

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Діяльність Президента України
в умовах російсько-української війни

2023

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Інформаційно-аналітичний бюлетень

Головний редактор збірника

В.М.Удовик, директор Фонду Президентів України,
канд. іст. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальний за випуск

М. Б. Кушнарьова, ст. наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу
Фонду Президентів України, канд. філос. наук

Інформаційні та аналітичні матеріали підготували

М. М. Хилько, завідувач відділу, канд. філос. наук; Л. Г. Дем'яненко, ст. наук. співр., канд. філол. наук;
Л. І. Кукоба, наук. співр., канд. істор. наук; Є.В. Глушук, мол. наук. співр.; Л. О. Матвійчук, ст. наук. співр.,
канд. соц. ком; М. М. Степченко, мол. наук. співр.

Заснований у 2022 р.

Виходить щотижня

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 525-54-70

E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

Матеріали ЗМІ подано в їхній редакції

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Випуск 42 (86)

(огляд матеріалів ЗМІ за 16 – 22 жовтня 2023 р.)

Офіційна діяльність Президента України	4
Офіційна діяльність дружини Президента України	24
Міжнародна підтримка України	28
<i>Політико-правова допомога</i>	28
<i>Військова допомога</i>	33
<i>Гуманітарна та фінансова допомога</i>	36
Плани врегулювання. Переговорний процес	43
Плани повоєнного відновлення України	48
Коментарі європейських та американських політиків	53
Реакція представників української громадськості	70
Реакція представників світової громадськості та бізнесу	76
Експертні оцінки	84
Додатки	94
<i>Додаток 1</i>	94
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №692/2023	94
<i>Додаток 2</i>	96
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №693/2023	96
<i>Додаток 3</i>	99
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №694/2023	99
<i>Додаток 4</i>	102
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №698/2023	102

Офіційна діяльність Президента України

Президент зустрівся зі спецпредставником США з питань економічного відновлення України ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент Володимир Зеленський провів зустріч зі спеціальним представником США з питань економічного відновлення України Пенні Пріцкер (...).

Глава держави висловив подяку Президенту Сполучених Штатів Америки Джозефу Байдену, Конгресу й американському народу за надання потужної оборонної, фінансової, економічної та гуманітарної допомоги Україні для протистояння повномасштабній російській агресії.

«Ваш візит є сигналом міцної підтримки. Нам важливо розуміти, що Сполучені Штати готові допомогти Україні пройти зимовий період і захистити об'єкти критичної інфраструктури», – сказав Президент.

Володимир Зеленський зауважив, що всі партнери України докладно поінформовані про термінові потреби щодо посилення системи протиповітряної оборони нашої країни для захисту міст, маршрутів вітчизняного експорту та критичної інфраструктури.

Було порушено питання забезпечення макрофінансової стабільності України у 2024 році.

Глава держави окремо торкнувся теми відбудови нашої країни.

«Відновлення України попри російську агресію, що триває, є пріоритетом, оскільки дає змогу забезпечувати необхідні умови для боротьби та перемоги нашої держави», – наголосив Володимир Зеленський.

Президент зазначив, що проєкти з відбудови потребують приватних інвестицій. Тому українська сторона розраховує на активне залучення американського бізнесу до довгострокових проєктів у найбільш перспективних галузях української економіки, як-от сільське господарство, машинобудування, хімічна промисловість тощо.

«Особливий інтерес становить участь американських компаній у реконструкції української енергетичної системи. Це особливо актуально напередодні зимового періоду, коли агресор очікувано посилить атаки на об'єкти енергетичної інфраструктури», – акцентував Володимир Зеленський.

Глава держави зазначив, що для залучення інвестицій потрібно розробити механізми гарантування ризиків.

Було окремо порушено питання використання заморожених російських активів як суттєвого джерела коштів для відбудови України.

Працюємо, щоб дати нашим воїнам більше ППО, більше захисту містам, щоб у них зберігалось життя – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Насичений був день.

Важливо, що саме сьогодні – і це вже 600-й день повномасштабної війни – з візитом в Україну прибула спеціальна представниця Президента США з питань відновлення нашої країни Пенні Пріцкер. Важливий сигнал – такий візит у такий день. Хороша зустріч.

Ми встигли обговорити всі ті питання, які прямо впливають на життя в Україні. Захист нашої енергетики, особливо цієї зими. Макрофінансову підтримку. Відбудову. Захист інвестицій від ризиків війни. Залучення приватного бізнесу.

Кожен із таких напрямів – це елементи загальної конструкції. Конструкції, що забезпечує нормальне життя для наших людей, наших міст. Настільки, наскільки це можливо зараз. Ми працюємо максимально, щоб дати нашим воїнам більше ППО. Дати більше захисту містам, щоб у них зберігалося життя, зокрема життя економічне. Плюс розвиток наших виробництв, зокрема оборонних виробництв.

Усе це разом зберігає нашу стійкість. Усе це разом додає Україні сили. І я вдячний кожному з наших партнерів – усім, хто допомагає. Усім, чії програми підтримки довгострокові. Усім, хто розуміє, що це – марафон, і в марафоні треба увесь час тримати правильний темп, розраховувати сили й бачити, чітко бачити, що завершенням дистанції має бути перемога.

Провів сьогодні кілька телефонних переговорів. З Президентом Фінляндії та з Прем'єр-міністром Канади. Ситуація на полі бою. Підтримка нашої оборони. Формула миру. Продовжуємо готувати нову зустріч у форматі радників з питань національної безпеки. Я вдячний і пану Президенту Фінляндії, і пану Прем'єр-міністру Канади за незмінну та принципову увагу до України, за щирі віри в Україну та в наших людей.

Обговорили також ситуацію на Близькому Сході. Недопущення більшої ескалації. Та допомогу людям, захист людей. Важливо, щоб те, що є на Близькому Сході, не переросло в ще більшу катастрофу.

І наші воїни. Вдячність щодня. Воїни 110-ї окремої механізованої бригади, «Сімдесятдев'ятка» ДШВ, артилеристи 55-ї бригади. Дякую, хлопці, за вашу потужність! За саме таке знищення російських окупантів, яке потрібне Україні. А ще – десантники 82-ї окремої бригади та воїни 148-ї окремої артилерійської бригади ДШВ. Я дякую вам за відвагу та вашу ефективність у наступальних діях. Кожен наш крок важливий. Кожна ворожа втрата має сенс. Дякую!

І окремо – наша розвідка. Бійці спецпідрозділу «Кракен» ГУР МО, які ведуть оборону в районі Куп'янська. Дякую, хлопці! Дякую за вашу міцність, за результативність! (...).

Сьогодні я підписав нові укази про відзначення воїнів державними нагородами. За увесь час цієї війни – повномасштабної війни – вже понад 60 тисяч українців і українок були нагороджені за участь у боях заради держави. Це справді повномасштабна сміливість. Відвага, чие коріння – у характері

нашого народу. В характері, який не здається. В характері, який переможе. Обов'язково. (...).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №692/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 1)

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №693/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 2)

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №694/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 3)

Маємо результат у нашому просуванні вперед – звернення Президента України за підсумками засідання Ставки ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Провів засідання Ставки. Важливі доповіді командувачів. Дякую кожному воїну, кожній нашій бригаді, які міцно тримають позиції. Авдіївка, Бахмутський напрямок, Мар'їнка, Шахтарський напрямок. І Куп'янськ, і Запорізький напрямок. Молодці, хлопці!

Дякую тим, хто потужно знищує логістику та бази окупантів на нашій землі. Є результати. Я дякую деяким нашим партнерам – ефективна зброя, як ми й домовлялися.

Маємо результат в нашому просуванні вперед, результат штурмових дій наших хлопців, і це ключові новини нашої держави. Щодня, щотижня Україна саме потребує таких результатів. Щодня, щотижня треба зберігати ініціативу. Я дякую всім, хто саме так діє – кожен пройдений кілометр, кожна подолана лінія оборони окупанта – усе це має значення. Постійність наших результатів – це постійність підтримки України світом.

Була доповідь на Ставці щодо захисту берегів Чорного моря, Дунайського регіону. Захист людей. Захист портів. Захист нашого експорту. Вдячний усім, хто працює заради цього.

Окремо обговорили міжнародну політику, наявні зміни. Урядовці доповідали, розвідка також. Викликів багато. Але хоч би якими були загрози, наша відповідь – це наша сила. Наша єдність. Захищати Україну та державні

інтереси, бути в обороні або з обороною. Допомогати. Дбати про тих, хто поруч. Знайти своє місце у спільній роботі народу – це важливо. (...).

Глава держави обговорив із Президентом ПАР продовольчу безпеку та реалізацію Формули миру ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Президентом Південно-Африканської Республіки Сирілом Рамафосою.

Співрозмовники констатували необхідність продовження експорту українського зерна, що є критично важливим для продовольчої безпеки світу.

Глава Української держави запросив ПАР взяти участь у другому саміті гуманітарної ініціативи Grain from Ukraine.

Сторони також обговорили реалізацію Формули миру Президента Володимира Зеленського.

«Дуже важливо, що Південно-Африканська Республіка підтримує українську Формулу миру й готова брати участь у наступних раундах переговорів щодо її реалізації. Не менш важливо, що взаємини між Україною та ПАР відчутно нарощуються», – наголосив Володимир Зеленський.

Лідери обмінялися думками щодо ситуації на Близькому Сході та обговорили можливість евакуації громадян ПАР із зони конфлікту в регіоні.

Наше завдання незмінне – цього року бути готовими відкрити переговори щодо членства України в ЄС – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Звіт за цей день. Насичений день.

Ставка. Ключові воєнні та зовнішньополітичні питання. Нарада з керівником ГУР. Тривала. Щодо ключових ризиків. Відповідаємо на кожен ризик, на кожному загрозу. Потужно відповідаємо.

Міністр фінансів Марченко поінформував про зустрічі та перемовини з керівниками міжнародних фінансових інституцій. Нещодавно відбулися щорічні збори МВФ та Світового банку. Важлива увага до України. І важливий висновок, який є в багатьох партнерів, у різних лідерів та інституцій: глобальна стабільність, глобальна безпека, розвиток світової економіки прямо пов'язані з тим, що російська агресія проти України повинна завершитися, завершитися справедливо – відновленням міжнародного порядку, повною силою міжнародного права.

Сьогодні є необхідне рішення Верховної Ради України – необхідне для початку переговорів із Євросоюзом. Закон про політично значущих осіб – politically exposed persons – ухвалено. Очікую текст закону на підпис. Завдання наше незмінне – цього року бути готовими відкрити переговори щодо членства України в ЄС. Українську частину роботи для цього

виконуємо і виконаємо. Політичне рішення про початок перемовин очікуємо від лідерів країн Євросоюзу.

Провів підсумкову нараду щодо роботи Конгресу місцевих та регіональних влад України в цьому році. Це важливий і результативний майданчик прямої комунікації з громадами та розв'язання нагальних питань, які є в регіонах, взаємодії місцевої влади з усіма структурами центральної влади, з урядом, а також Верховною Радою. Я вдячний усім, хто активно працює в межах Конгресу. Зокрема, щодо того, що стосується відновлення та підготовки до зими. Але, звичайно, роботу Конгресу варто розширити й на більший спектр питань – і щодо соціальної сфери, і щодо зв'язку, і щодо створення робочих місць, і щодо багатьох-багатьох інших речей, які важливі людям по всій країні.

І фронт. Воїни. Наші бригади. 54-та окрема механізована бригада, 68-ма окрема егерська бригада, 25-та окрема повітрянодесантна бригада – це Лиманський напрямок. І Соледарський напрямок: 92-га окрема штурмова бригада та 93-тя окрема механізована бригада «Холодний Яр». Дякую вам, воїни!

Дякую всім, хто воює й працює заради України! Дякую всім, хто допомагає! І сьогодні особлива вдячність Сполученим Штатам. Наші домовленості з Президентом Байденом виконуються. Виконуються дуже влучно – «атакаси» себе показали. (...).

Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 17 жовтня 2023 року «Про організацію захисту та забезпечення безпеки функціонування об'єктів критичної інфраструктури та енергетики України в умовах ведення воєнних дій»: Указ Президента України №695/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу – за наведеним посиланням)

Президент України обговорив із Прем'єр-міністром Норвегії оборонну співпрацю та ситуацію на Близькому Сході ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Прем'єр-міністром Норвегії Йонасом Гаром Стере.

Глава держави подякував співрозмовнику за оборонний пакет від норвезького уряду та довготривалі програми бюджетної підтримки.

«Такі програми мають вирішальне значення, тому що дають нам більше впевненості в майбутньому, полегшують довготермінове планування, а також посилають потужний сигнал іншим країнам», – зазначив Володимир Зеленський.

Лідери обговорили актуальну ситуацію на полі бою й подальшу оборонну співпрацю між Україною та Норвегією. Особливу увагу приділили темі посилення української системи ППО для захисту критичної інфраструктури, портів і «зернового коридору».

Президент України та Прем'єр-міністр Норвегії також скоординували позиції перед майбутніми міжнародними заходами.

Володимир Зеленський запросив норвезьку сторону взяти участь у наступній зустрічі радників із питань національної безпеки лідерів держав щодо реалізації Української формули миру.

Співрозмовники домовилися почати двосторонні переговори про безпекові гарантії в межах Спільної декларації G7 на підтримку України.

Володимир Зеленський і Йонас Гар Стере також обговорили ситуацію на Близькому сході. Лідери погодилися з неприпустимістю ескалації конфлікту та закликали всі сторони не допускати жертв серед цивільного населення.

Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Еммануелем Макроном ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Президентом Франції Еммануелем Макроном. Під час тривалого спілкування лідери предметно обговорили низку двосторонніх питань.

Глава Української держави подякував Еммануелю Макрону за всебічну підтримку України з боку Франції, зокрема за нещодавній пакет оборонної допомоги.

«Важливо, що всі наші домовленості щодо посилення оборонної підтримки з боку Франції виконуються. Дуже ціную це», – наголосив Володимир Зеленський.

Лідери обговорили ситуацію на полі бою та найнагальніші потреби українських захисників, насамперед щодо посилення протиповітряної оборони, стосовно далекобійної зброї та збільшення морських спроможностей України. Також відбувся обмін думками щодо функціонування «зернового коридору» та шляхів посилення його захисту.

У контексті обговорення співпраці України з ЄС Володимир Зеленський і Еммануель Макрон торкнулися питань подальшої макрофінансової підтримки нашої країни, зокрема з використанням нового фінансового інструменту Ukraine Facility. Глава Української держави відзначив важливість ухвалення рішення про започаткування переговорів про вступ України до Євросоюзу.

Окрему увагу було приділено подальшим крокам із реалізації Української формули миру. Володимир Зеленський поінформував про підготовку наступної зустрічі на рівні радників із національної безпеки та зовнішньополітичних радників лідерів держав.

Президенти України та Франції також обмінялися думками щодо розвитку ситуації на Близькому Сході. Лідери наголосили на важливості захисту мирного населення та неприпустимості ескалації безпекової ситуації в регіоні.

Президент України зустрівся з Прем'єр-міністром Румунії (Президент України Володимир Зеленський).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Прем'єр-міністром Румунії Марчелом Чолаку, який перебуває з візитом у нашій країні.

Глава держави висловив подяку Румунії за вагому практичну допомогу Україні з перших днів повномасштабного російського вторгнення.

«Хочу подякувати вам особисто й людям Румунії за підтримку України, українського народу, а також за ті пакети військової допомоги, які посирили нас на полі бою», – наголосив Володимир Зеленський.

Президент високо оцінив результати свого нещодавнього візиту до Румунії, а також перше в історії українсько-румунських відносин спільне засідання урядів двох країн, яке відбулося в Києві.

«Це велике досягнення після наших домовленостей на рівні президентів щодо розбудови стратегічного партнерства між країнами. Сьогодні ми бачимо розвиток цих домовленостей», – сказав Володимир Зеленський.

Глава держави висловив переконання, що українсько-румунські відносини й надалі поглиблюватимуться. Цьому сприятиме також розв'язання актуальних питань двостороннього порядку денного.

«Сьогодні ухвалено стратегічне рішення, про яке ми говорили, щодо румунської мови. Я думаю, що це відповідь на те, яким чином ми будемо й хочемо працювати разом», – зазначив Володимир Зеленський.

Президент окреслив ключові пріоритети щодо подальшої оборонної підтримки України з боку Румунії, зокрема з урахуванням необхідності забезпечення захисту південного регіону нашої країни та портової інфраструктури Дунаю від російських повітряних атак.

Було докладно обговорено питання взаємодії двох держав у контексті забезпечення продовольчої безпеки, зокрема акцентовано на важливості розбудови нових логістичних шляхів транзиту української агропродукції територією Румунії.

Під час зустрічі також ішлося про прогрес України на шляху до ЄС, зокрема у виконанні рекомендацій Європейської комісії для початку переговорів про вступ до Європейського Союзу.

Володимир Зеленський окремо відзначив сприяння румунської сторони в евакуації громадян України з Ізраїлю до Румунії.

Міністр оборони представив програму дій; уже є перші кроки для розв'язання питань, які порушували військові – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу (Президент України Володимир Зеленський).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). У Запоріжжі весь день тривають рятувальні роботи на місці влучання російської ракети. Частина звичайного житлового будинку

зруйнована – поверхи з третього по п'ятий в одному з під'їздів. Станом на цей час відомо про загибель п'яти людей. Мої співчуття рідним і близьким. Іще п'ять людей травмовані, їм надається необхідна допомога. Я вдячний усім, хто працює на місці та підтримує людей: ДСНС, медичні працівники, наша поліція, комунальні служби.

І я дякую всім нашим воїнам, які завдають ударів окупанту й цим повертають Україні справедливість. Це фундамент існування нашої держави – знищувати ворога й цим захищати людей. Що успішніші будуть наші воїни, що більше руху вперед буде на фронті, що більш принципів втрат зазнаватимуть російські війська, то швидше ми зможемо повернути безпеку всім нашим містам і селам. Кожній громаді – від Сумщини до Запорізької області, від Оріхова до кожного іншого міста нашої держави.

Сьогодні я провів важливі телефонні розмови з Прем'єр-міністром Норвегії та Президентом Франції. Зокрема, про те, що відбувається на полі бою, про підтримку наших воїнів, про оборонну співпрацю, про роботу «зернових коридорів» у Чорному морі. Це важливо не лише для нашої держави, а й для всього світу, для глобальної стабільності. Особлива увага, звичайно, – посиленню ППО та наших далекобійних можливостей, нашої міцності на морі.

Також обговорили з Прем'єр-міністром Норвегії початок роботи щодо безпекових гарантій на основі відповідної декларації з «Великою сімкою». Запросив Норвегію взяти участь у наступній зустрічі щодо Формули миру. З Президентом Франції обговорили подальшу співпрацю на рівні ЄС – і політичну роботу для відкриття переговорів щодо членства, і макрофін для України. Запросив і Норвегію, і Францію взяти участь у нашому саміті щодо продовольчої безпеки та гуманітарної ініціативи «Зерно з України», який відбудеться наступного місяця.

Важливо, що збігаються наші оцінки ситуації на Близькому Сході. Обговорив це і з Еммануелем, і з паном Прем'єр-міністром Норвегії. Це принципова річ – не допустити будь-якої подальшої ескалації на Близькому Сході та зберегти якомога більше життів. Усі сторони повинні дбати про цивільних людей – про жінок і дітей, які опинилися в зоні бойових дій та обстрілів. Це буде один із найгірших сценаріїв, якщо кількість жертв буде знову й знову збільшуватися. І треба не допустити такого сценарію.

Провів зустріч із делегацією уряду Румунії. Сьогодні відбулося спільне засідання урядів наших держав. Це ще один вагомий крок до стратегічного партнерства між Україною та Румунією. Наша співпраця, наші формати взаємодії – це нова сила для всього регіону Чорного моря. Для безпеки, для економічного розвитку, для будівництва нової інфраструктури. І я вдячний нашим румунським партнерам за реальну змістовність спільної роботи.

(...). Я провів нараду з міністром оборони України – він представив свою команду, свою програму. Склад міністерства оновлено. Вже є й перші кроки для розв'язання тих питань, про які говорили військові. Зменшувати бюрократію, спрощувати документообіг, всі процедури, вивільняти час

командирів на бойову роботу замість паперової. Буде більше цифровізації та чіткості в постачанні у війська. Має бути більше готовності й для зворотного зв'язку з військовими та подолання накопичених проблем. Я дякую всім у державній системі, хто працює заради інтересів України, щоб результат був щодня. Кожен день – більше сили для України. (...).

На Київщині Володимир Зеленський оглянув будівництво житла для людей, які втратили свої домівки через війну ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під час робочої поїздки до Київської області Президент України Володимир Зеленський ознайомився з перебігом будівництва житла для людей, постраждалих від російського вторгнення, що зводиться в селі Тарасівка за кошти благодійників.

Глава держави відвідав «Містечко Хансена», яке будує компанія Wasatch Group у партнерстві з благодійною організацією To Ukraine with love.

Президент разом із засновником Wasatch Group Деллом Лой Хансеном та директором To Ukraine with love Світлою Міллер, а також заступником керівника Офісу Президента Олексієм Кулебою та начальником Київської обласної військової адміністрації Русланом Кравченком пройшлися містечком, оглянули кілька квартир та один із будинків, що повністю готовий до зустрічі мешканців.

Делл Лой Хансен детально розповів Володимирі Зеленському про реалізацію проєкту та про подальші плани розбудови Тарасівки.

Він запевнив, що містечко площею 9 га намагаються будувати швидко, але якісно. У готових квартирах є все необхідне для комфортного проживання: меблі, сучасна техніка, текстиль та подарункові пакунки з наборами посуду. Помешкання типові, мають від 2 до 5 кімнат і можуть вмістити великі родини з 5-6 осіб. Також тут планують облаштувати квартири для дитячих будинків сімейного типу.

На території містечка також буде збудована школа на 600 учнів, дитячий садок на 70 малюків, бібліотека, публічні простори, кухня тощо.

«Я робитиму все що зможу. Радий, що маю шанс працювати з прекрасними людьми в цій прекрасній країні. Україна зараз бореться за демократію всього світу», – сказав Делл Лой Хансен, зазначивши, що підтримуватиме українців і надалі.

Глава держави високого оцінив проєкт і подякував благодійнику за підтримку.

Як поінформували Президента Олексій Кулеба та голова Київської ОВА, житло в містечку надаватиметься тимчасово на безоплатній основі внутрішньо переміщеним українцям, які втратили свої помешкання внаслідок повномасштабного російського вторгнення, членам сімей загиблих захисників, інвалідам війни, постраждалим від війни тощо.

Проект реалізовуватиметься в чотири черги. На першому етапі до 80 квартир у містечку заселиться 350 осіб. Загалом проєкт передбачає надання осель для 450 родин.

Володимир Зеленський ознайомився з відновленням будинків в Ірпені та Бузовій, пошкоджених унаслідок повномасштабної російської агресії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах робочої поїздки на Київщину Президент України Володимир Зеленський ознайомився з перебігом комплексного відновлення приватного сектора та багатоквартирних будинків у місті Ірпені та селі Бузова.

Разом із Главою держави на будівельних майданчиках побували віцепрем'єр-міністр з відновлення України – міністр розвитку громад, територій та інфраструктури Олександр Кубраков, заступник керівника Офісу Президента Олексій Кулеба, начальник Київської обласної військової адміністрації Руслан Кравченко, голова Ірпінської територіальної громади Олександр Маркушин та голова Бучанської районної державної адміністрації Данило Мавлянов.

В Ірпені Володимир Зеленський оглянув район, який є одним із найбільш постраждалих від повномасштабної агресії РФ.

Як розповів Президентові Олександр Кубраков, нині тут тривають активні роботи зі спорудження приватних будинків, відновлення багатоповерхівок та інфраструктури, здійснюється капітальний ремонт дороги та мосту між Ірпенем і смт Гостомель.

Руслан Кравченко зазначив, що нині відбувається проєктування нових будинків, які будуть зведені на місці тих, що їх довелося знести через значне пошкодження внаслідок бойових дій.

Відновлювальні роботи фінансуються коштом Київської ОВА, Фонду ліквідації наслідків збройної агресії, United24 за підтримки Міжнародної організації з міграції (IOM Ukraine) та фонду ООН ЮНІСЕФ.

Віцепрем'єр-міністр з відновлення України констатував: завдяки фінансуванню проєктів із кількох джерел нині є змога виконувати різні роботи, і після їх завершення район матиме сучасний вигляд.

У селі Бузова Володимир Зеленський ознайомився з перебігом відновлювальних робіт у багатоквартирних будинках на вулиці Центральній.

За словами Олександра Кубракова, один будинок уже повністю відновлено за програмою Київської ОВА, ще один буде готовий до кінця року. Проведено роботи з демонтажу та облаштування перекриттів, даху, віконних блоків, відновлено електромережу та водопостачання. Розпочато зведення ще одного будинку.

Глава держави обговорив із Генеральним секретарем ООН гуманітарну допомогу Україні та роботу «зернового коридору» в Чорному морі ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Генеральним секретарем Організації Об'єднаних Націй Антоніу Гутеррішем.

Глава держави подякував за зусилля команди Управління ООН з координації гуманітарних справ (УКГС) в Україні, яка підготувала, зокрема, План реагування упродовж осінньо-зимового періоду на \$435 млн.

Володимир Зеленський відзначив активну участь ООН в імплементації Української формули миру, а також готовність надіслати представника Організації на наступну зустріч на рівні радників із національної безпеки та зовнішньополітичних радників лідерів держав.

«Ми провели успішну зустріч радників у Джидді. Дуже важливо, щоб наступний захід був не менш успішним і дав конкретні результати. Для цього потрібно зберігати підтримку країн Глобального Півдня. Ми дуже розраховуємо на вас у цьому», – сказав Глава держави.

Президент України поінформував Генерального секретаря ООН про особливості функціонування альтернативного «зернового коридору» в Чорному морі. Володимир Зеленський також відзначив важливість продовження української гуманітарної ініціативи Grain from Ukraine та запросив Антоніу Гутерріша на її другий саміт.

Співрозмовники докладно обговорили ситуацію на Близькому Сході та необхідні гуманітарні зусилля для допомоги цивільному населенню.

Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Президентом США ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Президентом Сполучених Штатів Америки Джоозефом Байденом. Сторони обговорили широке коло питань.

Глава Української держави висловив подяку лідеру США за потужну підтримку України та результативне виконання оборонних домовленостей.

«Українців дуже надихнуло отримання ракет АТАСМС, бо наші воїни дуже ефективно застосовують їх на полі бою», – повідомив Володимир Зеленський.

Співрозмовники також розглянули можливості подальшого посилення далекобійних спроможностей українських військ.

Глава Української держави подякував за плідний візит до Києва спеціальної представниці США з питань економічного відновлення України Пенні Пріцкер.

«Ми розпочали продуктивні переговори щодо використання заморожених російських активів», – зауважив Президент України.

Володимир Зеленський поінформував Джоозефа Байдена про ухвалення Верховною Радою реформаторських законів, необхідних для початку переговорів про вступ України до Євросоюзу.

Президент України високо оцінив візит лідера США до Ізраїлю з метою пошуку мирного врегулювання та захисту життя цивільного населення.

Співрозмовники приділили окрему увагу наступним спільним крокам у просуванні Української формули миру.

«Вітаю рішення США надіслати свого представника на наступну зустріч радників на Мальті наприкінці цього місяця. Україна вдячна за життєво важливу й стійку підтримку США в нашій боротьбі за свободу та проти російської агресії», – сказав Глава Української держави.

Вдячний США за лідерство, яке допомагає єднати світ заради захисту життя – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(...). Щойно завершив розмову з Президентом США Байденом. Як завжди, змістовна розмова – союзницька. Сильний сигнал підтримки – стільки, скільки потрібно, щоб перемогти.

Я вдячний Президенту Байдену, Конгресу – обом партіям – та всьому американському народу за потужну допомогу й за лідерство – лідерство, яке допомагає єднати світ заради захисту життя та міжнародного порядку, заснованого на правилах. Українці знають, наскільки важлива міцна єдність у захисті від терору, від агресії. Єдність тут, у нашій країні. Єдність у країнах-партнерах, зокрема в Америці. Єдність світу.

Ми обговорили подальші спільні кроки в захисті свободи. Обговорили оборонну підтримку, серед іншого те, що «атакамси» можуть допомогти нам прискорити звільнення України від окупанта. Звичайно, ми говорили й про збереження допомоги Україні наступного року – про вагомий пакет підтримки для нашої держави.

Америка буде підтримувати імплементацію Формули миру, і я поінформував Президента Байдена про наступну велику міжнародну зустріч щодо Формули миру, яка відбудеться на Мальті цього місяця.

Я запитав у Президента Байдена про його візит у регіон Близького Сходу та про його погляд на подальший розвиток ситуації. Однаково сприймаємо той факт, що треба уникнути подальшої дестабілізації та розпалення війни ще й у цьому регіоні світу. Українці та американці – ми співчуваємо всім жертвам трагічних подій. Україна готова працювати разом і з Америкою, і з усіма партнерами заради того, щоб стабілізувати ситуацію та врятувати якомога більше життів.

Сьогодні ж говорив із Генсеком ООН Гутеррішем. Про те, як інституції ООН можуть допомогти нашій країні, нашим людям упродовж зими. Говорили й про продовольчу безпеку – про маршрути експорту продовольства з України в Чорному морі, про необхідність захисту для українських портів від російських терористичних ударів. Запросив пана Генерального секретаря на продовольчий саміт – саміт нашої гуманітарної ініціативи «Зерно з України», який відбудеться в листопаді. Я відзначив і активну участь ООН у глобальних зусиллях щодо Формули миру та

готовність надіслати представника ООН на наступну зустріч у форматі радників.

Звичайно, ми обговорили й ситуацію в Ізраїлі, у Палестині, загалом на Близькому Сході. Увесь світ має бути консолідований, щоб у кожному регіоні світу – усюди на землі – панував мир. І хоч би що відбувалося, всі сторони повинні дбати про те, щоб звичайні цивільні люди отримували необхідну допомогу та могли врятуватися від бойових дій. Будь-які форми терору та розпалювання війни неприпустимі.

(...). Сьогодні я почав цей день із робочої поїздки містами Київської області – тими містами й селами, які постраждали від російської окупації. Вдячний усім, хто працює над відновленням усього того, що було зруйноване окупантом. Україна не залишилася наодинці – нам допомагають і уряди різних країн, і благодійники. Звичайно, треба зробити дуже багато – дуже багато відбудувати, поновити, аби в Україні не залишилося жодної руїни. Але вся ця робота заснована на одному – на щирості сердець людей, які з нами, які так само цінують життя, і свободу, і сміливість, як ми в Україні. Я вірю, що саме таких людей у світі більшість. І треба й надалі робити все можливе й неможливе, щоб світова більшість була з Україною. (...).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №698/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 4)

Про зміни у складі Ставки Верховного Головнокомандувача: Указ Президента України №699/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Відповідно до статті 8 Закону України «Про оборону України», на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України постановляю:

1. (...) увести до персонального складу Ставки Верховного Головнокомандувача **БАРГИЛЕВИЧА** Анатолія Владиславовича – Командувача Сил територіальної оборони Збройних Сил України;
вивести зі складу Ставки Верховного Головнокомандувача **С.Крука**, **І.Танцюру**. (...).

На Херсонщині Президент провів нараду з прикордонниками та вручив державні нагороди ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під час робочої поїздки на Херсонщину Президент України Володимир Зеленський відвідав розташування одного з підрозділів Херсонського прикордонного загону та привітав військовослужбовців із 20-річчям створення Управління розвідки Державної прикордонної служби України.

Глава держави провів нараду щодо актуальної ситуації та умов служби українських прикордонників у прифронтових областях, зокрема на Херсонщині.

Голова Державної прикордонної служби України Сергій Дейнеко доповів про особливості роботи прикордонників, їхні успіхи та проблемні питання, які потребують уваги.

Володимир Зеленський привітав прикордонників-розвідників з їхнім професійним святом.

«Велику роботу робите, велику службу несете – міцну службу. 20 років, із яких майже 10 років – це війна проти окупанта. Я хочу подякувати вам за ваше служіння Україні й українцям», – наголосив він.

Президент побажав прикордонникам перемогти ворога й зберегти себе та своїх побратимів.

«Хочу подякувати вашим батькам за те, що виховали таких мужніх людей, а вашим дружинам, чоловікам, близьким побажати бути поруч із вами. Хочу подякувати їм за те, що додають вам цієї мужності», – сказав Глава держави.

Володимир Зеленський також наголосив, що в наших серцях і думках назавжди залишаться ті, хто віддав своє життя за Україну.

Присутні вшанували хвилиною мовчання всіх воїнів сил оборони й безпеки України, які загинули під час війни з російськими окупантами.

У Херсоні Президент провів нараду з військовим командуванням щодо ситуації на ключових напрямках бойових дій ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під час робочої поїздки до Херсонської області Президент України Володимир Зеленський провів нараду з військовим командуванням щодо актуальних питань на передовій.

Зокрема, у нараді взяли участь: Головнокомандувач Збройних Сил України Валерій Залужний, начальник Генерального штабу ЗСУ Сергій Шаптала, командувач морської піхоти Військово-Морських сил Збройних Сил України Юрій Содоль, командувач ОСУВ «Одеса» Андрій Гнатов.

Глава держави заслухав доповідь Головнокомандувача ЗСУ щодо загальної оперативної ситуації на передовій, забезпечення українських захисників зброєю та боєприпасами.

Президенту доповіли про оборонні дії на Авдіївському напрямку та невдалі спроби штурмів з боку противника, які призвели до рекордних втрат у живій силі й техніці російського агресора.

Учасники наради також докладно проаналізували ситуацію на Куп'янському напрямку.

Крім того, Володимир Зеленський і командувачі предметно обговорили поточні операції українських оборонців на півдні.

У Миколаєві Президент провів нараду щодо актуальної ситуації в регіоні ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під головуванням Президента України Володимира Зеленського в Миколаєві відбулася нарада з актуальних питань безпеки та життєдіяльності в області.

Начальник Миколаївської обласної військової адміністрації Віталій Кім поінформував Главу держави та інших учасників зустрічі про поточну ситуацію в регіоні, а міський голова Миколаєва Олександр Сенкевич – про стан забезпечення життєдіяльності міста.

Зокрема, Президента повідомили про ситуацію з відновленням водо- та газопостачання в деокупованих населених пунктах, із водопостачанням Миколаєва, а також загалом про підготовку до опалювального сезону.

Командувач оперативно-стратегічного угруповання військ «Одеса» Андрій Гнатів доповів про безпекову обстановку в Чорному морі, зокрема про загрози судноплавству, створені державою-агресором – РФ, прикриття портової інфраструктури та результати роботи «зернового коридору».

Керівники правоохоронних органів регіону поінформували про оперативну та криміногенну ситуацію на території Миколаївської області й координацію роботи правоохоронців.

На Миколаївщині Глава держави відвідав військовий госпіталь, де нагородив поранених захисників України та медиків ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під час робочої поїздки до Миколаївської області Президент України Володимир Зеленський відвідав військовий госпіталь, де лікуються поранені українські військовослужбовці.

Глава держави поспілкувався із захисниками України, які зазнали поранень у боях на Херсонському напрямку, та їхніми рідними. Військові розповіли Президентові про свій стан та лікування.

Володимир Зеленський подякував їм за героїчну службу заради нашої держави та людей.

«Усього вам найкращого. Одужуйте. Вдячний вам за вашу службу. Ви молодці. Слава Україні!» – сказав він.

Президент вручив захисникам ордени «За мужність» III ступеня, якими їх відзначено за особисту мужність і самовіддані дії, виявлені в захисті державного суверенітету й територіальної цілісності України.

Володимир Зеленський також зустрівся з медичним персоналом госпіталю. Він побажав військовим медикам здоров'я, адже від цього залежить здоров'я українських бійців.

«Дякую вам, що ви зберегли й зберігаєте їхні життя. За вашу щоденну працю, особливо в цей непростий час. Хочу подякувати лікарям, медсестрам, медбратам, водіям швидких, усім, хто працює заради перемоги», – зазначив Глава держави.

Президент побажав усім присутнім лише перемоги та вручив військовим медикам ордени Данила Галицького, якими їх нагороджено за зразкове виконання військового обов'язку та самовіддані дії при наданні медичної допомоги захисникам і захисницям України.

Володимир Зеленський обговорив з Олафом Шольцом оборонну підтримку, рух України до ЄС і ситуацію на Близькому Сході ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перебуваючи з робочою поїздкою в Миколаєві, Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Федеральним канцлером Німеччини Олафом Шольцом.

Глава держави подякував Олафу Шольцу за черговий оборонний пакет від ФРН на загальну суму понад 1 млрд євро та результативне виконання домовленостей.

«Те, що ми проговорювали в Гранаді, – усі ці домовленості виконуються. Я дуже вдячний за нещодавній оборонний пакет, який, зокрема, передбачає передачу IRIS-T, Patriot і ракет до них, які є критично необхідними для нашої стійкості цієї зими», – сказав Володимир Зеленський.

Окремо Президент України поінформував Олафа Шольца про ситуацію на фронті та невдалі спроби наступу російських військ, зокрема про катастрофічні втрати ворога під Авдіївкою на Донеччині.

Лідери обговорили ситуацію на Близькому Сході та погодилися з необхідністю недопущення ескалації насильства й розростання війни.

Глава держави також висловив подяку канцлеру за те, що попри ситуацію на Близькому Сході Німеччина не зменшує підтримки України.

Володимир Зеленський поінформував співрозмовника про перебіг реалізації Української формули миру та, зокрема, підготовку наступної зустрічі на рівні радників із питань національної безпеки лідерів держав, яка відбудеться на Мальті наприкінці місяця.

Як зазначив Президент, Україна розраховує на участь представника ФРН в цій зустрічі.

Крім того, співрозмовники приділили увагу підготовці до українсько-німецького бізнес-форуму, що відбудеться в Берліні незабаром.

Володимир Зеленський також розповів про ухвалення Верховною Радою законів, необхідних для виконання рекомендацій Європейської комісії з метою початку переговорів про вступ нашої держави до ЄС.

Цими днями російські втрати справді вражають, і саме такі втрати окупанта потрібні Україні – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Сьогодні разом із командою на Херсонщині, у Миколаєві. Багато завдань.

Нарада з військовими – Головом Залужний, керівник Генштабу Шаптала, командувач ОСУВ «Одеса» Гнатов та командувач морської піхоти Содоль, керівник Держприкордонної служби генерал Дейнеко. Особливий формат, вузьке коло. Щодо ситуації в Херсоні та області, загалом на півдні, а також на Донеччині – передусім Авдіївка. Я дякую всім нашим хлопцям, які потужно тримають оборону й день за днем знищують окупанта. Цими днями російські втрати справді вражають, і саме такі втрати окупанта потрібні Україні. Обговорили також Куп'янський напрямок на Харківщині.

Провів нараду в Миколаєві – керівники області, міста, військові, правоохоронці – щодо захисту регіону, нашої інфраструктури, наших портів, коридорів у Чорному морі. Проаналізували й соціальні питання, які важливі для Миколаєва та міст і сіл області: енергетика, забезпечення теплом, водопостачання в Миколаїв та область, якість води, яка дається місту, соціальна підтримка людей, економічна робота. Все те, що справді потребує уваги на всіх рівнях влади.

Особливо я вдячний Данії за дієву підтримку Миколаєва, за щирі допомогу місту – саме так, як ми домовлялися з пані Прем'єр-міністеркою Фредеріксен.

Відвідав наших воїнів у шпиталі Миколаєва, які проходять лікування після бойових поранень. Подякував їм за силу та подякував лікарям – за відданість своїй справі.

Важлива доповідь обласного керівника СБУ щодо захисту Миколаєва та області від диверсійної активності Росії й колаборантів. Вдячний за вашу роботу, хлопці!

Окрема увага – захисту неба від російських бомб і ракет. Працюємо, щоб посилити ППО. Я дякую всім у світі, хто допомагає.

Зокрема, говорив з Олафом Шольцом – і щодо ППО. Разом працюємо, щоб «петріоти» в руках українських воїнів могли робити більше вже цієї зими. Запросив Німеччину взяти участь у зустрічі радників щодо Формули миру, яку готуємо наприкінці жовтня. Обговорили з канцлером і ситуацію на Близькому Сході. Я дякую Олафу, що наші домовленості чітко виконуються.

Дуже вагома, навіть історична промова була в Президента Байдена. Вчора ми з ним говорили – хороша розмова. Тепер є його звернення – сильне, вчасне, таке, що справді додає впевненості. Дякую за незмінність підтримки України. Демократичний світ розуміє, наскільки важлива стійкість України для свободи всіх вільних народів. І не лише у Європі. Можемо подолати всі загрози.

Надихає й промова Президентки Єврокомісії Урсули фон дер Ляєн – напередодні. Вдячний пані Президентці за чіткий заклик прискорити шлях України до перемоги. І до всіх у Європі, у вільному світі – бути єдиними максимально стільки, скільки потрібно для перемоги над терористами, які прагнуть знищити наші держави, наше життя. Європа має перемогти, а не ті, хто намагається перетворити наше життя на руїни.

(...). Сьогодні – 20 років розвідці прикордонної служби України. Героїчні воїни. Мав честь сьогодні привітати їх, відзначити державними нагородами. Провів окрему нараду з прикордонниками щодо тих завдань, які вони виконують, виконують ефективно. І я гордий тим, що прикордонна служба України, її підрозділи стають тільки сильнішими. Слава всім вам, воїни! Слава нашому міцному народу! Дякую вам, Херсоне, Миколаєве, за сьогоднішній день. (...).

Президенти України й Туреччини обговорили реалізацію Формули миру та розвиток двосторонніх відносин ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Президентом Туреччини Реджепом Таїпом Ердоганом.

Глава держави подякував за незмінну підтримку Туреччиною суверенітету й територіальної цілісності України.

«Навіть на тлі нових глобальних викликів світ має і надалі докладати зусиль для підтримки імплементації Української формули миру. Голос і позиція Туреччини в цьому важливі», – сказав Володимир Зеленський.

Президент України висловив вдячність Туреччині за участь у попередніх консультаціях на рівні радників із національної безпеки та за готовність направити представника на чергову зустріч, яка відбудеться на Мальті.

Володимир Зеленський також відзначив участь турецьких фахівців у першому Форумі оборонних індустрій у Києві та підготовку конференції з відновлення України, яка відбудеться у Туреччині в листопаді.

Співрозмовники обговорили подальший розвиток двосторонніх відносин і наголосили на важливості реалізації всіх домовленостей, досягнутих під час останньої зустрічі президентів у Стамбулі.

Глава держави також констатував: незважаючи на зрив Росією Чорноморської зернової ініціативи, Україна залишається гарантом глобальної продовольчої безпеки та забезпечує роботу альтернативного гуманітарного маршруту в Чорному морі.

Крім того, Володимир Зеленський і Реджеп Таїп Ердоган обговорили ситуацію на Близькому Сході й дійшли згоди щодо необхідності забезпечити захист мирного населення та повагу до гуманітарного права.

«На жаль, Україна добре розуміє, що таке війна та цивільні жертви. Тому ми категорично засуджуємо будь-які терористичні методи й насильство та виступаємо за недопущення подальшої ескалації», – наголосив Глава Української держави.

Наші воїни зробили цей тиждень дуже потужним для України – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Наша активна міжнародна робота жодного дня не припиняється. Сьогодні я говорив із Президентом Туреччини Ердоганом, і це дев'ята міжнародна розмова за цей тиждень. Уже говорив із Президентом Фінляндії, з Прем'єр-міністром Канади, з Президентом Південної Африки, з Прем'єр-міністром Норвегії, також з Президентом Франції, з Генеральним секретарем ООН, з Президентом США, з Канцлером Німеччини. Головне в усіх цих переговорах – захистити життя й людей, мирних людей, не дати дестабілізації поширитися ще й іншими регіонами світу, не дати змарнувати нашу роботу з консолідації світової більшості заради міжнародного права. Я вдячний усім лідерам за підтримку та усвідомлення, що зараз час для максимально енергійної спільної роботи.

З Президентом Ердоганом обговорили і ситуацію в нашому Чорноморському регіоні, агресію проти України, агресію проти глобальної безпеки, і ситуацію на Близькому Сході. І дуже важливо захистити мирних людей, дуже важливо не допустити розгортання нових масштабних гуманітарних криз, важливо діяти разом, щоб найшвидше повернути повну силу міжнародному праву.

Активно готуємо нову зустріч щодо Формули миру – зустріч запланована вже на наступний тиждень, відбудеться вона на Мальті. Вагомі держави світу будуть представлені – перелік учасників фактично щодня збільшується. Понад 50 учасників очікуємо. Сьогодні Президент Ердоган підтвердив, що Туреччина братиме участь у зустрічі. Готуємося також до нового саміту нашої Кримської платформи – парламентського рівня Кримської платформи. Кількість учасників дуже серйозна. Саміт відбудеться в Чехії. Я вдячний усім у світі, хто долучився і готовий разом із нами на рівні парламентської дипломатії працювати заради безпеки, заради миру в усій Європі, без жодних винятків для будь-яких частин нашого континенту.

Дуже вагомий крок Президента Байдена є на цьому тижні – я щиро вдячний за це. Підготовлено новий пакет тривалої та надійної підтримки для України – оборонної, економічної, – для нашого захисту людей і свободи. Я вдячний за цю ініціативу Президента Байдена і думаю, що не лише українці, але й усі народи – усі вільні народи Європи – очікують збереження американської єдності з нашим захистом. Американське лідерство потрібне світу, і я вдячний обом партіям Конгресу, які це розуміють, які підтримують, зокрема, боротьбу нашого народу за свою незалежність.

І звичайно, наші воїни. Дякую кожному й кожній, хто зараз у бою, на бойових позиціях, на постах! Авдіївський напрямок, Мар'їнка. Бахмутський напрямок. Куп'янський, Лиманський напрямки. Наше Запоріжжя. Наша Херсонщина. На лінії зіткнення, і в глибині окупованої території наші воїни зробили цей тиждень дуже потужним для України. І зараз я хочу подякувати всім нашим силам оборони та безпеки – абсолютно усім! Кожному підрозділу, кожному воїну, кожному командирі, які за цей тиждень дали нашій державі потрібні бойові результати. (...).

Президент України обговорив з еміром Катару гуманітарну підтримку України та ситуацію на Близькому Сході ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з еміром Катару шейхом Тамімом бін Хамадом Аль Тані.

Глава Української держави подякував за гуманітарну підтримку з боку Катару, зокрема за 100 млн дол., виділених на зміцнення українського енергетичного сектора, а також на обладнання для швидких та хірургічних відділень тощо.

Президент відзначив вагому посередницьку роль Катару в поверненні незаконно депортованих і примусово переміщених українських дітей.

«Тільки те, що ми можемо підтвердити документально, – це близько 20 тисяч викрадених дітей. Це страшна цифра, але реальна ще більша. Тому нам потрібно продовжувати цей трек. Ми готові до подальшої координації та співпраці», – зазначив Володимир Зеленський.

Президент України відзначив зацікавленість Катару в реалізації гуманітарних проєктів першої леді Олени Зеленської щодо відновлення зруйнованих лікарень.

Співрозмовники обговорили ситуацію на Близькому Сході й погодилися з необхідністю докладання зусиль для деескалації конфлікту, пошуку миру та захисту цивільних. Глава Української держави наголосив на важливості безперешкодного функціонування гуманітарних коридорів для евакуації цивільних громадян та постачання гуманітарних вантажів.

Володимир Зеленський зазначив, що попри глобальні виклики участь країн Затоки дуже важлива для реалізації Української формули миру. Президент подякував за участь катарської делегації в консультаціях радників із питань національної безпеки в Джидді та готовність Катару відрядити представників на наступну зустріч, що відбудеться на Мальті.

Офіційна діяльність дружини Президента України

Олена Зеленська провела розмову з першою леді Ізраїлю Міхаль Герцог ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська в телефонній розмові з першою леді Ізраїлю Міхаль Герцог висловила співчуття жертвам терористичного нападу ХАМАС.

«Ми відчуваємо ваш біль, біль кожної родини в Ізраїлі. Українці в усіх куточках нашої держави висловлюють підтримку народу Ізраїлю, і я хочу донести це до вас. Наші військові записали відео на підтримку ізраїльського народу. Ці та багато інших проявів солідарності підтверджують, наскільки наші народи близькі і в радості, і в горі», – наголосила Олена Зеленська.

Вона зазначила, що станом на 17 жовтня підтверджено загибель 13 громадян України (ідентифікація тіл триває, дані змінюються щодня), поранено хлопчика, мати якого загинула від рук терористів. Дитині надається медична та психологічна допомога. Евакуйовано 436 українських громадян.

Перша леді України наголосила, що тероризм не знає кордонів. Тому ще важливіше, щоб країни, які цьому протистоять, діяли разом. Україна послідовно виступає за мир на Близькому Сході для всіх народів.

Олена Зеленська: Коректні відповіді на пошук у Google нині – частина інформаційної безпеки для всього світу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська зустрілася з представниками компанії Google – віцепрезиденткою з питань взаємодії з органами державної влади та державної політики Аннетте Кробрер-Ріль та віцепрезидентом з питань Центральної та Східної Європи Патріком Ворнкінгом, які прибули до Києва.

Дружина Президента подякувала за багаторічне плідне партнерство в різних сферах культурного та громадського життя, а також за принципову позицію компанії під час російського повномасштабного вторгнення в Україну.

Зокрема, у Google одними з перших застосували санкції проти РФ. Компанія призупинила рекламу в Росії, співпрацю з російськими рекламодавцями. YouTube видалив понад 9 тис. каналів і 70 тис. відео, які спотворювали правду про агресію РФ.

26 лютого 2022 року Google на невизначений термін призупинив монетизацію державних ЗМІ РФ у світі, зокрема RT та Sputnik, а 2 березня YouTube заблокував усі канали у Європі, пов'язані з державними засобами масової інформації Росії.

Також Google розширив кіберзахист для облікових записів українців і допоміг українським державним ресурсам та ЗМІ в захисті від DDoS-атак.

Олена Зеленська наголосила, що коректні відповіді на пошук у Google нині – частина інформаційної безпеки для всього світу.

Готуючись до зустрічі, перша леді провела низку консультацій із галузевими міністерствами, щоб зібрати їхні найактуальніші та найнагальніші запити.

«Хочу привернути увагу до питання, яке для нас має принципове значення. Це некоректне зображення сервісом території України, з чим маємо справу з 2014 року, з початку тимчасової окупації Росією АР Крим і міста Севастополя. Залежно від країни чи регіону, із якого зроблено запит «Україна» або «Ukraine», Google Maps Україну показують по-різному: якщо запит зроблено з території України, то в Google Maps Крим відображається як частина України, якщо запит зроблено з території РФ, то в Google Maps Крим, який є невід’ємною частиною України, відображається як частина РФ. Якщо запит зроблено з Європи, то Google Maps показує Крим як спірну територію. Розраховуємо на вашу підтримку щодо розв’язання питання некоректного відображення мапи України на платформі Google відповідно до міжнародно визнаних кордонів 1991 року, незалежно від місцеперебування користувача», – сказала дружина Президента.

Вона також наголосила на необхідності дерусифікації пошуку в Google.

«Дякуємо за часткову дерусифікацію пошуку та просимо активніше продовжити роботу з дерусифікації пошукової видачі Google для українських користувачів в Україні та за кордоном, коли в налаштуваннях операційної системи чи браузера обрана Україна», – зазначила вона й наголосила, що це стосується і типових рекомендацій на YouTube, які зараз також є переважно російськими.

«Звертаємося до вас із проханням у налаштуваннях простору YouTube від’єднати Україну від географічної належності до простору СНД та змінити автоматичну видачу російськомовного контенту для користувачів з України та з українських IP-адрес, а також змінити автоматичну видачу рекомендованого та популярного контенту для українців із російського на український та європейський», – додала дружина Президента.

Олена Зеленська запропонувала представникам компанії спільні проєкти у сфері ментального здоров’я. Вона наголосила, що під час соціологічного дослідження, проведеного до третього Саміту перших леді та джентльменів в 11 країнах, з’ясувалося, що ментальне здоров’я поряд із бідністю входить до п’ятірки викликів для всього світу, а найбільшим цей виклик є для молодих людей і підлітків.

Перша леді закликала до продовження співпраці щодо безпеки дітей в інтернеті: «Безпека в інтернеті для дітей, підлітків та молоді залишається надважливим питанням як профілактика ментальних розладів та проблем, і ми зацікавлені продовжувати співпрацю з Google Україна для збільшення кількості таких рішень, як Google Interland – гра, яка вчить дітей бути

ввічливими в мережі, розрізняти правду та шахраїв, ділитися інформацією й зберігати свої персональні дані».

Дружина Президента також запропонувала створити бібліотеку якісного контенту про ментальне здоров'я.

«У складній ситуації, коли немає до кого звернутися або не хочеш відкриватися, багато хто з нас шукає допомоги саме в Google», – зазначила вона.

Олена Зеленська наголосила на необхідності нанесення на мапи Google пунктів психологічної допомоги, які створюються в межах Всеукраїнської програми ментального здоров'я.

Вона також відзначила важливість співпраці у створенні безбар'єрного середовища для українців.

«У компанії Google є цифрові рішення та інформаційно-освітні компоненти, які поки що не відкриті або не локалізовані для України, але могли б бути корисними для людей з інвалідністю та маломобільних категорій населення, для дорослих і дітей із порушеннями слуху, зору, когнітивними порушеннями, розладами аутичного спектра тощо», – акцентувала перша леді.

Також було обговорено співпрацю в цифровізації української культурної спадщини та музеїв, зокрема створення імерсивних виставок для поширення української культури та знань про неї у світі.

«Ми вдячні компанії Google за підтримку України та активну співпрацю, зокрема в площині культури та мистецтва (Google Arts & Culture / GAC). Як відомо, платформа GAC має одну з найбільших оцифрованих та консолідованих бібліотек візуального мистецтва, яка містить багато робіт українських авторів. На жаль, через історичні причини значна кількість робіт усе ще має хибну ідентифікацію – їхнє походження визначається як російське. Ми сподіваємося на подальшу співпрацю з Google щодо визначення та зміни ідентифікації митців», – зауважила дружина Президента.

Перша леді також розповіла про роботу своєї фундації Olena Zelenska Foundation, зокрема про проєкт із забезпечення вчителів та учнів технікою для дистанційного навчання.

«Потреба в девайсах залишається актуальною. Загалом гаджети потрібні понад 516 тисячам українських учнів та понад 80 тисячам учителів. Тому ми не зупиняємося», – сказала вона.

Через проєкти фундації долучитися до безпосередньої допомоги українцям можуть будь-які іноземні меценати та компанії.

«Компанія Google відома тим, що завжди шукає нові способи використання технологій для позитивного впливу на світ. Готові віднайти ці способи разом.

Бо не тільки для України – для всього світу важливо, щоб слово «гуглити» й надалі означало знайти швидко та об'єктивну відповідь на будь-яке життєво важливе питання», – підсумувала Олена Зеленська.

Фундація Олени Зеленської відбудує дитячий творчо-спортивний хаб у Бородянці (Президент України Володимир Зеленський).

Фундація Олени Зеленської розпочинає проєкт із відбудови дитячого творчо-спортивного хабу в Бородянці на Київщині. Будівлю знищили російські війська під час окупації населеного пункту навесні 2022 року. На відновлення об'єкта заплановано спрямувати 1 млн дол. США. Кошти на будівництво передає родина Темертеїв, яка з початку повномасштабної війни співпрацює з Фундацією першої леді України.

Дружина Президента разом із командою своєї Фундації, директоркою українських ініціатив Фундації Темертеїв Христиною Воллер і головою Київської ОВА Русланом Кравченком оглянули місце, де раніше був дитячий центр, та обговорили перші кроки в реалізації спільного проєкту.

«Канадська родина Темертеїв належить до найбільших українських меценатів сучасності, бо походить з України та не забуває про своє коріння. Фундація Темертеїв торік однією з перших долучилася до співпраці з новоствореною Фундацією Олени Зеленської. Спільна робота дала нам змогу весь цей рік підтримувати й забезпечувати необхідним багатодітні прийомні родини, які втратили домівки, жителів деокупованих територій. Тепер у нас з'являються нові спільні проєкти, отже, зможемо допомогти ще більшій кількості українців», – сказала перша леді.

У зруйнованому приміщенні розташовувалися Бородянський центр дитячої та юнацької творчості, дитячо-юнацька спортивна школа та дитяча школа мистецтв.

«До початку повномасштабної війни Бородянка була центром спортивного та позашкільного навчання не лише для місцевих дітей, а й для дітей із сусідніх громад. Будинок дитячої творчості вцент зруйнований армією рашистів. Разом із Фундацією Темертеїв ми інвестуємо в майбутнє наших дітей», – сказала директорка Фундації Олени Зеленської Ніна Горбачова. (...).

Міжнародна підтримка України

Політико-правова допомога

«Має вирішальне значення»: у Байдена заявили про важливість виділення допомоги Україні та Ізраїлю ([УНІАН](#)).

Радник Байдена з національної безпеки Джейк Салліван:

Триваюче вторгнення Росії в Україну і напад ХАМАСу на Ізраїль являють собою «глобальний переломний момент».

Цей бюджетний запит має вирішальне значення для зміцнення національної безпеки Америки та забезпечення безпеки американського народу.

Найбільша стаття запиту на додаткове фінансування становить 61,4 мільярда доларів на підтримку України. Частина цих грошей піде на поповнення вже наданих Пентагону запасів зброї.

Світ уважно стежить за тим, що Конгрес зробить далі.

В ЄС починають роботу над 12-им пакетом санкцій проти РФ, – журналіст ([УНІАН](#)).

З моменту ухвалення останнього пакету антиросійських санкцій ЄС вже минуло чотири місяці, і ця пауза вже викликала занепокоєння української влади.

Редактор «Радіо Свобода» в Європі Рікард Йозвяк:

Однак очікується, що 21–22 жовтня країни Європейського союзу розпочнуть обговорення чергового, вже 12-го з моменту повномасштабного вторгнення Російської Федерації в Україну, пакету антиросійських санкцій.

Так звані «сповідальні розмови» між Європейською комісією та послами ЄС щодо 12-го пакета санкцій проти Росії розпочнуться цими вихідними. Мета – досягнення домовленості в листопаді, хоча це, ймовірно, станеться в грудні.

За даними на сайті Національного агентства з питань запобігання корупції, до цього часу Євросоюз застосував санкції проти 1210 фізичних осіб та 580 компаній у зв'язку з вторгнення РФ до України.

Міжнародні фінустанови домовились узгодити свої системи закупівель в Україні ([Укрінформ](#)).

Банк розвитку Ради Європи (БРРЕ), Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР), Європейський інвестиційний банк (ЄІБ) та Світовий банк домовилися гармонізувати процедури закупівель для інвестування у державний сектор, що фінансуються банками розвитку в Україні.

«Потреби України у відбудові будуть значними. Світовий банк оцінив вартість відновлення України після російського вторгнення в лютому 2022

року – на основі збитків, завданих лише за перший рік війни, – у 411 млрд доларів США протягом 10 років. Нині Україні виділяються мільярди на економічну підтримку, і ці суми лише зростуть, коли настане час відбудови. Тож забезпечення прозорості та простоти процедур управління інвестиціями має ключове значення», - йдеться в повідомленні Світового банку.

Меморандум про наміри, підписаний керівниками чотирьох багатосторонніх банків (ББР) розвитку під час щорічних зборів Групи Світового банку та Міжнародного валютного фонду в Марокко, відповідає очікуванням української влади та донорів. Йдеться передусім про те, що міжнародні організації, які працюють в Україні, якнайповніше гармонізують і впорядковують свої практики закупівель, здійснюючи при цьому належний фідучіарний нагляд.

Підписання меморандуму також свідчить про початок посилення співпраці між ББР, відповідно до програми реформ, яку виклав новий голова Світового банку Аджай Банга.

Голова Світового банку Аджай Банга:

Така співпраця якнайкраще представляє роботу з розвитку. Гармонізація процедур закупівель для України між багатосторонніми банками розвитку має величезний потенціал для істотного полегшення вимог до країни в той час, коли її власні спроможності вже виснажені до межі. Водночас, ця співпраця стала можливою завдяки чіткому фокусу України на цифровій прозорості у закупівлях.

Меморандум про наміри ґрунтується на вже досягнутих домовленостях між керівниками департаментів закупівель чотирьох ББР. Вони уклали низку угод про взаємну підтримку для сприяння реалізації проєктів, які спільно фінансуються.

Згідно з цими угодами, повноваження щодо спільного проєкту делегуються призначеному головному фінансисту для нагляду та затвердження закупівельних операцій.

Багатосторонні банки розвитку також узгодили спільні підходи до підтримки використання електронних систем закупівель разом із відповідними механізмами моніторингу закупівель для підтримки потреб української влади.

ББР відзначили значний прогрес, досягнутий українською владою, у приведенні національної системи електронних закупівель (Prozorro) до вимог найкращих міжнародних практик.

Банки підтверджують свої наміри розширити використання української системи електронних закупівель після запуску її оновленої версії, що забезпечить належну прозорість, добросовісну міжнародну конкуренцію та оптимальне співвідношення ціни та якості для українських громадян.

Албанія відкрила ринок для української молочної продукції
([Укрінформ](#)).

Держпродспоживслужба у співпраці з МЗС погодила з Міністерством сільського господарства та розвитку села Республіки Албанія форму міжнародного ветеринарного сертифіката для експорту термічно оброблених молочних продуктів до Албанії.

Відповідна форма міжнародного сертифіката оприлюднена на офіційному вебпорталі Держпродспоживслужби.

На сьогодні погоджено ветеринарні сертифікати для експорту до Албанії трьох груп товарів: м'яса птиці, м'ясних напівфабрикатів та термічно оброблених молочних продуктів, призначених для споживання людиною.

Підтримка України є вагомою складовою підсумкового документа саміту ЄС – США (Укрінформ).

Європейський Союз і США висловили намір надалі зміцнювати трансатлантичне партнерство та спільно вирішувати ключові виклики для глобального миру і стабільності, включаючи продовження підтримки для України.

Про це йдеться у спільній заяві саміту, оприлюдненій на сайті Європейської ради.

«Сполучені Штати, Європейський Союз та його країни з члени, які представляють близько 800 мільйонів громадян, об'єднані спільними цінностями та пов'язані разом найбільш динамічними в світі економічними відносинами, підтверджують зобов'язання у сфері трансатлантичного партнерства в інтересах наших народів... Разом ми працюємо для збереження миру, стабільності та заможності у регіональному вимірі та по усьому світу включаючи нашу тверду підтримку для України», - йдеться у документі.

У розділі документа, що присвячений підтримці регіональної стабільності та протидії російській війні проти України сторони підтвердили, що залишаються непохитними у довгостроковій політичній, фінансовій, гуманітарній та військовій допомозі для України та її народу, мірою того, як українці захищаються проти російської злочинно та неспровокованої агресивної війни.

«Ми стоїмо разом, закликаючи Росію завершити свою жорстоку війну та вивести свої військові сили та прибічників, а також військове обладнання негайно, повністю та без умов з усієї міжнародно визнаної території України. Ми рішуче налаштовані на досягнення якомога ширшої міжнародної підтримки для ключових принципів та цілей української Формули миру», - наголошується у заяві.

Лідери ЄС і США окремо підкреслили, що будь-які ініціативи з досягнення широкого, справедливого та тривалого миру в Україні мають ґрунтуватися на повній повазі до незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаних кордонів, та з дотриманням всіх цілей та принципів Хартії ООН.

«Ми будемо рішуче підтримувати Україну так довго, як це буде потрібним, щоб захистити її суверенітет та територіальну цілісність. Ми

визнаємо невідкладність зусиль, щоб росія не досягла успіху у знищенні української економіки, а також інтенсифікації допомоги, яка має відповідати на найбільш пріоритетні потреби України. Як співголови, поряд з Україною, Багатосторонньої координаційної платформи донорів, ми працюємо разом з Україною, мірою того, як вона розробляє свій Український план, що пов'язаний із її Європейським шляхом, щоб включити в нього спільний пакет найближчих пріоритетних реформ в економіці, у верховенстві права та демократизації, та визначити пріоритети та добре скоординований підхід до допомоги та інвестицій для відновлення та відбудови», - йдеться у заяві саміту.

Сполучені Штати і ЄС також висловили намір надавати Україні фінансову допомогу для досягнення таких цілей, разом з іншими міжнародними донорами, включаючи захист, ремонт та відновлення її енергетичного сектору, відповідно до Європейських стандартів.

«Ми визнаємо зобов'язання України та її прогрес у реформаторських зусиллях, та підкреслюємо стратегічну важливість процесу її входження до ЄС», - наголосили лідери ЄС і США.

Європарламент підтримав виділення Україні 50 млрд євро на наступні 4 роки ([Українська правда](#)).

Європейський парламент 17 жовтня підтримав ініціативу Єврокомісії щодо створення Фонду допомоги Україні на суму 50 мільярдів євро.

За відповідну пропозицію віддали 512 голоси «за», ще 45 проголосували «проти» і 63 утрималися.

Переговори з країнами-членами ЄС можуть розпочатися щойно Рада ЄС узгодить спільну позицію.

Йдеться про новий інструмент Ukraine Facility, на який закладають 50 млрд євро на 2024-2027 роки у вигляді грантів та позик на підтримку відновлення, відбудови та модернізації України. Таку пропозицію внесла Єврокомісія у червні 2023 року.

Одна з ключових вимог євродепутатів – використання заморожених російських активів для відбудови України. Також це запобіжники від корупції, шахрайства та інших порушень у використанні європейських коштів в Україні. Серед іншого, депутати наголошували, що фінансування не мають отримувати компанії з олігархічним впливом.

Під час розгляду у комітетах у проєкт внесли деякі зміни для більшої прозорості. Зокрема, це передбачає створення окремого сайту про кошти, виділені Україні на конкретні цілі, та кроки, які зі свого боку здійснила Україна, щоб отримати допомогу. Євродепутати хочуть, щоби внески від третіх країн і міжнародних установ також публікувалися.

Програма для України на 50 млрд євро є частиною перегляду довгострокового бюджету ЄС у зв'язку з низкою кризових подій, що сталися після 2021 року. Євродепутати вважають, що цей інструмент потрібно схвалити якнайшвидше, у рамках загального перегляду бюджету, щоби із

завершенням поточного календарного року мати зрозуміле джерело фінансування для підтримки України. Його мають включити також у річний бюджет 2024 року, перемовини про який будуть вести у листопаді.

Фінляндія почала блокувати купівлю нерухомості росіянами: «загрожує нацбезпеці» ([Цензор.НЕТ](#)).

Міністерство оборони Фінляндії заблокувало три заплановані операції з нерухомістю за участю російських покупців.

Рішення аргументували тим, що придбання нерухомого майна громадянами РФ перешкоджає організації національної оборони або захисту територіальної цілісності Фінляндії.

Йдеться про два об'єкти нерухомості в муніципалітеті Руоколахті та один у місті Кітеє на півдні Фінляндії поблизу російського кордону.

«Що стосується операцій з нерухомістю в Руоколахті, одна була здійснена приватними особами, а друга - компанією, тоді як угода в Кітеє здійснена приватною особою. І приватні особи, і фактичні бенефіціари компанії є громадянами Росії», - йдеться у заяві міністерства.

Фінляндія хоче повністю заборонити угоди з нерухомістю для росіян. Протягом зими буде розглянуто питання про повну заборону цих угод або істотні додаткові обмеження.

Також уряд Фінляндії хоче полегшити конфіскацію квартир, що належать росіянам. Значна частина нерухомості стоїть порожньою, а з її власниками неможливо зв'язатися, заявила міністерка юстиції Фінляндії Ліна Мері.

Байден виступив зі зверненням щодо Ізраїлю та України: ключові тези ([УНІАН](#)).

У п'ятницю Байден направить до Конгресу терміновий запит на фінансування допомоги Ізраїлю та Україні.

Президент США Джо Байден:

Це розумна інвестиція, яка буде давати дивіденди для американської безпеки на покоління вперед. Вона буде «безпрецедентною».

Основні моменти виступу:

Ми не забуваємо про братські могили, про тіла, знайдені зі слідами тортур. Згвалтування використовувалися росіянами як зброя. Тисячі і тисячі українських дітей були вкрадені Росією у їхніх батьків.

ХАМАС і Путін представляють різні загрози. Але у них є дещо спільне: вони хочуть повністю знищити сусідню демократію. Для ХАМАС мета існування – знищення Ізраїлю і вбивство євреїв. Водночас Путін заперечує, що Україна має або колись мала державність. Він стверджує, що СРСР створив Україну.

Чому це важливо для Америки? Історія вчить, що коли диктатори не платять за агресію, вони приносять ще більше хаосу, терору та більше руйнувань. Вони продовжують, і загроза для Америки та світу зростає.

Якщо ми не зупинимо жагу Путіна до влади і контролю над Україною, він не обмежиться тільки Україною. Путін вже погрожує «нагадати» Польщі, що частина їхніх земель була «подарунком Росії». Колишній президент РФ назвав Естонію, Латвію і Литву «балтійськими провінціями Росії». Це наші союзники по НАТО.

Якщо ми відступимо і дозволимо Путіну стерти незалежність України, чи не будуть агресори по всьому світу хотіти зробити так само?.

Українці досягають успіху. Коли Путін вторгнувся в Україну, він думав, що захопить Київ і всю Україну за лічені дні. Минуло більше року – Путін провалився. І він продовжує провалюватися. Київ все ще стоїть. Україна відвоювала понад 50 % територій, які Росія колись окупувала.

Ми не можемо дозволити і не дозволимо терористам як ХАМАС і тиранам як Путін перемогти. Я відмовляюся це допускати. У такі моменти ми повинні пам'ятати, хто ми. Ми – Сполучені Штати Америки. І немає нічого, що нам не під силу, якщо ми робимо це разом.

Казахстан заборонив експорт до РФ понад 100 видів товарів ([УНІАН](#)).

Кайрат Торебаєв зазначив, що всі ці товари могли використовувати для війни.

Влада Казахстану ввела заборону на експорт в Російську Федерації 106 видів товарів. Таким чином країна вирішила припинити поставки того, що може бути використано у війні.

Віце-міністра торгівлі та інтеграції Кайрата Торебаєва:

Ми експортуємо всі товари, крім тих, що відносяться до війни – на них накладені обмеження. Це 106 найменувань товарів – їх експорт ми повністю заборонили.

Відзначається, що в списку «заборони» виявилися дрони, електрочіпи, а також електроніка, яка може використовуватися на фронті.

Зазначені 106 найменувань товарів не виробляються в Казахстані, а раніше реекспортувалися через Казахстан. Імпорт в Казахстан здійснюється, але експорт – ні. Вони (виробляються – УНІАН) не тільки на Заході, але в інших країнах.

Таким чином, Астана підтримала санкційні заходи, які запровадив західні країни після повномасштабного вторгнення Росії в Україну. Це рішення дозволить посилити боротьбу з обходом Москвою санкцій.

Військова допомога

Інженери ЗСУ пройшли навчання із захисту критичної інфраструктури у Британії ([Укрінформ](#)).

Українські цивільні інженери пройшли спеціальний 2-тижневий курс у Великій Британії, щоб навчитися захищати критичну інфраструктуру від атак російських безпілотників і ракет.

Зазначається, що Королівські інженерні фахівці британської армії провели нову програму навчання, щоб допомогти Україні зміцнити її здатність захищати свою критично важливу національну інфраструктуру від нападів Росії та рятувати життя цивільних цієї зими.

Навчання покращить здатність України планувати захист своєї критично важливої інфраструктури від таких атак та навчить, як визначити найбільш вразливі елементи інфраструктури, потенційні відстані вибуху та вплив різної зброї та вибухових речовин, а також де найкраще розташувати фізичні та повітряні бар'єри, щоб допомогти захиститися від російських атак.

Німеччина передала Україні новий пакет озброєння ([УНІАН](#)).

Німеччина передала Україні новий пакет військової допомоги. Він включає як поставки із запасів Збройних сил Німеччини та промисловості, так і спільні з партнерами, які фінансувалися з фондів Федерального уряду для розбудови безпекового потенціалу. Так, Україна отримає:

- три самохідних зенітних установки GEPARD;
- 3,872 постріли 155-мм димових/освітлювальних боєприпасів;
- мостоукладальний танк BEAVER;
- 20 розвідувальних безпілотників RQ-35 HEIDRUN;
- 20 розвідувальних дронів VECTOR;
- 13 прикордонних автівок;
- три сідельних тягачі 8x8 HX81 та три напівпричепи.

Хорватія передала Україні свої гелікоптери Мі-8 ([Цензор.НЕТ](#)).

Під час зустрічі міністрів оборони Хорватії Маріо Банозича та міністра оборони США Ллойда Остіна в Пентагоні було оголошено про передачу гелікоптерів Мі-8.

«Ми цінуємо непохитну відданість Хорватії надання допомоги Україні, і ми бачимо це у ваших численних пожертвуваннях військової техніки, включаючи всі ваші гелікоптери Мі-8», - заявив Остін.

Україна отримала від США близько 20 ракет АТАСМС ([Укрінформ](#)).

США надали Україні близько 20 далекобійних ракет АТАСМС.

Після численних повідомлень про те, що Сполученими Штатами було прийнято рішення про постачання АТАСМС, їхня доставка здійснювалася в таємниці через побоювання, що Росія зможе завдати удару по партії зброї під час ввезення в Україну.

Франція потроює виробництво снарядів для України ([Мілітарний](#)).

Франція потроїть виробництво 155-міліметрових боєприпасів, щоб збільшити постачання в Україну.

У міністерстві оборони Франції розповіли, що нарощування виробництва боєприпасів дозволить відправляти Україні до 3000 155-мм снарядів на місяць, починаючи з 2024 року.

Міністр оборони Франції Себастьян Лекорню:

Від 1000 снарядів у січні 2023 року до 3000 на місяць у січні 2024 року.

Україна отримала від США всі обіцяні танки Abrams ([УНІАН](#)).

Україна отримала всі танки M1A1 Abrams американського виробництва, обіцяні Києву адміністрацією президента США Джо Байдена. Мова йде про 31 танк.

Представник армії США у Європі та Африці полковник Мартін О'Доннелл:

Ми виконали угоду. З цього моменту вони (Україна) мають визначати, коли і де вони забезпечать цей потенціал

За його словам, всі українці, які тренувалися на танках разом з американськими військовими в Німеччині, також повернулися в Україну разом із боєприпасами та запасними частинами до танків.

Литва відремонтує танки Leopard, які були пошкоджені на фронті в Україні ([УНІАН](#)).

Збройні сили Литви спільно з оборонною промисловістю Німеччини відремонтують танки Leopard, які були пошкоджені під час бойових дій в Україні. Після відновлення технічної спроможності бойові машини повернуть на фронт.

Зазначається, що подібні завдання дозволяють литовській армії тренувати й підтримувати готовність її особового складу. Крім того, це забезпечує перевірку логістичних ланцюгів та дає змогу надавати безперебійну підтримку Україні.

Водночас група з 18 механіків ЗСУ пройшла навчання у литовських фахівців з ремонту гаубиць, які через інтенсивне використання втрачають свої технічні характеристики. Спроможність ремонтувати гаубиці в умовах бойових дій є вкрай важливим.

Німеччина готує зимовий пакет військової допомоги, ключовий елемент - засоби ППО ([Цензор.НЕТ](#)).

Німецький канцлер Олаф Шольц пообіцяв продовжити постачання зброї Україні й зазначив, що в анонсованому пакеті, зокрема буде «все, що необхідно для протиповітряної оборони».

Раніше Міністерство оборони Німеччини оголошувало про наміри передати Україні додаткову установку зенітно-ракетного комплексу Patriot, нові системи Iris-T, нові зенітні установки Gerard, а також боєприпаси.

У Білому домі розповіли, які саме ракети ATACMS отримала Україна ([Укрінформ](#)).

Сполучені Штати передали Україні ракети збільшеної дальності ATACMS, аби посилити здатність ЗСУ протистояти російській агресії.

Речниця Ради національної безпеки Білого дому Адрієн Ватсон:

Ми вважаємо, що ці ATACMS забезпечать значне збільшення бойових можливостей України без ризиків для нашої бойової готовності.

Ватсон уточнила, що тип ракет, які США нещодавно передали до України, має дальність 102 милі (165 кілометрів).

Гуманітарна та фінансова допомога

На Вінниччині понад 2600 ВПО отримують гуманітарку від Міжнародної організації з міграції ([Укрінформ](#)).

На Вінниччині почали видачу гуманітарної допомоги ВПО з Луганщини, яку отримують понад 2600 людей.

Начальник Луганської ОВА Артем Лисогор:

Понад 2600 ВПО з Луганщини на Вінниччині одержать матраци, постільну білизну, ковдри кухонні набори. Видачу наборів, наданих Міжнародною організацією з міграції, вже розпочато.

Наборами планується забезпечити 1 290 сімей – загалом 2 651 особу. Серед речей – сонячні лампи, кухонні набори, розкладні стільці, ковдри, постільна білизна та матраци.

Німеччина виділить ще €200 млн на відновлення України ([УНІАН](#)).

Державний секретар федерального Міністерства економіки Німеччини Йохен Флясбарт заявив, що Німеччина виділить ще 200 мільйонів євро на відновлення України.

За його словами, гроші будуть спрямовані на освіту, охорону здоров'я та питне водопостачання, а також на реконструкцію міст. Також німецький чиновник наголосив, що необхідно підтримувати ключові сектори економіки України, зокрема сільське господарство.

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Ці кошти допоможуть у фінансуванні бюджетного дефіциту, нарахуванні соціальних виплат, пенсій та зарплат для лікарів, учителів.

Торік соціальною допомогою у Польщі скористалося понад 1,1 млн українців ([Укрінформ](#)).

У Польщі у 2022 році пільгами соціальної допомоги скористалися 1 млн 111 тис. громадян України та 612 тис. українських родин.

Загальна сума наданих пільг склала 364,8 млн злотих (3,1 млрд грн), повідомляє Укрінформ з посиланням на Міграційну платформу EWL.

Майже кожен п'ятий громадянин України, який отримав таку допомогу, проживав у Мазовецькому воєводстві з центром у Варшаві (242,6 тис. осіб – 21,8 % від усіх громадян України). Найменше українців, які скористалися допомогою, перебувало у Свентокшиському воєводстві на південному сході Польщі з центром у Кельце – 17,4 тис. осіб (1,6 %).

Соціальну допомогу для громадян України у Польщі поділяють на три категорії: одноразова грошова допомога в розмірі 300 злотих на особу (близько 2600 грн), допомога у вигляді харчування та інші виплати.

Голова Фонду підтримки мігрантів на ринку праці EWL Марія Кузенко:

У Польщі для громадян України наразі залишаються доступними соціальні пільги від держави, щомісяця продовжують виплати в рамках програми 500+ на дитину. А також є можливість подавати заявки на програми допомоги від міжнародних благодійних фондів та волонтерських організацій.

У Міністерстві фінансів Польщі заявили, що Польща витратила на допомогу Україні близько 50 млрд злотих або 2 % свого ВВП.

Канада оголосила про нову міграційну програму для українців (Укрінформ).

Канада запровадила нову тимчасову міграційну програму, яка дозволяє українцям-близьким родичам канадців отримати дозвіл на постійне проживання.

Зазначається, що прийом заявок на участь у програмі буде відкритий 23 жовтня.

Скористатися нею зможуть громадяни України, чиї близькі родичі мають канадське громадянство або статус постійного жителя Канади. Відповідно до програми, близькими родичами вважаються діти, батьки, бабусі й дідусі, подружжя, а також брати й сестри.

В Японії українці з квітня зможуть вивчати мову та отримувати фінансову допомогу (Укрінформ).

В Японії запустять нову програму підтримки біженців з України, яка сприятиме їхній інтеграції. З квітня українці матимуть право на вивчення мови та фінансову допомогу.

У квітні запрацює програма допомоги іноземцям із зон конфлікту, яка сприятиме їхній адаптації до життя в Японії.

Програма була розроблена для допомоги українським громадянам в Японії. У рамках програми українці матимуть право на шестимісячний або однорічний курс з вивчення японської мови, вивчення законів і звичаїв країни.

Японське Агентство імміграційних служб також продовжить до двох років фінансову підтримку для покриття витрат на проживання українських біженців, яких нема кому спонсорувати.

Від початку року Україна залучила майже \$34 мільярди зовнішнього фінансування від союзників ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Повне і вчасне фінансування соціальних виплат, зарплат вчителів та лікарів було б неможливим без підтримки наших міжнародних партнерів. Від початку року Україна залучила майже 34 мільярди доларів зовнішнього фінансування від наших союзників. Ще майже 12 мільярдів доларів ми отримали від продажу військових облігацій.

За його словами, найбільше підтримки цього року надав Україні Європейський Союз — 14,6 мільярда доларів.

«Цього тижня Європарламент підтримав ініціативу Єврокомісії щодо створення Фонду допомоги Україні на суму 50 мільярдів євро. Це програма “Юкрейн Фелісіті”, яка розрахована на чотири роки. Ми очікуємо, що наступного року в межах цієї програми зможемо отримати 18 млрд євро», - підкреслив Шмигаль.

Міжнародні партнери вже надали понад €4 мільярди підтримки українським підприємствам ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль:

Наші союзники також підтримують український бізнес і нашу економіку. За різними програмами міжнародні партнери надали українським підприємствам понад 4 млрд євро підтримки.

За його словами, найбільше коштів українському бізнесу надали Європейський банк реконструкції і розвитку, Європейський інвестиційний банк, Міжнародна фінансова корпорація, державний банк уряду Німеччини та Агентство США з міжнародного розвитку USAID.

Тимчасовий захист українських біженців у ЄС офіційно продовжили ще на рік ([Укрінформ](#)).

Дію Директиви тимчасового захисту ЄС, яка надає українським біженцям право легально перебувати на території країн Євросоюзу, офіційно продовжили до березня наступного року.

«27 вересня 2023-го року міністри досягли політичної згоди щодо продовження тимчасового захисту до 4 березня 2025-го року. Рішення було ухвалене 19 жовтня 2023-го року», - заявили у Єврокомісії.

У відомстві нагадали, що українські біженці мають у країнах ЄС право на роботу, проживання, медичну допомогу й базовий соціальний захист.

Варшава передасть Харкову 18 вагонів метро ([Укрінформ](#)).

Варшавський метрополітен передасть Харкову як гуманітарну допомогу три рухомих склади метро – загалом 18 вагонів

«Варшавський метрополітен передасть Харкову три рухомих склади метро як гуманітарну допомогу. Виконком міськради ухвалив рішення про

організаційні заходи щодо співпраці з Варшавським метрополітенем», - сказано у дописі.

В.о. директора департаменту інфраструктури Олександр Мирошніченко:

Потяги потребують переобладнання на нашу ширину колії. Це займе деякий час. Після цього поступово вводитимемо їх в експлуатацію. Завдяки цій допомозі ми оновимо рухомий склад, що дозволить покращити умови перевезення харків'ян та за необхідності скоротити інтервали руху.

Сербія пропонує прихисток родинам, які постраждали через підрив Каховської ГЕС ([Укрінформ](#)).

Уряд Сербії погодився забезпечити тимчасове проживання родин, постраждалих через підрив росіянами Каховської ГЕС.

«Підтримка наших волонтерських організацій та потужне сприяння міжнародних благодійників Херсонській громаді триває! У результаті проведених перемовин уряд Сербії погодився забезпечити тимчасове (4-6 місяців) проживання родин, постраждалих через підрив росіянами дамби на Каховській ГЕС, у нових Центрах для біженців готельного типу», - йдеться у повідомленні.

Як зазначається, охочі будуть розміщені у Центрі для біженців м.Вранє, в якому зараз вже перебувають близько 70 громадян України.

Кожній родині нададуть повністю відремонтовану мебльовану кімнату з власним санвузлом, забезпечено триразове харчування, невідкладне медичне обслуговування.

Підкреслюється, що умови, які Сербія надає тимчасово переміщеним особам з України, є одними з найкращих у Європі, а зазначені центри фінансуються, в основному, за рахунок програм ЄС.

Британія в ОБСЄ: Впроваджуємо план допомоги Україні взимку на £127 мільйонів ([Укрінформ](#)).

Велика Британія разом з партнерами впроваджує План надзвичайної допомоги Україні в зимовий період на загальну суму в 127 млн фунтів стерлінгів.

Старший військовий радник делегації Великої Британії в ОБСЄ Ніколас Окотт:

Сполучене Королівство продовжуватиме підтримувати Україну дипломатично, військово і фінансово. Разом з міжнародними партнерами ми впроваджуємо наш План надзвичайної допомоги Україні в зимовий період (127 мільйонів фунтів стерлінгів допомоги на 2023/2024 роки).

Він запевнив, що Велика Британія продовжуватиме свою підтримку України до тих пір, поки Росія не залишить суверенну територію України, що є єдиним шляхом до справедливого і тривалого миру.

Жителі Швейцарії торік пожертвували Україні \$463 мільйони (Укрінформ).

У 2022 році жителі Швейцарії зібрали для України пожертвувань на суму 418 млн франків (понад \$463 млн).

«За даними Фонду Zewo, у 2022 році обсяг приватних пожертвувань у Швейцарії досяг рекордної позначки у 2,5 млрд франків. Багато в чому це досягнення було забезпечене жертвами на користь України, яка стала жертвою російської агресії. Загалом підтримка швейцарцями України сягнула 418 млн швейцарських франків», - йдеться у повідомленні.

У Фонді також зауважили, що існує безліч приватних ініціатив стосовно надання допомоги Україні, які не враховуються у цій статистиці.

Єврокомісія мобілізує €50 мільйонів для підтримки енергетики України взимку (Укрінформ).

Єврокомісія виділяє €50 мільйонів для Енергетичного фонду підтримки України, та закликає країни-члени робити внески, аби допомогти нашій державі успішно пройти ще одну важку зиму в умовах, коли РФ продовжує руйнувати критичну інфраструктуру.

Єврокомісар з питань енергетики Кадрі Сімсон:

Ми мали можливість сьогодні спілкуватися з міністром енергетики України Германом Галущенком. Я знову висловила непохитну підтримку Єврокомісії для України перед ще однією дуже важкою зимою для українців. Єврокомісія виділяє 50 мільйонів євро для Енергетичного фонду підтримки України, і я закликала країни-члени також робити свої внески. Ми зробимо все, що від нас залежить, аби наслідки російських атак проти цивільної енергетичної інфраструктури України цієї зими були мінімізовані.

Україна отримала гуманітарну допомогу: ліки, медичні меблі та обладнання (Укрінформ).

Міжнародні партнери надали Україні в якості гуманітарної допомоги медичні меблі, лікарські засоби, дитяче харчування та медичне обладнання.

«Міністерство охорони здоров'я продовжує отримувати гуманітарну допомогу від донорів та благодійних організацій. Цього тижня вона надійшла від Урядового агентства стратегічних резервів Польщі, компанії АМЕХ (Австрія), фармацевтичної компанії Сона-фарм, Республіки Куба», - йдеться у повідомленні.

Зокрема, було отримано медичні меблі – 60 палет, лікарські засоби – 50 палет, дитяче харчування – 1 палета, медичне обладнання - 1 коробка.

США виділили вже \$522 мільйони на відновлення й захист української енергетики (Укрінформ).**Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:**

На відновлення й захист енергетики США вже виділили 522 млн доларів.

Сполучені Штати також надають вагому допомогу у відновленні, де Київщина є серед лідерів у реалізації проектів.

Також за підтримки США створений спеціальний тренінговий центр для підготовки саперів.

«Плідно працюємо і з USAID щодо програм підтримки малого й середнього бізнесу», - додав Шмигаль.

Нідерланди передали прикордонникам чотири мобільні госпіталі (Укрінформ).

Нідерланди передали Державній прикордонній службі України чотири мобільні госпіталі.

«Це балістично-броньовані стабілізаційно-діагностичні модулі разом зі стоматологічним кабінетом. Тут лікарі надаватимуть першу медичну допомогу, проводитимуть операції, а також розгортатимуть стаціонар», - зазначили у прикордонній службі.

Одночасно у такому госпіталі за годину можуть приймати декілька десятків пацієнтів.

Уряд Латвії виділив додаткові 10,3 мільйона євро для підтримки українських біженців (Цензор.НЕТ).

Кошти мають піти на житло, харчування, соціальну підтримку, освіту та інші потреби українських біженців.

Із урахуванням того, що сформувався залишок коштів від фінансування для підтримки біженців з України, яке виділили раніше, а також запитів від місцевого самоврядування, Уряд вирішив додатково надати понад 10 мільйонів євро.

Отож, протягом цього року загальна сума на підтримку українців у Латвії склала майже 32,2 мільйона євро.

Рига передасть Чернігову 10 автобусів (Високий вал).

18 жовтня Ризька міська рада дозволила муніципальному підприємству Rīgas satiksme передати Україні десять автобусів Solaris Urbino 12, які не потрібні для господарської діяльності компанії.

Автобуси планується передати комунальному підприємству Чернігівського самоврядування «Чернігівське тролейбусне управління».

Rīgas satiksme планувала продаж цих автобусів на відкритому аукціоні. Однак, з огляду на вік автобусів, технічні параметри та обмежене використання лише для міських перевезень у мережі міських маршрутів, практика показує, що такі транспортні засоби купуються металопереробними підприємствами через аукціони.

Тому вирішили, що з огляду на війну, що триває в Україні, і завдані внаслідок воєнних дій збитки Україні та її народу, розпил робочих автобусів на металобрухт не є відповідальним вчинком. Так само неекономічно було б

тримати такі автобуси невикористаними, оскільки з часом вони стануть непридатними, зазначили в Rīgas satiksme.

Rīgas satiksme дарує автобуси Україні вже втретє. Разом із цими автобусами загальна кількість переданих муніципальних автобусів становитиме 31 транспортний засіб.

Досі автобуси в Україну не ходили порожніми. У них були завантажені різні запчастини для автобусів і гуманітарна допомога.

Плани врегулювання. Переговорний процес

Україна не починатиме переговори з РФ, поки її війська залишатимуться на українській міжнародно визнаній території, бо Кремль перетворює на зброю все, що можна використати для тиску ([Укрінформ](#)).

На цьому Голова Верховної Ради Руслан Стефанчук наголосив під час виступу на міжнародній конференції Crimea Global. Understanding Ukraine through the south.

Спікер українського парламенту зауважив, що війна Росії проти України - це не справа двох країн або регіональний європейський конфлікт. Він наголосив, що російсько-українська війна стосується всього світу.

У цьому контексті Стефанчук зазначив, що РФ підриває світову безпеку, перетворює на зброю все, що можна використати для тиску на Україну, її партнерів, загалом світову спільноту.

Голова ВРУ заявив, що Росію неможливо зупинити, сівши за стіл переговорів, припинивши активні бойові дії (...).

Водночас Стефанчук нагадав про українську Формулу миру - план із десяти пунктів про «перезформування світової системи безпеки, створення нового безпечного й справедливого світопорядку». Голова ВРУ підкреслив, що цей план уже підтримали всі друзі й союзники України.

«Театральні жести не потрібні»: Путін зробив цинічну заяву про переговори з Україною і згадав США ([Obozrevatel](#)).

Президент Росії Володимир Путін знову зробив низку цинічних заяв про війну проти України та про мирні переговори, яких, зважаючи на постійні згадки, дуже хочуть у Москві. Російський диктатор поблажливо похвалив представників Заходу за бажання припинити війну дипломатичним шляхом і порадив Києву відмовитися від раніше ухваленого рішення не вести переговори з представниками путінського режиму.

Також Путін передав «послання» президенту США Джо Байдену, який раніше констатував, що у стратегічному плані Росія вже програла війну з Україною, і кілька разів повторив, що Вашингтон має забрати ракети АТАСМС та інше озброєння. Заяви диктатора, які він зробив під час візиту до Китаю, тиражують російські пропагандисти.

З огляду на виступ Путіна в Китаї, Росія все більше потребує переговорів. Однак це бажання диктатор приписує Україні та її західним партнерам.

Зокрема, зважаючи на риторику президента РФ, він ображений відмовою Києва вести переговори з ним та його диктаторським режимом (...).

Слід усвідомити, що немає жодних можливостей для компромісів і переговорів із президентом Росії Путіним, оскільки це зробить умисні воєнні злочини легітимним інструментом глобальної політики (Укрінформ).

Радник керівника Офісу Президента Михайло Подоляк:

«Війна так війна» – прямо й недвозначно заявляє Путін, остаточно переставши маскувати свої цілі... Тим самим публічно фіксує безумовний мотив злочину: Росія масштабно вторглася на територію України з метою масових убивств, тотальних руйнувань, захоплення територій.

Цього достатньо, щоб усвідомити: немає жодних можливостей для «компромісів», «переговорів». Інакше це робить навмисні воєнні злочини легітимним і дієвим інструментом глобальної політики.

Путін чує «голоси» про бажання переговорів: скільки разів він згадував про них за останній рік (Слово і діло).

Володимиру путіну здалося, що у України з'явилося бажання розпочати переговори з росією: під час поїздки до Китаю він розповів про «голоси» відповідальних за зовнішню політику осіб, які закликають вирішувати проблеми мирним шляхом. Проте останнім часом ніхто із військово-політичного керівництва України такого бажання не озвучував. Президент Володимир Зеленський говорив, що для переговорів зараз поганий момент. Такої думки дотримуються й союзники України і, за словами глави МЗС Дмитра Кулеба, тема переговорів відсутня на всіх рівнях. Проте путін почув зворотнє і заявив, що Україна має скасувати указ про неможливість проведення переговорів з ним. «Слово і діло» вирішило підрахувати, скільки разів після появи цього указу російський диктатор згадував про переговори (...).

Як путінська пропаганда маніпулює «мирними переговорами» (Центр протидії дезінформації).

У проросійському інфопросторі розгортається чергова хвиля дезінформації із загальним наративом – «Україна під тиском Заходу готова до російських умов миру». Слід нагадати, що з часів «триденної победоносної війни» і навіть після заморожування переговорного процесу в Стамбулі у березні 2022 року, російська пропаганда не припиняла просувати наратив «кремль ніколи не відмовлявся від переговорів на найвищому рівні».

Звичайно, новий імпульс старій провокації надав путін, який напередодні візиту до КНР висловився, за яких умов можливі переговори москви та Києва. Він наголосив, що для цього київській владі доведеться скасувати декрет проти мирних переговорів, а В. Зеленському оголосити про готовність до переговорів з росією.

Чому застарілий російський наратив активізувався саме зараз?

Найімовірніше, це ініційовано подіями в Ізраїлі, які обумовили тимчасове послаблення міжнародної уваги до українського кейсу та загрозу послаблення військової та фінансової допомоги Заходу. За часом атака угруповання ХАМАС співпала із загостренням міжпартійної боротьби за посаду спікера Палати представників Конгресу США, що тимчасово унеможливило ухвалення рішень, зокрема з питань подальшого виділення Україні військової та іншої допомоги. Крім того, російська пропаганда атакувала країни Заходу наративами про те, що Україна не зможе виграти, і якщо українська влада відмовиться від «мирних угод», то переговори з кремлем готові вести західні лідери. Жорстка пропагандистська кампанія також наполягала, що лідери США, ЄС та НАТО «втомились» від України і змусять її владу сісти за стіл переговорів. На жаль, до «миролюбної» риторики, яку переважно оприлюднювали лобісти путіна в Угорщині й Словаччині, підключились журналісти окремих ЗМІ США та Європи, висновки яких ґрунтувались або на незнанні фактів, або на свідомому ігноруванні реальної ситуації на фронті. Мова, зокрема, про політично заангажованих журналістів з числа прихильників Д. Трампа.

До того ж необ'єктивна оцінка ситуації від російських спецслужб і політологів склала у путіна хибне уявлення, що послаблення Україною зовнішніх політичних позицій створило реальне підґрунтя для примушення її керівництва до визнання тимчасово окупованих територій російськими. З іншого боку, кремль очікує від української влади ініціативи з початку мирних переговорів. На тлі фактичного провалу російського наступу та переходу на оборонні заходи, занепаду економіки та внутрішньої дестабілізації путін розраховує початком переговорного процесу за ініціативи України зберегти свій рейтинг напередодні президентських перегонів.

Чому російські пропозиції неприйнятні для України?

По-перше, путін не пропонує Україні саме мирні переговори, а говорить лише про капітуляцію Києва на принизливих умовах здачі власної території. Близько 84% жителів України оцінюють російські «мирні ініціативи» як наміри знищити нашу державу і вважають успішну оборону України життєво необхідною для збереження її незалежності. На цьому фоні просування Президентом В. Зеленським власної Формули миру, яка передбачає повне виведення російських військ з усієї території України, збігається з бажанням більшості населення країни.

По-друге, варіант укладання угоди про тимчасове припинення вогню із залишенням російських військ в Україні буде використано кремлем не тільки для накопичення ресурсів і продовження агресії, а й для розхитування внутрішньополітичної ситуації в країні та дестабілізації економіки, не виключаючи терористичних атак. За оцінками західних експертів, будь-яка пауза чи замороження війни дозволить росії до 2028 року відновити військовий потенціал, достатній для атаки країн, які знаходяться у фокусі російської експансії.

По-третє, крім невиразних публічних заяв путіна та інтерв'ю пропагандистським ЗМІ, тема переговорів з Україною на рівні офіційних заяв і дипломатичного обговорення з боку кремля відсутня, що вкотре підтверджує маніпулятивний характер путінської риторики. Насправді росію не цікавить дипломатичний шлях припинення війни, а кремлівський диктатор свідомо затягує ситуацію до президентських виборів у США, адже розраховує на перемогу Д. Трампа і зміну зовнішньополітичного курсу США стосовно України.

Тому, інформаційний галас навколо «мирних угод», які передбачають територіальні поступки агресору, не має під собою жодного змістовного обґрунтування. Україна не може погодитись на будь-які переговори з кремлем, поки на її території залишаються російські окупаційні війська, а аргументи прихильників укладання миру за будь-яку ціну не витримують жодної критики. Тільки військова поразка росії в Україні є найкращою гарантією того, що вона ніколи не зможе реалізувати свої амбіції.

Президент Фінляндії заявив про готовність вести переговори з Путіним щодо України ([УНІАН](#)).

Президент Фінляндії Саулі Ніністе висловив готовність провести переговори з Володимиром Путіним, якби це принесло мир в Україну. Про це він заявив в інтерв'ю фінському телебаченню.

За словами Ніністе, ситуація в Україні має ознаки переростання в позиційну війну, але він сподівається, що війна все ж таки не перетвориться на тривалий заморожений конфлікт.

При цьому фінський президент висловив сумнів, що російський диктатор Володимир Путін готовий до реальних мирних переговорів (...).

Тим не менше, фінський лідер готовий поговорити з Путіним, якщо це справді принесе очевидну користь у досягненні миру. На його думку, зараз такої ситуації не дуже видно (...).

Друг Путіна Шредер звинуватив США у зриві «мирних переговорів» між Росією та Україною ([Obozrevatel](#)).

Колишнього федерального канцлера Німеччини Герхарда Шредера, який відомий тісними зв'язками з кремлівським диктатором Володимиром Путіним, звинуватив США у нібито зриві «мирних переговорів» між Росією та Україною. Він заявив, що Київ нібито запрошував його як посередника у такій комунікації на початку повномасштабного вторгнення.

Таку заяву німецький політик зробив в інтерв'ю газеті «Berliner Zeitung». За його словами, у 2022 році Україні нібито була потрібна людина, яка могла стати посередником, яка могла безпосередньо передавати російському президенту Путіну ті чи інші послання.

(...) Шредер зазначив, що йому відомий мирний план, який складався з п'яти пунктів. Першим пунктом цього плану є відмова України від членства в НАТО, другий – «двомовність» України, третій – «автономія» Донбасу,

четвертий – «гарантії безпеки» для України, і п'ятий пункт – переговори щодо статусу Криму.

(...) На питання, чи можна довірять будь-яким домовленостям із Росією, яка грубо порушила міжнародне право й напала на Україну всупереч власним обіцянкам, колишній канцлер відповів, що Західній Європі «нічого не загрожує», бо Росія не зможе перемогти НАТО.

Україна не вестиме переговори про припинення вогню з Росією, доки Москва відмовляється повернути окуповані українські території (Укрінформ).

Про це заявив **секретар РНБО Олексій Данілов** в інтерв'ю Kyodo News.

(...) Він висловив переконання, що ситуація докорінно зміниться, як тільки із Заходу прибудуть винищувачі F-16 для посилення протиповітряної оборони України. Водночас він сказав, що важко передбачити час, необхідний для повернення всієї окупованої Росією території України.

Зазначивши, що Україна уклала неофіційну угоду про те, щоб не використовувати зброю, яку постачає Захід, для атак по території Росії, Данілов попередив, що об'єкти навколо Москви можуть стати мішенями для зброї вітчизняного виробництва (...).

Плани повоєнного відновлення України

Японія допоможе Україні у питаннях гуманітарного розмінування та відновлення агросектору ([Укрінформ](#)).

Уряд Японії допоможе Україні у питаннях гуманітарного розмінування та відновлення агросектору.

Про це йшлося під час зустрічі першого заступника міністра аграрної політики та продовольства України Тараса Висоцького та заступника міністра агрополітики з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій та цифровізації Дениса Башлика з делегацією Японського агентства міжнародного співробітництва (JICA).

Під час зустрічі віцепрезидент JICA Наокі Андо запевнив у підтримці і допомозі Україні з боку уряду Японії. Зокрема, в питанні гуманітарного розмінування та щодо відновлення агросектору. Сторони також обговорили співпрацю в сільськогосподарському секторі, експорт зернових «шляхами солідарності» та ситуацію в аграрній галузі України.

До «Армії відновлення» залучили вже 61,66 тисячі українців ([Укрінформ](#)).

Згідно із оприлюдненими даними, станом на 16 жовтня 2023 року, починаючи з 1 жовтня минулого року, Державна служба зайнятості видала 61 661 направлень на виконання суспільно-корисних робіт, найбільше – у Харківській області (11 749 направлень).

Також серед регіонів із найбільшою кількістю залучених безробітних є Полтавська (8 418 направлень), Донецька (7 289), Київська (6 933) та Чернігівська (6 728) області.

Загалом до проекту «Армія відновлення» залучено 19 регіонів.

На фінансування заробітної плати за виконання суспільно-корисних робіт уряд вже направив 425 млн грн.

Спецпредставниця США з відновлення економіки: Звикайте бачити мене в Україні ([Укрінформ](#)).

Спеціальна представниця США з питань відновлення економіки України Пенні Пріцкер має намір часто відвідувати нашу країну для налагодження відносин між американськими інвесторами та українським урядом і бізнесом.

Про це вона сказала на пресконференції на заводі «Кока-кола» у Київській області.

«Під час цього та майбутніх візитів сюди я продовжуватиму налагоджувати відносини між ключовими представниками інвестиційного сектору США та українським урядом і лідерами українського бізнесу», – запевнила спецпредставниця.

Пріцкер поінформувала, що під час перебування в Україні у неї були продуктивні зустрічі з Американською торговельною палатою, Національним антикорупційним бюро, Спеціалізованою антикорупційною прокуратурою, керівництвом Конгресу місцевих та регіональних влад, із Президентом Зеленським та його командою.

За словами спецпредставниці, частина її роботи та роботи американської сторони загалом полягає в тому, щоб допомогти просунути в рамках низки реформ та політик, які б сприяли інвестиціям в Україні. «Президент Зеленський дуже підтримував це, він та його команда тісно співпрацюють з нами над цим», - додала вона.

Спецпредставниця США також зазначила, що ще зустрінеться з лідерами місцевого бізнесу.

«Я тільки хочу сказати одне: звикайте бачити мене тут, бо я повернуся. Це перша з поїздок, які я продовжу наступного року», – наголосила Пріцкер.

Спецпредставниця Сполучених Штатів відвідала завод «Кока-кола» в Київській області, щоб побачити його відбудову: «Я розумію, що завод був окупований з початку повномасштабного вторгнення. Звичайно, ми і сьогодні бачимо сліди цього. Ми також бачимо неймовірну відбудову "Кока-коли" та його команди».

З Фонду відновлення на відбудову інфраструктури вже виділили 262 мільярди ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Другий напрямок відновлення – критична та соціальна інфраструктура. 62 млрд грн ми виділили з Фонду відновлення. З них 11,3 млрд грн – на відновлювальні проекти в соцсфері та ЖКГ. 3,5 млрд грн – на будівництво та відбудову інфраструктури, житла та громадських споруд. Ще майже 19 млрд грн – на виконання робіт на об'єктах енергетики.

За його словами, ще один важливий аспект – укриття в школах. На це регіонам уряд виділив 1,5 млрд грн субвенції.

«Роботи тривають, відповідні міністерства постійно комунікують про хід відновлювальних робіт», - додав Прем'єр-міністр.

У Чернігові відремонтували половину дахів на будинках, пошкоджених від ракетної атаки Росії ([Укрінформ](#)).

Виконувач обов'язків міського голови Чернігова Олександр Ломако:

З шести розбитих дахів на будинках, пошкоджених ракетним ударом 19 серпня, три вже відновлено. Ще три покрівлі завершать до кінця жовтня (дахи тимчасово накриті геомембраною і опади не потрапляють в будинки). Завтра почнеться пуск тепла в оселі і до цих будинків буде особлива увага. Всі гідравлічні випробування виконані.

Житомирщина виділила понад €35 мільйонів на відбудову Херсонщини (Укрінформ).

«Житомирська ОВА виділила 35,2 млн грн для відновлення села Трифонівка Великоолександрівської селищної громади Бериславського району Херсонської області, з яких 2 млн грн надала Звягельська міська рада», - йдеться в повідомленні пресслужби Житомирської ОВА.

В ОВА поінформували, що нині у Трифонівці тривають роботи з відновлення помешкань громадян, до яких залучені підрядні організації ТОВ «Артхаус», ТОВ «Будівельна компанія «Люксбудсервіс» та ТОВ «ТПК «Центр-комплект».

Там працюють 10 будівельних бригад загальною кількістю 40 осіб.

Станом на сьогодні повністю відновлено 43 об'єкти, ще стільки ж об'єктів перебувають у роботі.

На Київщині ключі від квартир отримали 52 родини, які втратили житло через війну (Укрінформ).

У селі Софіївська Борщагівка Київської області відбулося заселення перших мешканців до квартирної комплексу, викупленого американськими благодійниками для постраждалих від війни.

Ключі від квартир отримали 52 родини, які втратили власні оселі. Це 139 людей із Донецької, Луганської, Херсонської та інших найбільш постраждалих внаслідок збройної агресії РФ областей.

Проект реалізований завдяки благодійній організації To Ukraine with love, що об'єднала навколо допомоги Україні різні верстви населення США – від школярів до мільярдерів, зокрема Делла Лой Хансена, бізнесмена і мецената, засновника та директора Wasatch Group, який і придбав квартири.

На врученні ключів від осель були присутні сам Хансен, засновниця To Ukraine with love Світлана Міллер та заступник голови Київської ОВА Сергій Білецький.

Квартири надаються в безкоштовне користування терміном на п'ять років. Мешканці сплачуватимуть лише за комунальні послуги та обслуговування прибудинкової території.

Будинок має сім під'їздів. У ньому – 135 квартир, викуплених попередньо. На сьогодні заселені три під'їзди. Ще 83 квартири планується заселити до кінця грудня поточного року.

«Люди отримують одно-, дво- та трикімнатні квартири, забезпечені абсолютно всім необхідним для комфортного проживання. У них виконаний ремонт, облаштована сантехніка, встановлена вся побутова техніка, є текстиль, посуд і набір продуктів на перший час», – зазначили в Київській обласній адміністрації.

Учасниками програми стали люди, які через російську військову агресію залишилися без будь-якого житла.

Під час відбору перевага надана особам працездатного віку, які мають роботу або перебувають у її пошуку.

«Безкоштовне проживання дасть сім'ї, яка працює, протягом п'яти років заощадити кошти для купівлі чи будівництва власного житла, першого внеску іпотечного кредиту тощо», – пояснили в ОВА.

Відбір проводила спеціальна комісія благодійної організації за попередньо заповненими анкетами.

На цей час відбір кандидатів на проживання триває. Також фахівці продовжують виконувати ремонт квартир у чотирьох, ще не заселених під'їздах.

У Київській області ООН допомогла відремонтувати понад 2 200 приватних будинків ([Укрінформ](#)).

У Київській області Агентство ООН у справах біженців допомогло відремонтувати понад 2 200 приватних будинків, пошкоджених внаслідок повномасштабного російського вторгнення.

Загалом в області було зруйновано або пошкоджено понад 28 тисяч будівель, у тому числі приватні будинки, школи, а також адміністративні та соціальні об'єкти. З них повністю зруйновано майже 4 500 приватних і багатоповерхових будинків, ідеться у повідомленні.

Управління Верховного комісара ООН у справах біженців та його партнери з неурядових організацій одними з перших підтримали обласну владу в задоволенні потреб людей в охоплених війною територіальних громадах. Тісно співпрацюючи з Київською обласною державною адміністрацією, УВКБ ООН допомагає відновлювати пошкоджене житло, замінюючи дахи, вікна, стіни та інфраструктуру, зазначили в КОВА.

На Київщині станом на вересень 2023 року УВКБ ООН надало 8 865 особам набори для екстреного ремонту житла для термінових робіт. Окрім того, агентство встановило 71 модульний будинок, наданий урядом Данії, і 99 модульних будинків українського виробника QHome на ділянках сімей, будинки яких були повністю зруйновані через бойові дії. У результаті понад 6 500 людей змогли повернутися додому.

На Київщині відкрили «Чудо Містечко» для літніх людей, які втратили житло через війну ([Укрінформ](#)).

У Київській області запрацювало «Чудо Містечко» для людей літнього віку, які втратили своє житло через російську збройну агресію.

Участь у відкритті «Чудо Містечка» взяли заступник голови Київської ОВА Микола Бойко, засновник Wasatch Group Делл Лой Хансен, директорка To Ukraine with love Світлана Міллер, голова Бучанської районної держадміністрації Данило Мавлянов і представники благодійної організації.

На цьому етапі в «містечку» можуть одночасно проживати близько 130 осіб у ста квартирах. Проживання там безоплатне, за часом не обмежене.

Перші 67 людей уже отримали ключі від своїх осель. Вони розселяться у 48 квартирах. Решта будуть заселені до кінця року.

«Квартири мають сучасний ремонт, повністю вмебльовані, обладнані всім необхідним для комфортного проживання та мають вихід на власну терасу», – зауважили в ОВА.

Також на території «Чудо Містечка» буде функціонувати клубхаус, медпункт й укриття. Працюватимуть кабінети перукаря, стоматолога та інші.

Німеччина профінансує створення майстер-плану з відбудови Миколаєва (Укрінформ).

21 жовтня Миколаїв із робочим візитом відвідали державний секретар Міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини Йохен Фласбарт та посол Федеративної Республіки Німеччина в Україні Мартін Стер.

Разом із міським головою Олександром Сенкевичем поважні гості обговорили перспективи співробітництва та координацію зусиль для відбудови й розвитку Миколаєва.

Німеччина вже долучилася до міжнародного проєкту відбудови українських міст #UN4Kharkiv-Mykolaiv, що координується Європейською економічною комісією ООН.

«У рамках проєкту для Миколаєва і Харкова розробляють майстер-плани з перспективою сприяння в подальшій реалізації ініціатив. Йохен Фласбарт оголосив про надання міжнародному проєкту фінансової підтримки з боку Німеччини», - повідомляють в міськраді.

У Миколаївській міськраді також зазначили, що робота над майстер-планом, як стратегічним документом для відновлення Миколаєва, є чітким знаком для міжнародної бізнес-спільноти - місто відкрите до співробітництва.

Державний секретар Міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини Йохен Фласбарт:

Приємно бути в Миколаєві і ближче познайомитися з містом, яке під час війни планує своє майбутнє. Як ви знаєте, Німеччина надає всебічну допомогу Україні, підтримуючи ключові сфери економіки. Радий, що миколаївці бачать у відбудові шанс, аби змінити своє середовище на ще більш інноваційне та стале.

Коментарі європейських та американських політиків

(Укрінформ)

Депутат Європейського парламенту Андрюс Кубілюс:

Ми дуже стурбовані тим, що Захід на певному етапі, і можливо, вже скоро, може почати підштовхувати Україну погодитися на мир на путінських умовах. Виступати проти «миру» дуже важко, але треба підкреслювати, що ми потребуємо саме сталого миру, а такий мир можливий лише за умови повної перемоги України, а також після трансформації Росії.

Він упевнений, що передумовою реформування Росії, а також і Білорусі є саме перемога України, її членство України в НАТО, принаймні запрошення, інтеграція в ЄС, відновлення та створення історії успіху.

В частині воєнної перемоги, Захід має передавати достатню кількість озброєнь такої якості, яка дозволить українцям досягти успіху, підкреслив політик. До цього часу, визнав він, процес був дуже повільним.

Депутат Європарламенту вважає, що так відбувається через страх перед колапсом путінського режиму.

«Якщо Україна переможе, то, можливо, путінський режим рухне. Люди бояться, хто прийде після Путіна. А це означає, що в західних столицях існує боязнь перед українською перемогою. Ми маємо боротися з цим страхом, ми, навпаки, маємо бажати перемоги України та колапсу режиму як можливості насправді появи нової, іншої Росії. Але для цього Захід повинен мати набагато чіткішу стратегію, яка починається з чіткого розуміння необхідності безумовної поразки російської армії в Україні», - підкреслив Кубілюс і додав, що раніше стратегія Європи щодо України була підпорядкована стратегії щодо Росії, наразі Захід повинен мати стратегію щодо Росії, яка підпорядкована стратегії щодо України.

Євродепутат стурбований дискусіями в низці столиць, насамперед у Вашингтоні, де «деякі впливові люди в Білому домі демонструють певні ознаки такого страху». Політик водночас сподівається, що ситуація зміниться, зокрема, на це вказує готовність передати Україні ракети АТАСМС.

(...). На його думку, Захід був певною мірою наївним, навіть після 24 лютого 2022 року, коли стверджував, що війна точиться лише в Україні, що сам Захід допомагає Києву захиститися, але сам стороною війни не є.

«А зараз, на тлі останніх подій навколо ХАМАС, стає дуже зрозумілим, що Путін думає зовсім по-іншому. Він робить усе, щоби війна розповсюджувалася на інші регіони, оточили всю Європу... Центр тероризму – це Кремль. Ми бачимо як терористи світу – Росія, Іран, ХАМАС, КНДР - об'єднуються. Війна починає ширитися світом», - сказав Кубілюс.

Путін сподівається насамперед, що Захід змушений буде перефокусуватися з допомоги Україні на допомогу Ізраїлю, але також на те, що вибух на Близькому Сході знову створить великі хвилі мігрантів і ЄС буде дестабілізований, - сказав депутат Європарламенту.

(Європейська правда)

Президент Сполучених Штатів Джо Байден заявив, що США здатні одночасно надавати підтримку як Україні, так і Ізраїлю, підтримуючи при цьому міжнародний рівень обороноздатності.

«Заради Бога, ми – Сполучені Штати Америки, наймогутніша нація в історії – не в світі, в історії світу. Історії світу. Ми можемо подбати про них обох і при цьому підтримувати нашу загальну міжнародну оборону. А якщо не ми, то хто?» – зазначив Байден.

Президент США пояснив, що обидві країни підтримувати необхідно, адже війни там пов'язані з безпекою американського народу. В Україні, конкретизував Байден, однією з його цілей було не допустити, аби президент Путін, який скоїв воєнні злочини, окупував незалежну країну на кордоні з союзниками по НАТО.

«Уявіть, що сталося б зараз, якби йому це вдалося. Чи знаєте ви якусь велику війну в Європі, в яку ми не були б втягнуті? Ми не хочемо, щоб це сталося. Ми хочемо переконатися, що ці демократії є стійкими. І Україна відіграє вирішальну роль у забезпеченні цього», – наголосив Байден.

(Укрінформ)

Чинний голова ОБСЄ, міністр закордонних справ Північної Македонії Буяр Османі:

Я підтверджую незмінну підтримку хоробрим людям України – що ваша хоробрість, ваша відданість заслуговують на нашу підтримку та повагу. Натхнений вашим прикладом, я впевнений, що ви переможете і Україна переможе.

Як чинний голова ОБСЄ Османі закликав Російську Федерацію «припинити війну і вивести війська з України, а також повернутися до принципів та цінностей ОБСЄ і відновити мир».

Він вказав на те, що агресія РФ проти України є пріоритетом головування Північної Македонії в ОБСЄ, свідченням чого є вже другий візит Османі протягом року до Києва. «Агресія Росії проти України – найбільший виклик, на який ми маємо відповісти», - наголосив голова ОБСЄ.

За його словами, від російської агресії також страждає ОБСЄ, "як місце для співпраці та безпеки".

«Є численні сигнали того, що хтось хотів би бачити, що руки ОБСЄ зв'язані, поставити під знак питання, актуальність та здатність ОБСЄ. Наша організація цьому опирається. Але ж є декілька критичних питань. Якщо їх негайно не вирішити, це може зруйнувати ключові функції ОБСЄ, що може

завадити ОБСЄ виконувати ключові завдання щодо захисту людей», - заявив Османі.

Він зазначив, що ОБСЄ «може допомогти під час війни, але навіть більше під час миру».

«Шляхом важливих донорських програм на підтримку України, розпочатих в листопаді минулого року, ми продовжуємо допомагати Україні за допомогою впровадження проєктів, спрямованих на конкретні потреби. Дані проєкти будуть допомагати пом'якшувати наслідки війни і також підтримувати подальші реформи. ОБСЄ буде підтримувати Україну на шляху до відновлення» – заявив голова ОБСЄ.

Османі також вказав на важливість зусиль, які вживаються в рамках так званого «Московського механізму» ОБСЄ з метою документації випадків депортації Росією українських дітей.

«Але це – лише верхівка айсбергу стосовно того, що ОБСЄ зможе зробити. Вона буде слугувати як платформа для відповідальності, підзвітності щодо всіх злочинів, що відбуваються в Україні. Це створює додану вартість для організації і сьогодні, і в майбутньому», - заявив він.

[\(Укрінформ\)](#)

16 жовтня міністри фінансів країн ЄС у Люксембурзі проведуть третій раунд Трансатлантичного діалогу за участю міністерки фінансів США Джанет Єллен.

Єврокомісар з питань економіки Паоло Джентілоні:

Сьогодні міністри зможуть провести третій Трансатлантичний діалог з США. Для нас важливо почути від Єллен потужні зобов'язання з боку її адміністрації продовжувати підтримувати Україну так довго, як це буде необхідно, та продовжувати співробітництво з кількох питань з Європейським Союзом, включаючи глобальну угоду щодо оподаткування.

Він зауважив, що сьогоднішня зустріч європейських міністрів фінансів є першою після того, як внаслідок терористичної атаки ХАМАС на Ізраїль знову запалав Близький Схід. Окрім геополітичних та гуманітарних занепокоєнь, ця криза, за його словами, принесла також економічні проблеми як для Європи, так і для країн регіону.

[\(Українська правда\)](#)

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Поспілкувався з прем'єр-міністром Угорщини Віктором Орбаном про ситуацію в Україні і важливість нашої підтримки. У час посилення нестабільності і глобальної конкуренції ми повинні продовжувати бути сильними разом в НАТО. Ми також обговорили очікуване членство Швеції в Альянсі.

(Укрінформ)

Спеціальна представниця Сполучених Штатів з питань відновлення економіки України Пенні Пріцкер:

США продовжують підтримувати Україну. Підтримувати Україну – це в наших національних інтересах. Я розмовляла з багатьма людьми в Конгресі. Там є двопартійна підтримка України. Існує широка підтримка серед американського народу. І президент Байден непохитно підтримує Україну.

Вона відзначила, що США та Україна засудили жорстокі атаки ХАМАСу.

«Якщо подумати про ситуацію в Україні та ситуацію в Ізраїлі, то ми будемо протистояти тим, хто кидає виклик нашим принципам і цінностям, де б це не було. Тому я не переживаю з цього приводу», – підкреслила спецпредставниця США.

(Укрінформ)

16 жовтня міністри фінансів країн ЄС у Люксембурзі проведуть третій раунд Трансатлантичного діалогу за участю міністерки фінансів США Джанет Єллен.

Міністр фінансів США Джанет Єллен:

Сьогодні ми підтверджуємо, що наша коаліція продовжить підтримувати Україну стільки, скільки буде потрібно. І США, і ЄС надали значну допомогу Україні.

Вона зауважила, що ця підтримка «зміцнює внутрішній фронт» і дає змогу Україні спрямувати ресурси на боротьбу на передовій.

«Ми не повинні допустити, щоб наша допомога Україні була перервана», - наголосила міністр фінансів США.

Вона акцентувала, що така політика зміцнює національну безпеку самих Сполучених Штатів і країн ЄС та захищає цінності, які поділяють союзники й партнери.

Вона також привітала міжнародні зобов'язання щодо створення багаторічної програми для України вартістю \$50 мільярдів. За її словами, цей механізм забезпечить частину нагальних потреб України у фінансуванні, підтримку реконструкції й відновлення.

(Укрінформ)

Президентка Молдови Майя Санду:

Війна (Росії – ред.) в Україні спрямована на знищення цієї країни та українців як нації. Якщо б Росія досягла успіху, Молдова, ймовірно, припинила б існувати як вільна держава.

Санду зазначила, що сьогодні РФ прагне контролювати країни колишнього СРСР подібно до її контролю країн Центральної та Східної Європи у минулому. На думку лідерки Молдови, помилково вважати, що країни регіону можуть залишатися осторонь від російсько-української війни.

«Війна, спрямована на підпорядкування України, усуває будь-які сумніви: якщо ми зазнаємо невдачі, нас знову втягнуть у сферу впливу Росії», – підкреслила Санду.

([Укрінформ](#))

Міністр закордонних справ Угорщини Петер Сійярто під час зустрічі в Пекіні з китайським колегою Ван Ї заявив про підтримку Угорщиною пропозиції Китаю з політичного врегулювання російсько-української війни.

«Угорщина високо цінує миролюбний голос Китаю в українському питанні та підтримує позицію і пропозиції Китаю щодо його політичного врегулювання», - сказав Сійярто.

Угорський міністр вірить, що Китай і надалі відіграватиме важливу роль у просуванні миру.

([Укрінформ](#))

У Кишиневі 17 жовтня пройшла конференція Платформи на підтримку Молдови.

Міністерка закордонних справ ФРН Анналена Бербок:

Незважаючи на те, що нині кризова дипломатія вимагає від нас, ми ні на дюйм не відмовляємося від нашої підтримки України та наших партнерів у Східній Європі, таких, як Молдова.

Вона нагадала, що коли Росія напала на Україну навесні 2022 року, ситуація в Молдові була драматичною: російська війна на порозі, у Придністров'ї - російські солдати, які могли легко зробити Молдову своєю здобиччю; витрати на енергоносії різко зросли, а українських біженців на душу населення більше, ніж у будь-якій іншій країні.

(...). Вона зауважила, що за останні 18 місяців Молдова досягла величезних результатів і визначила амбітний план реформ на своєму шляху до ЄС.

Проте, визнала глава МЗС ФРН, виклики залишаються великими. Молдова кидає виклик спробам Росії дестабілізувати ситуацію, яка намагається розпалити заворушення фейковими новинами в соціальних мережах і проплаченими демонстрантами.

([Українська правда](#))

Прем'єр-міністр Чехії Петр Фіала зауважив, що природа конфлікту в Ізраїлі та війни в Україні відрізняються: агресія Росії проти України є жорстоким, але конвенційним військовим зіткненням, в той час як напад палестинського руху ХАМАС на Ізраїль є чистим тероризмом.

Проте, зазначив Фіала, їх об'єднує те, що західна цивілізація зазнала нападу, і що обидва напади впливатимуть на міжнародне середовище в наступному десятилітті.

«Кризи безпеки змушують нас реагувати на них, змінюватися під їхнім тиском», – сказав Фіала. За його словами, Чехія повинна відмовитися від легковажності і якнайкраще підготуватися до всіх загроз. «Без безпеки немає процвітання», – підкреслив він.

Саме тому необхідно підтримати тих, хто став жертвою агресорів, заявив Фіала. За його словами, конфлікти також підкреслили важливість зміцнення стійкості Чеської Республіки.

Прем'єр-міністр нагадав, що Чехія збільшує витрати на оборону, які з наступного року досягнуть двох відсотків валового внутрішнього продукту (ВВП).

Фіала підкреслив, що, крім звичайної оборони, необхідно також працювати над зміцненням соціальної стійкості країни, оскільки держава зіштовхується з підвищеним рівнем пропаганди і психологічної війни, що ведеться на інформаційних майданчиках.

За його словами, не лише політики, а й усі, хто має можливість звертатися до великих груп людей, повинні приділяти увагу пошуку згоди між усіма верствами суспільства на спільній основі.

«Підтримка базової згоди в суспільстві буде, мабуть, найбільшим викликом, з яким ми зіштовхуємося», – підсумував Фіала.

[\(Цензор.НЕТ\)](#)

Президент Європейської ради Шарль Мішель:

Наш обов'язок і відповідальність залишатися рішучими та продовжувати підтримувати Україну, так довго, як це буде необхідним. Ми будемо залишатися мобілізованими у цьому сенсі. Україна буде єдиним пунктом порядку денного наступної Європейської ради.

Він додав, що Російська Федерація без сумніву є однією з країн, яка отримує переваги від серйозної ескалації насильства на Близькому Сході і вона вже почала користуватися ситуацією, щоб підживлювати наративи проти Європейського Союзу та його партнерів.

[\(Цензор.НЕТ\)](#)

Заступниця пресекретаря Пентагону Сабріна Сінгх:

Українці використовують касетні боеприпаси на полі бою відповідально, вони відстежують локації снарядів.

На запитання журналіста про те, чому США не ставлять умов для Ізраїлю щодо використання касетних боеприпасів, але ставлять їх у випадку України, заступниця пресекретаря Пентагону зауважила, що Україна та Ізраїль ведуть дві дуже різні війни.

«Вони [українці] роблять це [відстеження використання снарядів] для власної безпеки. Коли вони будуть звільнювати, повертати свою територію, це потрібно, щоб уникнути жертв серед цивільного населення від касетних боеприпасів, які не спрацювали», – додала Сінгх.

Сабріна Сінгх не коментувала передачу ракет АТАСМС Україні.

«Я не збираюся переглядати майбутні пакети безпеки, які ми збираємо для українців. Ми регулярно консультиємося з українцями стосовно того, що їм потрібно. Але я не обговорюватиму те, що може входити до майбутніх пакетів», – наголосила Сінгх.

([Укрінформ](#))

Президент Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн:

Дозвольте мені висловити важливу думку. Деякі переконані, що можуть відволікти нас від підтримки України, і ми будемо змушені обирати, кому допомагати. Ми доведемо, що вони неправі. Ми стоїмо поряд із нашими друзями так довго, як це буде потрібним. Важливо, що наша пропозиція для (уточнення – ред.) багаторічного бюджету ЄС вже була опрацьована, та великий обсяг допомоги для України вже в процесі підготовки. Тому що ми знаємо – вони воюють за наші цінності. Ми будемо стояти поряд із ними так довго, як це буде необхідним.

([Укрінформ](#))

Прем'єр-міністр Угорщини Віктор Орбан і президент Росії Володимир Путін потисли один одному руки під час зустрічі у Пекіні.

Прем'єр-міністр Естонії Кая Каллас:

Це було дуже, дуже неприємно бачити. Як можна потиснути руку злочинцю, який розв'язав агресивну війну, особливо представнику країни з такою історією, як в Угорщині? Те, що сталося в Угорщині (події 1956 року, – ред.), і те, що там зробили росіяни, не таке вже й далеке минуле.

([Главком](#))

Державний департамент США прокоментував зустріч президента Росії Володимира Путіна та керівника Китаю Сі Цзіньпіна в Пекіні.

«Ми стурбовані тим, що КНР продовжує підтримувати відносини з Росією. Прийняття Путіна в Китаї є невдалим проявом підтримки Росії, яка продовжує вести незаконну та жорстоку війну проти України», – йдеться у відповіді Держдепу.

Американське дипломатичне відомство наголосило, що його позиція є незмінною та відомою у світі.

«Раніше ми говорили, що ми не вважаємо, що будь-яка країна повинна надавати Путіну платформу для просування його війни проти України», – заявили в Держдепі США.

([Цензор.НЕТ](#))

Міністр оборони Великої Британії Грант Шеппс під час візиту до США закликав конгресменів не відволікати увагу від вторгнення Росії в Україну на тлі війни між Ізраїлем та ХАМАСом.

«Давайте не забувати про Україну. Дуже важливо, щоб світ не відволікав від неї увагу. Ми можемо це зробити. Ми можемо зосередитися і

на Європі, і на Близькому Сході одночасно, і я просто хотів бути тут, щоб попрацювати над такою координацією», – сказав Шепс.

Під час візиту до Вашингтона британський міністр заявив, що було б катастрофою, якби «швидкоплинна» криза на Близькому Сході дозволила Заходу втратити фокус на необхідності підтримки України.

«Я збираюся провести час у Конгресі, але я думаю, що всі розуміють, що не можна дозволяти такому тирану, як Путін, безкарно вторгтися в країну демократичного сусіда, тому що інші в усьому світі придуть до таких же висновків, що вони можуть зробити те ж саме», – зазначив Шепс.

(Укрінформ)

Міністр закордонних справ Естонії Маргус Тсахкна:

Головна причина такої підтримки (України, – ред.), яку поділяють до 90% нашого населення, це розуміння, що українці насправді воюють зараз за нас - і замість нас. Коли я був міністром оборони у 2016-2017 роках, ми постійно бачили 120 тисяч військових з російського боку кордону. Вони перебували в готовності до дій протягом 24 годин, питання було лише в тому, віддасть Путін такий наказ чи ні.

За його словами, в Естонії знали про це: «Ми були готові й не боялися». Але зараз, констатував міністр, ці війська зникли. «Їх послали в Україну, і більшість з них вже просто не існують, вони мертві. Замість нас їх позбавилися українці. І це лише маленький приклад, чому ми точно розуміємо: замість того, щоб мати агресію або військовий конфлікт між Росією і членами НАТО в нашому регіоні, найбільш ефективний та навіть, дозвольте сказати жорстоко, найдешевший шлях, щоб позбавитися від агресивності Росії, полягає у нашій підтримці України. Тому що Україна воює саме з цим», - наголосив Тсахкна.

Він зауважив, що для Естонії російська війна проти України несе екзистенційну загрозу. Вона буде визначальним моментом для майбутнього трансатлантичної безпеки. При цьому будь-який мир за рахунок територіальної цілісності України надав би нові можливості для розширення російської агресії вже за кілька років, якщо не раніше. Саме тому Естонія концентрує свою політику щодо цієї війни на трьох ключових напрямках. Перший - підтримка України, другий - підвищення ціни за війну для країни-агресора, і третій - боротьба з безкарністю. Ці пункти залишатимуться для Естонії пріоритетними.

«Наше перше завдання, – допомогти Україні виграти цю війну, добитися стійкого миру та відновлення. Нашим інтересам також відповідає розширення зони безпеки й стабільності в Європі. Естонія переконана: Україна має приєднатися як до Європейського Союзу, так і до НАТО. Майбутнє членство України в цих організаціях є чітким сигналом для нашого приватного сектора, що довгострокові інвестиції в Україну будуть захищеними. Це перетворить відновлення України на державно-приватне партнерство та дозволить відійти від практики, коли рахунки сплачуються

лише нашими платниками податків», - підкреслив міністр закордонних справ.

Естонія має важку історію сусідства з Росією, нагадав він. І протягом минулих принаймні трьох сотень років нічого доброго не приходило зі сходу. Тому, коли міжнародна спільнота не реагувала, або недостатньо реагувала на вторгнення Росії у Грузію 2008 року, підштовхувала Україну до «мінського миру» у 2014-му, Естонія відкрито говорила, що російська агресія повториться. Хоча тоді ніхто не міг уявити, що вона перетвориться на повномасштабну війну, на геноцид, руйнування та депортацію дітей.

«Путін переконаний, що він зможе зруйнувати європейську єдність. А ми маємо зробити все, щоб цього не трапилося... Наша власна історія навчила нас, що ті правила та норми, які ми створимо сьогодні, визначатимуть наше майбутнє. Ми хочемо створити таку міжнародну систему, яка працюватиме в інтересах всіх та зробить можливими мир і заможність. Інакше ми можемо знову повернутися до реальності, де сила визначає право», - резюмував глава МЗС Естонії.

(Укрінформ)

Канцлер Німеччини Олаф Шольц закликав європейських партнерів дотримуватись лінії підтримки України.

«Ми не здамося», - заявив Шольц законодавцям у Бундестазі.

Канцлер додав, що Берлін зосередить військову допомогу на зміцненні протиповітряної оборони України взимку.

(Укрінформ)

24 березня у Молдові набув чинності закон про зміну назви «молдовська мова» на «румунську» у Конституції Молдови та інших державних законах. 18 жовтня у Києві на спільному засіданні урядів України та Румунії було ухвалено рішення не визнавати молдовську мову; натомість офіційною буде лише румунська.

Президентка Молдови Мая Санду привітала відмову України від застосування штучного терміну «молдовська мова».

«Це важливий крок, що посилює єдність наших країн», – зазначила Санду.

(Укрінформ)

Лідер найбільшої німецької опозиційної партії Християнсько-демократичний союз Фрідріх Мерц дорікнув канцлеру Олафу Шольцу, що він продовжує блокувати надання Україні крилатих ракет Taurus.

За словами Мерца, «було би добре, якби глава уряду пояснив суспільству під час свого сьогоднішнього виступу, чому він досі виступає, очевидно всупереч бажанню фракцій правлячої коаліції, проти надання українській армії крилатих ракет Taurus».

Це, на переконання Мерца, було би вчасно на тлі того, що американський уряд схвалив подібне рішення і вже надіслав ракети АТАСМС.

На цих словах Олаф Шольц, який сидів на урядовій трибуні, активно почав негативно крутити головою та сказав очевидно: «Ні».

Мерц у своєму виступі, який слідував відразу за промовою канцлера, зазначив, що «захист Ізраїлю та перемога України» відповідають національним інтересам Німеччини та спільним європейським інтересам.

«Путін розраховує не те, що ми будемо втомленими та недбалими в нашій підтримці України. Він робить ставку на те, що демократії, Захід стануть з часом більш слабкими у порівнянні з його автократичною, імперською системою правління. Європейська Рада має надіслати дуже чіткий та недвозначний сигнал, що Путін не повинен сподіватися на це», - заявив Мерц.

Він також зауважив, що якими б різними не були війни в Україні та на Близькому сході, в них є спільне: російський державний терор проти України та ісламістський терор ХАМАСу проти Ізраїлю загрожують обом країнам, а також безпеці ФРН та мирному життю людей в Німеччині та в Європі. Отже результати цих воєн матимуть дуже велике значення не лише для України та Ізраїлю, але також для Європи.

[\(Укрінформ\)](#)

Прем'єрка Литви Інґріда Шимоніте зазначила, що вкрай важливо, щоб Україна здобула перемогу у війні, розв'язаній проти неї Росією, тому західні країни повинні не припиняти постачання їй необхідної зброї та фінансів.

Шимоніте висловила впевненість, що Україна зможе розраховувати на подальшу реальну підтримку з боку партнерів, включно з військовою та фінансовою.

Прем'єрка Литви зазначила, що більшість країн розуміють, що російське вторгнення в Україну, а також військово-протистояння Ізраїлю терористам ХАМАС - це довгострокові проблеми, тому мають зосередити увагу на проблемах оборони та безпеки.

За її словами, країни Балтії зробили це вже багато років тому, а іншим демократичним державам теж слід збільшити військовий потенціал і виробляти більше військового обладнання та озброєнь.

«Україна щодня доводить, що вона бореться за право увійти до Європейського Союзу та НАТО. Ми зацікавлені в тому, щоб Україна була в європейській сім'ї, так само як і в сім'ї НАТО. Але для цього необхідний консенсус за столом переговорів, тому це займе якийсь час», - наголосила Шимоніте.

([Цензор.НЕТ](#))

Президент Франції Емманюель Макрон заявив Володимирі Зеленському, що підтримка України триватиме стільки, скільки потрібно.

Так, Макрон запевнив, що дедалі більша кількість криз жодним чином не послабить французьку та європейську підтримку України, яка триватиме стільки, скільки буде необхідно.

Також французький лідер поцікавився в українського колеги розвитком ситуації на місцях та потребами Києва, зокрема з наближенням зими.

([Укрінформ](#))

Речник Державного департаменту США Метью Міллер:

Ми чітко дали зрозуміти, що підтримуємо Ізраїль так само як ми підтримуємо Україну. Це дві демократії, які захищаються від нападів ззовні.

Тому, за його словами, виконавча влада робить усе можливе для того, щоби забезпечити підтримку обох країн. Він також підкреслив, що «настає час, коли нам потрібно звернутися до Конгресу за додатковою допомогою».

У цьому контексті представник Держдепу зауважив, що було б непогано мати Конгрес у якості «дієвого партнера» в цьому питанні.

([Укрінформ](#))

Президент Європейської Комісії Урсула фон дер Ляєн:

Прагнення до світу, де панує свобода, є нашою спільною долею. Саме тому є імперативом, щоб ми прискорили шлях України до перемоги. Друзі, Україна переможе. Але їм потрібне озброєння, щоб виконати цю роботу, і ми маємо доставити його, щоб зберегти життя, щоб покласти край цьому конфлікту, щоб допомогти у відновленні України, воїни якої будуть гордими захисниками всередині НАТО. Але зараз від нас, від Заходу, залежить, щоб допомогти цьому відбутися так швидко, як це можливо. Я пишаюся тим, що Європа і США разом є лідерами у цьому.

Вона зауважила, що Путін зробив три головні стратегічні помилки. По-перше, він був переконаний, що зможе захопити Київ за лічені дні. Мужність України довела йому протилежне. По-друге, він очікував, що Європа буде коливатися та залишатиметься нерішучою. Але Європа була швидкою, рішучою та непохитною.

Вже з другого дня війни ЄС почав застосовувати проти країни-агресора санкції, хвиля за хвилею, - усього було прийнято 11 таких пакетів, у тісній координації із США. Європа відкрила свої двері для більш ніж 4-х мільйонів українців, що рятувалися від путінських бомб, та надала їм доступ до освіти, медичного обслуговування та до соціального захисту.

«На цей час ми підтримали Україну на суму близько 90 мільярдів доларів США, з яких 27 мільярдів доларів - на військову допомогу. І як ніколи раніше в історії міжнародної підтримки, ми координували нашу допомогу із США та з іншими ключовими партнерами по G7, щоб доповнювати одне одного та відповісти на найбільш невідкладні потреби

України. І ми вже розпочали процес, який є необхідним, щоб Україна стала членом Європейського Союзу», - сказала президент Європейської комісії.

Своєї третьої помилки, за словами фон дер Ляєн, Путін припустився, коли повірив, що зможе шантажувати Європу енергією. До війни більша частина газового постачання надходило в Європу від російського Газпрому. Путін скоротив цей обсяг на 80 відсотків упродовж восьми місяців.

«Ми знаходилися у важкій енергетичній кризі, але, завдяки нашим друзям, таким як США і Норвегія, ми були здатними диверсифікувати (постачання – ред.) та позбавитися залежності від російського газу у рекордно короткий термін. Ми заощадили 20 відсотків енергії протягом зими. Тож, ми привели свій дім до ладу, й залишилися сильними та об'єднаними проти Путіна. Тому що єдина мова, яку розуміє автократ – це сила», - зазначила фон дер Ляєн.

(Укрінформ)

Президент Європейської Комісії Урсула фон дер Ляєн:

Ми ніколи не зможемо порівнятися із самопожертвою та хоробрістю українців, але ми можемо твердо стояти на їхньому боці. Це саме те, що ми маємо робити, так довго, як це буде необхідним. Не лише тому, що це було б вірним – вчинити так, але й тому, що вони воюють за наші цінності, за нашу стратегічну безпеку.

Вона зауважила, що Європа і США мають надати Україні таку допомогу, щоб унеможливити для Росії продовження цієї війни, і разом вони здатні цього досягти. Росія, за її словами, діятиме так, як і у інших війнах, в яких вона не могла виграти: вона намагатиметься заморозити цю війну, як вона це зробила в Україні у 2014 році. Після цього російський агресор очікуватиме на зручний момент, щоб розпочати новий наступ.

«Путін грає у ту саму гру очікування. Він розраховує відволікти нашу увагу та спрямувати ресурси ще будь-куди. Але не має залишатися місця для коливань або півзаходів. Зараз прийшов час подвоїти зусилля, у фінансуванні або у поставках обладнання, щоб продовжувати підвищувати ціну цієї війни для Росії, та стримати наміри тих, хто зараз спостерігає за нами, щоб перевірити, чи може наша витривалість з їхньою. Саме тому наші санкції мають залишатися чинними», - заявила фон дер Ляєн.

За її словами, будь-яке рішення цього конфлікту має бути тривалим, та принести справедливий та стійкий мир для України. Для цього Україні потрібні довгострокові гарантії безпеки, за концепцією «стримування шляхом заперечення», головною ідеєю чого є надання Україні достатньо військового обладнання для стримування будь-яких військових атак з боку Росії у майбутньому.

«Я глибоко вдячна США за військову допомогу, яку ви надаєте Україні. Ви додаєте силу до мужності українців. Я хочу, щоб Європа відігравала центральну роль у забезпеченні довгострокової безпеки України.

З цією метою, ми вже наростили наші оборонні витрати та нашу промислову базу», - підкреслила президент Європейської комісії.

(Укрінформ)

Президент США Джо Байден виступив зі спеціальним зверненням до американського народу.

«ХАМАС та Путін представляють різні загрози, але у них є дещо спільне: вони обидвоє хочуть повністю знищити сусідню демократію», - сказав Байден.

Він пообіцяв у п'ятницю надіслати на затвердження до Конгресу «терміновий бюджетний запит», у якому будуть передбачені значні кошти на підтримку обороноздатності України та Ізраїлю. «Це - розумна інвестиція, яка виплачуватиме дивіденди американській безпеці протягом поколінь», - зазначив президент США.

Байден також закликав усіх американських політиків об'єднатися в нинішній «переломний» історичний момент.

«Ми не можемо дозволити вузькопартійній, злій політиці стати на заваді нашій відповідальності величній державі. Ми не можемо й не дозволимо таким терористам, як Хамас й тиранам, подібним на Путіна, перемогти. Я не згоден, аби це трапилося», - підсумував президент.

(Цензор.НЕТ)

Міністр оборони ФРН Борис Пісторіус:

Я не бачу конкуренції між країнами (Україною та Ізраїлем, – ред.) за військову техніку.

Міністр також зазначив, що Ізраїль «дуже добре оснащений». Крім того, за його словами, Україна та Ізраїль також стикаються з дуже різними супротивниками і тому мають різні військові потреби.

Пісторіус ще раз наголосив, що Німеччина зараз є другим найбільшим постачальником зброї в Україну після США і ця підтримка продовжуватиметься.

«Ми готуємося до того, що війна триватиме довго. (...). Ми не будемо вказувати українцям, коли їм сідати за стіл переговорів. Це вирішує тільки Україна. Росія не показує, що вона готова до переговорів», - підсумував очільник Міноборони ФРН.

(Укрінформ)

Президент США Джо Байден:

Я розумію, що ці конфлікти (в Україні та Ізраїлі - ред.) можуть видаватися дуже віддаленими, й природно спитати: чому вони мають значення для Америки? Тож дозвольте поділитися із вами тим, чому упевнення в перемозі Ізраїля та України - критично важливе для національної безпеки США.

За його словами, напад на Ізраїль нагадав про майже 20 місяців війни, горя та жорстокості, яких зазнає народ України. «Історія навчила нас, що коли терористи не платять за свій терор, а диктатори - за свою агресію, вони спричиняють більше хаосу, смертей й руйнувань. Вони продовжують. Й ціна та загрози для Америки та світу продовжують зростати. Тому, якщо не спинити жагу Путіна до влади й контролю України, він не обмежить себе лише Україною», - зазначив президент.

Він запевнив, що США не забули масові поховання, знайдені тіла зі слідами тортур, використання звалтувань як зброї росіянами, й тисячі українських дітей, примусово вивезених до Росії, викрадених у батьків.

Байден також пояснив, що військова допомога, яку США надають Україні, сприяє економіці й самої Америки. «Ми надсилаємо Україні обладнання з наших складів. Й ми використовуємо кошти, виділені Конгресом, на поповнення наших власних запасів новим обладнанням, яке захищає Америку й виготовляється в Америці. Ракети “Патріот” для систем ППО, виготовлені в Арізоні. Артснаряди, виготовлені у 12 штатах по всій країні: у Пенсильванії, Огайо, Техасі й інших», - зауважив президент.

(Укрінформ)

Єврокомісар з питань охорони довкілля, океанів і рибальства Віргініус Сінкевічус:

Ми маємо зосередитися на екологічних злочинах, які Росія скоює з першого дня цієї війни, навмисно обстрілюючи такі цілі як водоочисні споруди, залишаючи людей без чистої води. З першого дня ми стурбовані ядерною безпекою, яка абсолютно не дотримана, що може призвести до величезної ядерної катастрофи. Ми бачимо втрату екосистеми, а Україна має однією з найбільш унікальних екосистем в Європі, яка зараз руйнується. І зусилля щодо її відновлення треба буде докладати багатьом поколінням.

(...). Коли в країну відбувається неспровоковане вторгнення ми, звичайно, в першу чергу зосереджуємося на людських жертвах, на людських життях. Це абсолютно нормально і завжди є пріоритетом - рятувати людські життя. Але також відбуваються інші страждання, теж надзвичайно важливі, які неминуче матимуть довгострокові наслідки для майбутнього країни та для територій навколо неї. Тому що ми розуміємо, що забруднення навколишнього середовища не зупиняється біля кордонів. І коли ми дивимося на екосистему Чорного моря, ми розуміємо, що ці наслідки будуть впливати і на весь регіон і, можливо, навіть далі.

За його словами, важливо зосередитися на трьох напрямках.

«В першу чергу, це звичайно, облік, і це має саме забезпечити Генеральна прокуратура разом з європейськими інституціями, які в цьому відіграють вирішальну роль - забезпечити можливість порухувати завдану шкоду, використовуючи сучасні технології, потурбуватися про те, щоб ми мали оперативні дані. Адже врешті-решт, ця завдана шкода тільки зростає з кожним днем і, як я вже говорив, ці наслідки будуть відчуватися протягом

наступних поколінь. Чи ми говоримо про процес розмінування, чи позбавлення, очищення від знищеної техніки російських окупантів», - підкреслив Сінкевічус.

Він також зазначив, що дуже важливим є питання відшкодування збитків.

«По-друге, звичайно, це відшкодування збитків. Росія має нести відповідальність за те, що вона зробила в Україні. Не лише за людські жертви, але й за шкоду, завдану навколишньому середовищу, тому наявність чітких доказів допоможе нам забезпечити відшкодування завданих збитків. І по-третє, також надзвичайно важливою є, звичайно, відбудова України, щоб відбудувати її на краще. Важливо, щоб зусилля України щодо її відбудови відповідали зусиллям України приєднатися до Європейського Союзу», - наголосив він.

([ЛІГА.Новини](#))

17 жовтня Орбан і Путін зустрілися у Китаї.

Президент Чехії Петр Павел:

Як неодноразово було показано, Путін зустрічається з європейськими лідерами не для досягнення миру в Україні, оскільки миру він може досягти без будь-яких переговорів, просто припинивши напади та вивівши війська з території України.

Президент Чехії зазначив, що Путін «проводить такі зустрічі лише з метою зруйнувати єдність європейських країн та всього демократичного світу», і що європейські політики «не повинні йти у нього на повіді».

([Цензор.НЕТ](#))

Президент Сполучених Штатів Америки Джо Байден збирається звернутися до Конгресу з бюджетним запитом на фінансування допомоги Україні та Ізраїлю.

Радник Білого дому з національної безпеки Джейк Салліван:

Цей бюджетний запит має вирішальне значення для зміцнення національної безпеки Америки та забезпечення безпеки американського народу.

Салліван зазначив, що вторгнення бойовиків ХАМАС до Ізраїлю та повномасштабна війна Росії проти України є «глобальним переломним моментом».

([Цензор.НЕТ](#))

Заступник генерального секретаря Північноатлантичного Альянсу Мірча Джоане висловив упевненість, що Альянс має достатньо ресурсів, аби впоратися з нинішнім конфліктом на Близькому Сході між Ізраїлем і ХАМАС, а також надати військову підтримку Україні у війні з Росією.

«У 32 країнах НАТО разом зі Швецією проживає понад мільярд людей, і на них припадає понад 50% світового ВВП. Є ресурси для того, щоб ми

могли відвернути нашу увагу від того, що маємо зробити на підтримку України», – вважає Джоане.

«Нам доведеться знову згуртуватись, підтримати Ізраїль, тому що це була держава, проти якої здійснили агресію, але таким чином, щоб уникнути ескалації і розпалювання громадської думки, і я переконаний, що ми зможемо зробити це спокійно і терпляче», – сказав він.

Джоане додав, що «такі суб'єкти, як Росія», «були б надзвичайно задоволені, якби Захід, США і ми почали ділити нашу увагу між тим, що відбувається на Сході і в Східній Європі, в Україні». Але «цього не станеться», запевнив заступник Столтенберга.

[\(ЛІГА.Новини\)](#)

Один із лідерів провладної партії Ізраїлю Лікуд Амір Вейтман в ефірі пропагандистського каналу Russia Today пригрозив Росії за підтримку ХАМАС та Ірану.

«Я розумію, що ви на російській зарплаті, я розумію, що це російська пропаганда, але вам потрібно бути дуже обережними. Тому що ось, що я вам скажу: ми завершимо цю роботу, ми переможемо, тому що ми сильніші. Після цього Росія заплатить, повірте мені, Росія заплатить. Росія підтримує ворогів Ізраїлю. Росія підтримує нацистів, які хочуть здійснити геноцид проти нас», – сказав політик в ефірі RT.

Російський пропагандист здивовано перепитав, чи справді той мав на увазі Москву, на що Вейтман відповів ствердно.

«Тепер послушайте мене дуже уважно: ми покінчимо з цими нацистами, ми виграємо цю війну, це займе час, але ми виграємо, а після цього не забудемо того, що ви робите. Ми прийдемо і зробимо так, що Україна переможе. Ми зробимо так, що ви заплатите за те, що ви зробили, ви як Росія, ви як вороги Ізраїлю, і ви як люди, які зараз роблять все можливе, щоб підтримати геноцид євреїв в Ізраїлі. Ми не забудемо, запам'ятайте в точності, що я вам говорю. Ви заплатите», – резюмував він.

[\(Укрінформ\)](#)

У Вашингтоні відбувається саміт ЄС-США.

Президент Європейської ради Шарль Мішель:

На європейській землі Росія продовжує спрямовувати свої ракети проти людей в Україні. Ми залишаємося твердими у нашій рішучій підтримці України та її народу. Я вдячний за велику допомогу США для України. ЄС та країни-члени надали (Україні – ред.) понад 82 мільярди євро допомоги, і ми будемо продовжувати цю допомогу так довго, як це буде необхідним.

Він зауважив, що ЄС продовжує працювати, щоб допомогти найбільш вразливим людям, та створити умови для поновлення мирного процесу на Близькому Сході.

«ЄС був створений як проєкт миру, тож ми продовжуємо невтомно працювати, щоб допомогти у зупинці цього циклу насильства», - додав Шарль Мішель.

«ЄС і США мають потужні торговельні відносини. Інколи ми маємо відмінності у позиціях. Але саме тому ми знаходимося зараз тут, щоб співпрацювати, щоб шукати рішення, які будуть корисними для наших бізнесів та для працівників з обох сторін Атлантики. І ми будемо робити це відкрито, як заведено у справжніх друзів», - підкреслив президент Європейської ради.

Він висловив переконання, що ЄС і США створять єдиний фронт для розв'язання згаданих проблем, працюватимуть над цим разом та підтримуватимуть одне одного. Це, за словами Шарля Мішеля, відповідає інтересам обох сторін.

(Укрінформ)

Президент Латвії Едгарс Рінкевичс описав свій варіант «дорожньої карти» подальшої роботи щодо підвищення безпеки в Європі, в якій перші два пункти з трьох присвятив підтримці України та необхідності її вступу в НАТО та ЄС.

По-перше, президент Латвії наголосив, що має бути повна та постійна підтримка України, як військова, так і політична. Рінкевичс висловив сподівання, що до кінця року ЄС дасть чіткий сигнал Україні та Молдові про початок переговорів щодо вступу, що також допоможе досягти міцного миру в Європі.

По-друге, на думку Рінкевичса, необхідно розробити чіткий стратегічний шлях того, як Україна стане державою-членом НАТО.

«Ми можемо говорити про гарантії, але сильнішою позицією буде повноправне членство України в НАТО», - зазначив президент Латвії.

Він також нагадав, що доведеться розв'язувати проблеми гібридної війни. Зараз, зокрема, очікуються остаточні результати розслідування щодо аварії на фінсько-естонському газопроводі Balticconnector і кабелі зв'язку.

Тому, по-третє, на думку Рінкевичса, необхідно захистити критично важливу інфраструктуру. Президент зазначив, що треба подивитися, чи буде встановлена вина Росії у пошкодженні естонсько-фінського кабелю зв'язку, враховуючи присутність російських кораблів у Балтійському морі у відповідний момент.

«Латвія, Литва, Естонія та Польща стикаються з міграцією, яка використовується як гібридна зброя. Нам потрібно зайнятися не лише фізичною безпекою кордонів, кордонів з Росією та Білоруссю. Нам потрібно зайнятися захистом кордонів на політичному та юридичному рівнях», - сказав Рінкевичс.

Реакція представників української громадськості

У низці міст знову відбулися акції з вимогою витратити гроші на ЗСУ ([Українська правда](#)).

У Черкасах, Одесі та Дніпрі у суботу відбулися акції з вимогою витратити бюджетні гроші на допомогу ЗСУ.

У Черкасах під міською радою учасники акції вимагали, щоб депутати Черкаської міської ради витрачали бюджетні гроші на допомогу ЗСУ.

Містян обурили дії депутатів під час останньої сесії, де вони підтримали баскетбол: на потреби спортсменів спрямували 1,5 мільйона гривень, розповів один із організаторів акції черкасець Артем Ківак.

Містяни скандували: «Гроші на ЗСУ», «Моїм дітям потрібен живий батько» тощо.

В Одесі сотні мешканців традиційно зібралися під стінами мерії з вимогою спрямувати кошти міського бюджету на підтримку ЗСУ.

Учасники акції скандували: «Все для перемоги», «В першу чергу ЗСУ», «Владо, почуй громаду». Крім того, вони розгорнули величезні банери з написами: «Гена, віддай наші гроші ЗСУ» і «900 млн на дрони та РЕБи» (...).

У Дніпрі учасники акції також закликали міську владу використовувати гроші з бюджету в першу чергу на потреби військових.

В руках тримали плакати з написами: «Не бруківка, а дрони військовим», «Гроші на ЗСУ», «Не стадіон, а амуніція» та інші (...).

У Запорізькому районі діти облаштували блокпост, де збирають гроші на ЗСУ ([Суспільне.Новини](#)).

12-річні хлопці із села Долинське Запорізького району облаштували імпровізований блокпост, де збирають гроші на потреби ЗСУ. Діти зупиняють водіїв авто, пропонують долучитися до доброї справи, а натомість пригощають печивом (...).

Загалом друзі зібрали майже 13000 гривень. Гроші передають волонтерам, які ремонтують автомобілі для військових та передають на фронт.

Головніше, про що мріють, кажуть Ярослав, Ілля та Максим — перемога України.

Бабуся зі Звенигородщини щедро донатить на ЗСУ ([Вісті Черкащини](#)).

Волонтер Микола Дяченко:

Вона вже давно донатить. Не думаю, що її пенсія дуже здорова, але. Особисто нам вона вже 2 місяці носить по 1000 грн для потреб ЗСУ. Перші

1000 полетіли, коли закупували метал для скоб. А крайні 1000 грн я закину «на банку» до військового-земляка на машину.

Ансамбль «Ретро» виступав з друзями та збирав кошти на ЗСУ ([Шепетівка](#)).

Осінній затишний вечір зібрав у великій залі Шепетівського міського будинку культури поціновувачів пісенної творчості народного аматорського вокального ансамблю «Ретро», керівником якого є Людмила Легка. Колектив діє при Шепетівському будинку культури вже більше 30 років.

Весь це час ансамбль «Ретро» дарує своїм шанувальникам розмаїття емоцій та задоволення від якісного та вишуканого вокалу.

Підтримували колектив на сцені учасники народного аматорського театру танцю «Віват» (кер. Олена Новомодна) та хор музичної школи «Веснянка».

Концерт був благодійний і завдяки гостям вдало зібрати 4210 грн. на потреби ЗСУ (...).

«Шлях поколінь»: кожен квиток – донат на ЗСУ ([0352](#)).

Колективи ТНПУ та Тернопільського академічного ліцею «Генезис» організували спільний перегляд фільму випускника нашого вишу, продюсера, режисера, журналіста та письменника Михайла Ухмана «Шлях поколінь».

Це воєнно-історична драма, знята на основі реальних історій про УПА та війну на сході України. У фільмі знялися також і працівники та студенти Тернопільського педуніверситету, йдеться на сайті ТНПУ.

Виконавиця однієї з головних ролей — викладачка кафедри театрального мистецтва ТНПУ, актриса драми і кіно Тернопільського академічного обласного українського драматичного театру ім. Т. Г. Шевченка Світлана Матвійшин. Її героїня — розвідниця УПА Ольга Чемерис на псевдо Дніпрова (...).

Висловлюючи враження від фільму, глядачі пишаються неоцінним внеском земляка та висловлюють сподівання, що кінострічка ляже в основу національної, історичної пам'яті.

Частину виручених із прокату коштів спрямують на дрони для ЗСУ.

«Вторгували» на ЗСУ: у Ковелі школярі зібрали понад 111 тисяч гривень ([Волинська служба новин](#)).

У ліцеї №10 м. Ковеля відбувся благодійний захід «З вірою у Перемогу!», виручені кошти з якого будуть спрямовані на підтримку Збройних Сил України.

20 жовтня, у навчальному закладі спільними зусиллями батьків, педагогів, учнів та всіх працівників ліцею зібрали 111 тисяч 365 гривень, – повідомляють на сайті Ковельської міської ради.

Рівненський біговий клуб направив благодійні внески із забігу на ЗСУ ([Горинь](#)).

Rivne Running Club направив 72 206 гривень на підтримку ЗСУ.

Для 82-ої окремої десантно-штурмової бригади закупили 4 колеса.

Допомога Rivne Running Club для ЗСУ працює просто:

1. Ви біжите на забігах – 50% реєстраційних внесків йдуть на ЗСУ

2. Ви донатите на наші окремі збори – 100% коштів йдуть на потреби ЗСУ.

Під час благодійного півмарафону вдалось зібрати 41,205 гривень. Ще 31,650 рівняни зібрали окремим додатковим збором.

В підсумку 72,206 грн були спрямовані на купівлю 4 колес для трактора для 82-ї ОДШБр.

Доставка шин обійшлася безкоштовно, завдяки підтримці Нової Пошти.

5-річний автор фрази «Скоро вже буде Пасха» із Черкащини передав автівку на ЗСУ ([18000](#)).

Автор вірусної фрази «Скоро вже буде Пасха», яка стала знаменитою в інтернеті і на телебаченні навесні 2023 року, 5-річний Матвій Брус із Золотоніського району Черкащини разом зі своїми підписниками в Instagram купив і передав бійцям ЗСУ автомобіль-позашляховик.

Матвій Брус записав спільний відеоролик з воїнами 43-ї окремої артилерійської бригади, які приїхали забирати авто (...).

Наступний підрозділ, на позашляховик для якого родина Брусів вже збирає кошти – знаменита Третя окрема штурмова бригада ЗСУ, троє з чотирьох комбатів якої – родом з Черкащини.

На ярмарку у ратнівському ліцеї зібрали понад 50 тисяч гривень на ЗСУ ([Район.Ратне](#)).

У Ліцеї №1 смт Ратне провели благодійний ярмарок на підтримку Збройних сил України.

Захід провели у п'ятницю, 20 жовтня. Про це йдеться на сторінці навчального закладу у фейсбуці.

Участь у ярмарку брали усі класні колективи. Учні та їх батьки підготували для реалізації чималу кількість продукції. Торти, пироги, тістечка, печиво, вафлі, мусові десерти, напої, піца, паніні, салати, фрукти, консервація, мед - чого тільки не було на столах (...).

Упродовж заходу вдалося зібрати 54 тисячі гривень.

Більшість українців повністю відмовилися від російського медіа продукту ([Укрінформ](#)).

До 81% українців повністю відмовилися від медіапродуктів російського виробництва.

Про це свідчать результати дослідження «Індекс медіаграмотності українців», проведеного громадською організацією «Детектор медіа».

Директорка Детектор медіа Галина Петренко:

Від 68% до 81% респондентів сказали, що вони повністю відмовилися від медіапродуктів російського виробництва (у тому числі музики), офіційного та опозиційного суспільно-політичного контенту. Ми бачимо підтвердження цьому, наприклад, і в трендах YouTube. У топ-10 українського YouTube дійсно більше немає російської музики або російських ліберальних блогерів.

Водночас, за її словами, у топдесятці українського Ютубу можна зустріти російські серіали або Comedy Club. Це пояснюється як звичкою та певною інерцією споживання, так і відсутністю хорошої пропозиції нового українського розважального контенту, на виробництво якого на ринку не вистачає коштів.

Також результати дослідження свідчать, як розповіла Петренко, про те, що лише 18% респондентів у порівнянні із 32% у 2020 році вирішують, наскільки можна довіряти новині, інтуїтивно. Натомість фактично вдвічі зросла частка людей, які довіряють новині, якщо її розміщено в медіа, якому вони довіряють.

Загалом результати дослідження засвідчили, що рівень загального індексу медіаграмотності українців значно змінився за два роки, з 2020 по 2022 рік. Так, частка аудиторії з вищим за середній рівень цього показника зросла із 55% до 81%.

Частка аудиторії з високим рівнем компетентності зросла вдвічі в трьох субіндексах загального рівня медіаграмотності: розуміння ролі ЗМІ у суспільстві (з 45% до 72%), цифрової компетентності (з 49% до 64%) та чутливості до спотвореного контенту (з 56% до 66%).

Згідно з даними дослідження, високим є рівень медіаграмотності у молоді 18-25 років і низький серед старшої вікової групи 56-65 років.

При цьому чим нижче освітній статус, тим нижчим є й індекс. Так, серед опитаних із загальною середньою освітою частка осіб із показником низьким та нижчим за середній становить 33%, а серед тих, хто має повну/неповну вищу освіту, - лише 10%.

Суттєві відмінності у рівні медіаграмотності спостерігаються між людьми з різним матеріальним статусом. Чим вищим є рівень добробуту, тим вищий показник має індекс. Серед категорії людей, яким грошей вистачає лише на їжу, 27% мають низьке та нижче за середнє значення показника. Водночас серед опитаних, яким вистачає на все та які заощаджують кошти (добробут вищий за середній), ця частка становить лише 12%.

Третя хвиля дослідження «Індекс медіаграмотності українців», яке визначає рівень вміння українців свідомо сприймати й критично тлумачити інформацію, а також користуватися розмаїттям медіа, була проведено у 2022

— на початку 2023 року. Перша та друга хвилі були проведені у 2020 та 2021 роках.

Зросла кількість українців, які вірять у конфлікт у владі і у втому Заходу ([Українська правда](#)).

За останній рік зросла кількість українців, які вірять у проросійські наративи про конфлікт між політичним і військовим керівництвом, про те, що Захід втомився від допомоги Україні і про те, що українська влада готова піти на поступки Росії.

Як зазначають у Київському міжнародному інституті соціології, «за останній рік з 14% до 32% стало більше тих, хто вірить у наявність серйозних конфліктів між політичним керівництвом країни та командуванням армії. Разом з цим більшість населення України – 54% (у вересні 2022 року – 71%) – продовжують дотримуватися погляду, що політичне керівництво та військове командування діють злагоджено як одна команда».

Між вереснем 2022 року і жовтнем 2023 року стало трохи більше тих, хто вважає, що влада може піти на неприйнятні компроміси – з 5% до 12%.

Однак, підкреслюють соціологи, при цьому абсолютна більшість українців – 80% – продовжують вважати, що влада не піде на неприйнятні для України компроміси (у вересні 2022 року таких було 87%).

Також помітно зросла і частка тих, хто вважає, що Захід утомлюється від України, його підтримка слабне і взагалі Захід хоче від України поступок Росії – з 15% у вересні 2022 року до 30% у жовтні 2023 року.

Але і тут соціологи наголошують, що все ж більшість населення країни наразі – 63% (у вересні 2022 – 73%) вважають, що Захід продовжує допомагати Україні і хоче, щоб війна закінчилася на прийнятних для України умовах.

«У всіх регіонах простежується тенденція зростання частки тих, хто вірить у наявність конфліктів між політичною владою та командуванням армії, а також що Захід утомлюється від України. Водночас у всіх регіонах більше тих, хто дотримується протилежного погляду про відсутність конфліктів та про продовження підтримки з боку Заходу.

Також у всіх регіонах більшість населення впевнені, що влада України не піде на неприйнятні для України компроміси», – наголосили у КМІС.

Дослідження проходило 29 вересня – 9 жовтня. Методом телефонних інтерв'ю опитали 1 010 респондентів, що мешкають у всіх регіонах України (крім АР Крим). Опитування проводилося з дорослими (у віці 18 років і старше) громадянами України.

Вступ до НАТО важливіший за вступ до ЄС, а Росія не пов'язана з Європою – опитування КМІС ([ЛІГА.Новини](#)).

54% українців вважають, що зараз членство в НАТО є для України більшим пріоритетом, ніж членство в Європейському союзі, тоді як членство

в ЄС вважають важливішим 24%. Такі результати показало соціологічне опитування, яке провело у вересні-жовтні Київський міжнародний інститут соціології.

Опитування було проведено КМІС на замовлення Тімоті Гартон Еша (британський історик, журналіст та письменник, автор книг про політику та історію сучасності). Питання стосувалися сприйняття респондентами важливості для українців членства в ЄС, пріоритетності вступу країни до ЄС чи НАТО та сприйняття ними Росії як частини Європи.

Опитування показало, що абсолютна більшість українців, як і раніше, підтримують вступ України і до ЄС, і до НАТО.

Водночас 54% опитаних вважають вступ до НАТО важливішим, ніж вступ до ЄС. Тих, хто віддає пріоритет вступу до Євросоюзу, більш ніж удвічі менше – 24%. Інші респонденти або відповіли "ні те, ні інше", або взагалі не змогли відповісти.

КМІС зазначає, що у всіх регіонах країни більше таких, хто вважає вступ до НАТО більш пріоритетним, ніж вступ до ЄС.

У переважній більшості опитаних прагнення до європейської інтеграції України поєднується з бажанням відмежуватися від країни-агресора.

Майже 80% українців вважають, що між Україною та РФ мають бути кордони, митниці, візовий режим тощо, а багато хто висловлює сумніви щодо того, що Росія має відношення до Європи.

59% респондентів вважають Росію частиною Європи хоча б за одним із запропонованих їм критеріїв, але 41% вважають, що Росія не належить до Європи за жодним із цих критеріїв.

У тих, хто вважає Росію хоч у чомусь Європою, переважає географічний критерій – на думку 48% українців, Росія має чисто географічне відношення до Європи (але 47% так уже не вважають). Водночас лише від 10 до 14% українців вважають Росію пов'язаною з Європою політичною, культурною чи ціннісною спільністю.

Опитування проведене з 29 вересня до 9 жовтня 2023 року за телефоном із використанням комп'ютера (вибірка з генерацією випадкових номерів телефонів) серед 1010 дорослих (старше 18 років) громадян України, які мешкають на підконтрольній території України.

Реакція представників світової громадськості та бізнесу

Мадонна з українським прапором та в одязі українського дизайнера відкрила світовий тур ([Суспільне Культура](#)).

Мадонна розгорнула на сцені The O2 Arena у Лондоні український стяг. Цим концертом розпочався світовий тур попдіви, присвячений її 40-й річниці на сцені. Мадонна разом із балетом були одягнені у капелюхи від українського бренду Ruslan Baginskiy.

Прапор з'явився на сцені під виконання пісні Don't Cry For Me Argentina.

Більше половини німців підтримують рішення Шольца поки не давати Україні ракети Taurus ([Українська правда](#)).

За результатами опитування, проведеного інститутом YouGov на замовлення fra, з позицією Шольца погоджуються 55% респондентів, тоді як неправильною її вважають 26%.

Як відомо, на початку жовтня Шольц казав, що поки Німеччина не ухвалила рішення про поставку Україні далекобійних ракет Taurus, оскільки намагається не допустити ескалації війни.

Позицію Шольца критикує опозиційна ХДС, але й також окремі представники його коаліційних партнерів – «Зелених» та «Вільних демократів».

Втім, серед виборців усіх цих партій переважає підтримка позиції Шольца про те, щоб поки не передавати ракети. Серед респондентів-прихильників «Вільних демократів» такої думки 57%, ХДС – 53%, Зелених – 40% (і 34% протилежної думки). Серед виборців партії Шольца СДПН його позицію підтримують 59% опитаних, виборців правопопулістської «Альтернативи для Німеччини» – 79%, «Лівих» – 49%.

Загалом думки щодо німецької військової допомоги для України розділилися: 39% вважають, що Німеччина «зайшла надто далеко», 29% – що рівень допомоги такий, як треба, 18% – що він недостатній.

У Грузії відбулося свято «Лесяоба», присвячене Лесі Українці ([Укрінформ](#)).

У грузинському селищі Сурамі відбулося традиційне свято «Лесяоба», присвячене видатній українській письменниці, поетесі та культурній діячці Лесі Українці.

За участю представників Хашурського муніципалітету, Посольства України відбулося урочисте покладання квітів до погруддя Лесі Українки.

«Лесяоба» традиційно об'єднала творчих дітей Сурамі та Хашурі. Вони взяли участь у концерті, присвяченому Лесі Українці та дружбі грузинського і українського народів. Учні Сурамської публічної школи № 3 імені Лесі Українки декламували вірші славетної поетеси українською мовою. Фольклорні та естрадні дитячі колективи, що функціонують при Сурамському культурному центрі, виконали грузинські пісні», – поінформували в організації «Грузинсько-українська платформа».

На запрошення керівництва муніципалітету Хашурі, у Сурамі приїхала делегація з України, зокрема з м. Обухова Київської області. Вони передали подарунок представникам Посольства України, музею імені Лесі Українки і Сурамської школи № 3.

Перше грандіозне святкування «Лесяоба» разом з великою делегацією з України відбулося в Сурамі 1952 року.

На благодійному концерті у Швейцарії виконали твори українських композиторів ([Укрінформ](#)).

У Культурному центрі (KKL) у швейцарському місті Люцерн відбувся благодійний концерт, на якому лауреати національних і міжнародних премій з різних куточків України та Європи виконали твори українських композиторів.

Молодіжний Слобожанський симфонічний оркестр з Харкова під керівництвом польського диригента Юрека Дибалія та хор «Простір» під керівництвом диригента Олексія Яцюка упродовж трьох годин демонстрували слухачам різноманітну та самобутню культуру України.

Посол Ірина Венедіктова подякувала керівництву KKL Феліксу Ховальду, депутату Урбану Фрею, виконавцям за цей вечір.

Японський розробник електроніки Fujitsu ліквідує російський підрозділ ([Укрінформ](#)).

У серпні Fujitsu запустила процес ліквідації російського бізнесу, проте досі компанія не заявляла про повний вихід з російського ринку. Місцева юрсоба ТОВ «Фуджитсу Технолоджі Солюшнз» буде ліквідована у серпні 2024 року. Fujitsu призупинила прямі поставки своєї продукції та послуг після початку повномасштабного російського вторгнення в Україну.

Російська юрсоба Fujitsu була створена на початку 2000-х. На 99% вона належить нідерландській структурі Fujitsu Technology Solutions BV, 1% - у німецькій Fujitsu Technology Solutions GMBH.

У Німеччині збирають підписи під петицією на підтримку передачі Україні ракет Taurus ([Укрінформ](#)).

Активісти в Німеччині збирають підписи під петицією із закликом до влади передати Україні далекобійні крилаті ракети Taurus.

Автори петиції нагадують, що з 24 лютого 2022 року українські воїни гинуть, захищаючи країну від загарбників, українські родини тікають, міста та села бомбардує російська артилерія та ракети.

«Тепер ми всі дуже добре знаємо, що Путін вирішив зруйнувати європейський мирний порядок. Ми переконані, що постачання зброї Україні не продовжить війну, а збільшить шанси припинити бійню в Україні. Постачання ракет Taurus не збільшило б ризик можливої ескалації, а зменшило б. І навпаки, подальша недостатня рішучість Заходу збільшує цей ризик і заохочує путінську військову групу проливати більше крові в Європі. Ми не повинні дозволити Путіну продовжувати морально та ідеологічно харчуватися страхами деяких західних політиків!» - йдеться у петиції.

Зазначається, що крилаті ракети Taurus будуть суттєвою підмогою у швидшому витісненні російських окупантів із зайнятих ними територій, врятують людські життя в Україні, не дадуть затягувати війну.

Окрім того, це також збільшує шанси на загальну політичну поразку Путіна, яку вітали б не лише всі демократичні країни світу, а й навіть розумна меншість проєвропейських громадян Росії.

«Оскільки інші партнери по НАТО здійснюють подібні поставки тривалий час, для Німеччини було б політичною ганьбою знову відставати. Ми відкрито протестуємо проти того, що канцлер Олаф Шольц блокує поставку в Україну крилатих ракет Taurus, хоча у правлячій коаліції є згода щодо цього», - йдеться у петиції.

У ній міститься прохання до «всіх відповідальних депутатів Бундестагу» посилити тиск на канцлера всіма силами та засобами.

Сара Джессіка Паркер спродюсувала фільм про українських артистів балету в еміграції ([Люкс FM](#)).

Голлівудська акторка Сара Джессіка Паркер стала виконавчою продюсеркою документальної стрічки про життя і творчість українських артистів балету в еміграції.

Картина має назву Front Row (Перший ряд) і розповідає про історію 26-річного ветерана Олександра Будька (позивний «Терен»). Хлопець втратив на фронті обидві ноги, утім, це йому не завадило вести свій звичний спосіб життя.

У липні 2023 року за запрошення української балетної трупи United Ukrainian Ballet «Терен» на протезах станцював на сцені Каліфорнійського театру. Після закінчення вистави «Жизель» Олександр виконав окремий танець. Будько не танцівник. Під час протезування у США він познайомився із солістом United Ukrainian Ballet Олексієм Ратманським, і так виникла ідея спільного проєкту.

Акторка Сара Джессіка Паркер:

Фільм демонструє наполегливість і людські якості на тлі тяжкої війни. Надати цим танцюристам міжнародну платформу, щоб вони могли

розповісти свої історії через силу, красу та жорсткість балету – велика честь для мене.

Очікується, що картину Front Row буде завершено 2024 року.

У Львові турецький хірург провів операцію, завдяки якій 16-річний хлопець зміг нормально дихати ([Укрінформ](#)).

Завдяки надзвичайно складній операції, яку провів всесвітньо відомий турецький пластичний хірург у Львові, 16-річний хлопець зміг вперше в житті вдихнути на повні груди.

«Всесвітньо відомий турецький пластичний хірург виконав у Львові одну із найважчих отоларингологічних операцій і подарував 16-річному хлопцю, який мріє стати захисником України, можливість нормально дихати», - йдеться в дописі Львівської міськради.

Цю складну операцію лікар Хакан Агір виконав у рамках свого четвертого благодійного візиту до Першого медичного об'єднання Львова. Лікар Хакан Агір допоміг юнакові безкоштовно.

Професор пластичної, реконструктивної та естетичної хірургії у Acibadem Altunizade Hospital у Стамбулі Хакан Агір виконав 10 складних та високоточних операцій.

Крім Львова, Хакан Агір неодноразово бував також у Дніпрі та Харкові.

У Франції вийшов новий роман Марка Леві про викрадення росіянами українського хлопчика ([Укрінформ](#)).

В усіх книгарнях Франції 17 жовтня з'явився новий роман популярного автора Марка Леві «Симфонія монстрів», у якому він зачіпає тему депортації українських дітей Росією.

За словами Леві, це його моральний обов'язок писати про викрадення дітей в Україні, щоб потім ніхто не міг сказати, що він не знав, що відбувається.

Письменник Марк Леві:

Сили зла можуть бути так само добре організовані, як і сили добра. Програма, розроблена Марією Львовою-Беловою, російською уповноваженою з прав дитини, є частиною цілковитого геноцидного проєкту. І здійснюється він у жахливий спосіб.

Письменник зазначив, що всюди шукав додаткову інформацію, а під час останнього візиту до Києва зустрічався з українським уповноваженим з прав людини Дмитром Лубінцем, команда якого саме того дня домоглася звільнення дев'яти дітей.

Роман «Симфонія монстрів» розповідає історію зниклої дитини в селі Рикове на півдні України, приблизно за 50 км від адмінмежі з Кримом. 9-річного українського хлопчика Валентина викрадають російські військові та відправляють до так званих «таборів перевиховання».

Леві зобразив хлопчика німим. На його думку, дитина є «символом своєї країни, неймовірної смиренності українців та їхньої запеклої волі до опору».

Письменник Марк Леві:

Коли я був у Києві, у нас було три повітряні тривоги. Сирени спрацьовували, але ніхто не поспішав. Там, як тільки падає будівля, люди її відбудовують. Валентин все чує і бачить, але не може висловитися.

Наприкінці жовтня Леві має намір безкоштовно викласти в мережу текст роману російською. Виданню Le Monde він так пояснив свій намір: «Якби популярні письменники писали про нацизм ще в 1933 році, деякі німці, можливо, дивилися б на речі інакше».

Марк Леві - один з найвідоміших письменників сучасності. Його 25 романів перекладено на 50 мов, вони продані накладом понад 50 мільйонів примірників.

У Львові хірурги із США прооперують пів сотні дітей зі складними вадами ([Укрінформ](#)).

До львівської обласної дитячої лікарні «Охматдит» приїхала мультидисциплінарна команда хірургів зі США, які прооперують 50 дітей зі складними вадами голови, шиї та кисті.

«Сьогодні стартувала нова місія для допомоги дітям з усієї України з найскладнішими патологіями голови, шиї і кисті. Львівські щелепно-лицеві хірурги та окулісти разом з мультидисциплінарною командою зі США рятуватимуть дітей з найскладнішими вадами», - йдеться у повідомленні пресслужби Львівської обласної дитячої лікарні «Охматдит».

Місія восьми американських хірургів у Львові триватиме п'ять днів. За цей час вони планують прооперувати 50 дітей.

Мета візиту - продовжити допомогу дітям і їх лікарям з України, щоб найсучасніша допомога стала можливою вдома. Для цього американські хірурги навчають найновіших методик, які пізніше львівські хірурги зможуть застосовувати постійно.

У Вільнюсі на знак солідарності з українським народом відбулася акція «Поля Надії» ([Укрінформ](#)).

Біля Посольства України у Литві вже вдесяте відбулась щорічна акція «Поля Надії», під час якої перед будівлею дипустанови були висаджені цибулини жовтих нарцисів у формі серця.

Цього року акція присвячена солідарності з героїчним українським народом.

До заходу приєдналися працівники та керівниця Хоспісу ім. Міхала Сопочко сестра Міхаела Рак, а також українські діти, які перебувають у Литві, та учні литовських шкіл.

Посольство України висловило вдячність Pal. kun. Mykolo Soročkos hospisas за цю особливу подію, присвячену Україні, та щирю підтримку.

«Поля надії» висаджують у жовтні на честь Всесвітнього дня хоспісу та паліативної медицини. Різноманітні громадські організації, компанії, навчальні заклади, релігійні громади, заклади культури долучаються до ініціативи та разом висаджують цибулини жовтих нарцисів. Ці квіти символізують надію, нагадують нам про хворих і закликають поважати людське життя.

Більшість громадян 30 країн світу виступають за підтримку України, - опитування ([Цензор.НЕТ](#)).

Майже сім із десяти людей у світі вважають, що їхні уряди повинні підтримувати Україну, яка захищається від російської агресії.

Про це свідчить опитування GlobeScan. Опитування було проведене у 30 країнах в липні та серпні 2023 року. В ньому взяли участь майже 30 тис. осіб - по 1 тис. в кожній країні.

Результати показують, що в середньому 29% опитаних у цих країнах «повністю згодні» з тим, що їхні уряди повинні підтримувати Україну, яка захищається від російської агресії, і ще 40% «скоріше згодні» з цим. Лише 11% «категорично не згодні» і 20% «скоріше не згодні».

Найбільше підтримують Україну жителі Португалії (86%), Швеції (81%) та Австралії (80%), за ними йдуть мешканці Великої Британії (79%) та Канади (78%). Мексиканці найменше хочуть, щоб їхній уряд підтримував Україну (46%), далі йдуть колумбійці (51%), індонезійці (54%), саудити (55%) та перуанці (55%).

У США, країні, яка надає найбільшу військову допомогу Україні, 70% респондентів хочуть, щоб їхній уряд підтримав Україну. У Німеччині, ще одному ключовому постачальнику військової допомоги, 66% опитаних підтримують Україну. Загалом мешканці країн Європи та Північної Америки, які було включено до опитування, зазвичай, найбільше підтримують Україну, тоді як жителі Латинської Америки висловлюють найменшу підтримку.

Генеральний директор GlobeScan Кріс Коултер:

Світова громадська думка продовжує залишатися на боці України. Переважна більшість людей в Африці, Австралії, Бразилії, Європі, Японії та Північній Америці хочуть, щоб їхні уряди підтримали Україну, яка бореться за свою свободу проти злочинного вторгнення Росії.

Норвезьке місто розірвало відносини з російським, бо колишній російський мер воює проти України ([Цензор.НЕТ](#)).

Муніципалітет норвезького міста Му-і-Рана розірвав побратимські відносини з російським Петрозаводськом після того, як його мер Володимир Любарський склав із себе повноваження та вирушив на війну проти України.

Рішення розірвати угоду з містом-побратимом Петрозаводськом одностайно ухвалила муніципальна рада Мо-і-Рани.

Причиною став той факт, що цього літа голова Петрозаводського міського округу Володимир Любарський вирушив воювати проти України. Зазначається, що він вступив до батальйону «Ахмат».

Рішення про розірвання стосунків було ухвалено без будь-яких обговорень, воно вже набуло чинності.

Компанія Гіллари Клінтон профінансує фільм про розслідування злочинів РФ в Україні ([Цензор.НЕТ](#)).

Американська продюсерська компанія HiddenLight Productions, співзасновниками якої є Гіллари Клінтон, її донька Челсі Клінтон й актор Сем Бренсон, профінансує новий документальний фільм про фонд «За справедливість» Джорджа й Амаль Клуні, який розслідує російські воєнні злочини в Україні.

Робоча назва фільму – «Ластівки повернуться».

Стрічка оповідає про розслідувальну роботу Анни Нейстат – правозахисниці та юристки, яка у фонді подружжя Клуні збирає докази російських злочинів в Україні.

Політична діячка Гіллари Клінтон:

Ніщо не може стерти трагічні події в Україні чи повернути близьких, але ми сподіваємося, що показавши світові важку роботу Анни та її команди й докази, які вони виявляють, цей фільм може допомогти просунути мир і відповідальність за руйнівний конфлікт, який продовжує там розгортатися.

Режисером стрічки буде Лара Ворнер. Вона разом з Анной Нейстат їздила до зони бойових дій в Україні та намагалася отримати свідчення жертв згвалтування і родин загиблих про злочини росіян.

Режисерка Лара Ворнер:

Я не вважаю «Ластівки повернуться» військовим фільмом. Це справді реальний кримінальний трилер, дія якого відбувається в розпал колосального військового конфлікту. Неустанне прагнення Анни домогтися того, щоб російські воєнні злочинці були притягнуті до відповідальності, було вражаючим, і для мене велика честь працювати з нею, HiddenLight і фондом Клуні, щоб донести цю історію світові.

Буча скористається досвідом Хіросіми при відбудові ([Українформ](#)).

Буча прагне налагодити співробітництво з японським містом Хіросіма, постраждалим від атомного бомбардування наприкінці Другої світової війни, та скористатись його досвідом відбудови й відновлення після масштабних руйнувань.

Як ідеться в повідомленні Kyodo, начальниця відділу міжнародних зв'язків і співробітництва Бучанської міськради Аліна Саранюк зауважила, що попри відмінності ситуації в обох містах, вони обидва стали «символами

війни» і досвід відбудови Хіросіми став би дуже цінним для міста з Київщини.

У міській владі Хіросіми висловили готовність співпрацювати з Бучею, зауваживши, що обміни та спільна робота сприятимуть розвитку обох міст.

Важливу роль у цьому має відіграти ініціатива «Мери за мир», яку очолює Хіросіма. До цієї неурядової організації входять понад 8 тисяч міст зі 166 країн і регіонів світу, в тому числі Київ, Буча та ще ряд українських міст.

Експертні оцінки

(Українське Радіо)

Завідувачка відділу Інституту демографії та соціальних досліджень ім. Птухи Людмила Черенько:

Після 2014 року, коли почалися серйозні економічні проблеми, пов'язані насамперед з війною, для визначення рівня бідності ми почали використовувати неофіційно затверджений прожитковий мінімум, а прожитковий мінімум у фактичних цінах ринку, який приблизно удвічі його перевищує. І саме за цим критерієм з 2014 року ми спостерігаємо динаміку бідності. У 2001 році за критерієм того, хто споживає нижче за прожитковий мінімум у фактичних цінах було 69% населення, а у 2021 році — 39%, тобто був певний прогрес. І хоча були серйозні коливання, але ми підійшли до великої війни з дуже гарними показниками і рівня життя, і бідності. COVID-19 і пов'язані з ним карантинні обмеження нас не вибили й перед початком війни ми перебували в гарній динаміці. Можливо, саме тому війна нас не вибила критично.

На жаль, за 2022-2023 роки державна статистика практично не збирає відповідні дані, адже згідно з законами, пов'язаними з воєнним станом, демографи і соціологи не можуть проводити певні обстеження та дослідження. Тому всі дані 2022-2023 років — це те, що ми моделюємо. За змодельованими даними, в 2022 році бідність становила 60%, а в 2023 — 67%. Це виходячи з даних, закладених у проєкт бюджету на цей рік у пояснювальній записці. Сьогодні кажуть, що ми виходимо на кращі показники, ніж були закладені у проєкт бюджету. Можливо, ця цифра дещо відкоригується. Але все одно ми майже повернулися на рівень 2001 року, ми втратили 20 років через війну.

За даними Світового банку, понад 7 мільйонів людей в Україні опинилися за межею бідності. Але за основу вони беруть довоєнне населення та ті дані, які були в Державній службі статистики, яка за деякими демографічними своїми формами навіть враховувала населення окупованих територій, крім Криму. Втім, за оцінками Інституту демографії та соціології ім. Птухи НАН України, сформованих на основі даних мобільних операторів, на підконтрольній території України проживають 30-31 млн осіб. Тож ми можемо припустити, що 20 млн українців перебувають за межею бідності.

(...). Традиційно це дитяча бідність, пов'язана з низькими стандартами оплати праці. І тому, коли молоді люди народжують дитину, їх ризики бідності зростають моментально. А за умов народження другої дитини ризики бідності молодій сім'ї зростають в 1,5-2 рази. Це пов'язано з моделлю низьковартісної робочої сили, яку ми обрали ще на початку 90-х років і з

якою існуємо, хоча в 2017 році почалися серйозні кроки з підвищення мінімальної заробітної плати, щоб хоч трошки порушити цю практику. Бо ми дійшли до ситуації, коли працювати було просто економічно не вигідно. Крім того, сільська бідність також є традиційно вищою. Найкраще живе столиця, потім великі міста, далі малі міста і насамкінець села.

(Укрінформ)

Провідні експерти у співпраці з організацією «Разом за Україну» підготували доповідь про геноцидні дії Росії в Україні.

Дослідник, співавтор доповіді Кристофер Етвуд:

(...). Існує кілька підходів до тлумачення геноциду, але загалом ідеться про намагання знищити народ. Є також дуже вузьке юридичне визначення геноциду. Конвенція ООН про запобігання злочину геноциду та покарання за нього забороняє кілька геноцидних дій та інших злочинів, пов'язаних із ними. Тобто цей документ забороняє не лише власне злочин геноциду, а й інші речі, зокрема підбурювання до нього. Наприклад, коли політичний, військовий чи культурний лідер виходить на публіку й каже людям: «Ви повинні піти й убити всіх членів певної етнічної групи»... Навіть якщо натовп не піде нищити цю групу, то це все одно підбурення до геноциду.

Отже, з юридичної точки зору, слід починати з Конвенції про запобігання геноциду. Визначення геноциду міститься в її статті 2. А в статті 3 названо п'ять незаконних дій, за які слід притягувати до відповідальності: власне геноцид; змова з метою вчинення геноциду; пряме і публічне підбурювання до вчинення геноциду; замах на вчинення геноциду; співучасть у вчиненні геноциду.

Кожна з цих п'яти дій оголошена поза законом і заборонена Конвенцією.

Коли ми говоримо про російський випадок, то маємо почати з усіх цих заборонених дій. Найочевиднішим і найлегшим для доведення, особливо для західної аудиторії, є справа про пряме й публічне підбурювання Росії до вчинення геноциду.

У російських новинах по державному телебаченню чи в державних газетах риторика виходить за всі рамки здорового глузду. Вона жахлива. Вона є безпосередньо геноцидною. Публікації в російських державних ЗМІ є прямим підбурюванням до геноциду, адже в них стверджується, що Росія має знищити українців.

Наприклад, вони порівнюють українців з комахами, а «спецоперація» – це ніби свого роду зачистка. Така мова, коли ви порівнюєте цілий народ з комахами й пропонуєте позбутися їх, є відверто геноцидною. Це прямий геноцид.

Тому неможливо юридично захистити чи виправдати таку риторичку, особливо коли вона поєднується з діями російських військових чи поводженням Росії на окупованих територіях.

Ми бачили докази того, що російські солдати отримували вказівки вбивати цивільних. Російські військові керуються підходом: якщо ти українець, то тебе можна знищити. Є чимало доказів цього. Тож, гадаю, підбурювання до геноциду – це найвагоміший аргумент, тому що військові діють, керуючись риторикою державної влади в Росії. Ідеться про державні ЗМІ, політиків, військове керівництво. І навіть релігійних очільників. Думаю, це найбільший, найочевидніший доказ того, що Росія щонайменше намагається здійснити геноцид в Україні.

Наші останні звіти ми опублікували в липні цього року. Там ми розглядаємо кожен із п'яти злочинів геноциду, передбачених статтею 2 Конвенції: убивство членів групи; заподіяння серйозних тілесних ушкоджень або психічних травм членам групи; навмисне створення для групи умов життя, розрахованих на повне або часткове фізичне знищення; запровадження заходів, спрямованих на запобігання народженню дітей у групі; насильницька передача дітей з однієї групи в іншу групу.

Насильницьке переміщення дітей – ще один найочевидніший аргумент, який можна використати, аби переконати людей на Заході, що Росія здійснює в Україні геноцид.

Коли ви показуєте їм риторичку, яку використовує Росія, а надто специфічну риторичку щодо українських дітей, та ще й демонструєте їм дії, які Росія вчиняє проти цих дітей, то для багатьох людей докази геноциду стають очевидними.

Працюючи з «Разом для України», я певний час допомагав їхній адвокаційній команді, аби домогтися від різних громадських діячів визнання того, що повномасштабне вторгнення є геноцидом. І найефективнішим способом допомогти людям зрозуміти, що насправді відбувається в Україні, було показати їм риторичку і злочини проти дітей. Саме такі меседжі сприяли тому, що кілька відомих американських громадських діячів і політиків визнали, що повномасштабне вторгнення є геноцидом.

Незалежна міжнародна комісія ООН з розслідування подій в Україні не змогла знайти достатньо доказів того, що Росія здійснює геноцид проти українців. Підозрюю, що тут є кілька причин. Є політичні міркування, які впливають на таке рішення. Органи ООН не хочуть відштовхувати Росію, вони розглядають її як партнера.

Інший цинічний підхід полягає в тому, що на Заході є сподівання на діалог між Україною та Росією. А якщо вони визнають повномасштабне вторгнення геноцидом, то це зменшить шанси на мирний діалог. Звичайно, така логіка ігнорує позицію України і припускає, що українці були б не проти поговорити з Росією.

З іншого боку, ООН як організація розуміє свою роль і вагу своїх слів. Щоб прийти до повного розуміння геноциду чи його визнання, потрібно багато працювати. А без доступу до всіх справ української Генеральної

прокуратури щодо злочинів проти окремих українців деяка нерішучість міжнародних організацій нібито може бути виправдана.

Є й інші підводні течії...

Уже в нашому першому звіті, який ми опублікували торік (ця новина потрапила на першу сторінку The New York Times), висновок полягав у тому, що Росія передусім порушує Конвенцію шляхом підбурювання до геноциду. Підбурювання до геноциду не означає, що геноцид мав місце. Це означає, що існує система заохочення та провокування геноциду.

Ми також дійшли висновку, що є серйозний ризик геноциду. А це все ключові положення Конвенції про запобігання геноциду та покарання за нього. Адже слово «запобігання» буквально стоїть на першому місці в назві документа. Мета Конвенції про геноцид – спочатку запобігти геноциду, а потім покарати за нього.

Згідно з Конвенцією про геноцид, держави мають юридичний обов'язок робити все, що в їхніх силах, для запобігання геноциду. Гадаю, у цьому найбільша проблема – вони не вбачають загрози та ризику геноциду.

Зазвичай сторона, яка чинить геноцид, хоче приховати це. Тобто не бажає, аби люди це бачили. У таких випадках усе заперечують: «Ні, ми не чинимо геноцид». Ці особи не діють так відверто й нахабно.

А те, що робить Росія, є відкритим геноцидом. По російському державному телебаченню говорять про те, що Україну треба знищити.

Коли ми працювали над другим звітом, то змушені були припинити вишукувати нові докази, джерела, тому що інформації було більше ніж достатньо. І вона настільки приголомшлива... Безліч доказів, безліч свідчень... Багато чого знято на відео.

У цьому, гадаю, весь жах і особливість російського вторгнення.

(...). Торік я відвідав Київську область – через кілька місяців після її звільнення. Я мав можливість посидіти з місцевими жителями Ірпеня та Бучі й поговорити з ними про те, що сталося. Я одразу відчув себе зобов'язаним допомогти донести ці українські реалії, свідчення та все пережите до різної аудиторії, до якої зможу дістатися, особливо у США.

Я захоплююся хоробрістю та опором. Мене також надихають усі ті маленькі речі, які роблять люди. Навіть те, що вони перемикають мову свого телефону з російської на українську чи англійську, щоб і таким чином протистояти спробам Росії знищити українську культуру та ідентичність. Це дуже, дуже надихає.

Думаю, потрібні скоординовані зусилля, які допомогли б показати ті звірства, які чинить Росія.

На Заході люблять говорити про системи озброєнь, політику та про всілякі інші речі. Наприклад, про членство в НАТО... Це, звісно, все дуже важливо. Нам потрібно постійно наголошувати на тому, що Україні необхідні всі наявні системи озброєнь, аби забезпечити максимальний успіх

контрнаступу. Україна має точно знати, що її місце на Заході. І два найкращі способи показати це – забезпечити членство в НАТО і ЄС.

Але законодавці люблять такі розмови тому, що вони дуже загальні. Якщо ми говоримо з публічними політками чи інтелектуалами, то, на мою думку, найефективніший спосіб зачепити їх – це перевести розмову в інше русло: вказати на те, що намагається робити Росія, і на звірства, які вона чинить.

У нашому останньому звіті ми розповіли про українську дівчину, яку відправили до фільтраційного табору в окупованому Криму. На ній була кофта з написом «Слава Україні». Охоронці наказали зняти її. Коли вона відмовилася, вони порвали кофту. Знищили її так, як би хотіли знищити Україну, принаймні показати це тій дівчині.

Коли ви ділитеся такими історіями із західною аудиторією, вона починає розуміти, по-перше, те, що витворює Росія, а по-друге, роль російського колоніалізму, імперіалізму в українській історії. Це все обов'язково змушує держави серйозно долучатися до дискусії про геноцид.

Думаю, всі ці речі фундаментально пов'язані. Держави розуміють, що Росія чинить геноцид в Україні, але для того, щоб визнати це, їм потрібно щось робити зі своїм сприйняттям Росії в цілому. Вони мають розуміти, що росіяни здатні на таке.

Треба забезпечити, щоб майбутнє Європи було таким, де росіяни не могли б здійснювати подібні звірства.

(...). По-перше, я вірю і сподіваюся, що Путін та його спільники отримають максимальне покарання, передбачене міжнародним правом. При цьому я погоджуюся з міжнародними юристами-правозахисниками, з якими тісно співпрацював у цьому питанні. Вони неодноразово наголошували публічно: необхідно зосередитися на відповідальності держави значно більше, ніж на особистій відповідальності. Бо, на їхню думку, якщо Путіна повалять, і він потрапить до Гааги, то це не допоможе відбудувати Україну.

Важливо передбачити державну відповідальність, адже повномасштабне путінське вторгнення ґрунтується на російських колоніальних наративах, на їхніх імперських амбіціях, у філософських концепціях.

Конвенція про геноцид найкраще дає можливість юридично обґрунтувати російське вторгнення в Україну. Але все лежить значно глибше за незліченні акти геноциду, які ми спостерігали під час цього конкретного повномасштабного вторгнення. Слід пам'ятати, що Росія намагається знищити українців ще з часів Російської імперії, коли видавалися документи на кшталт Емського указу. Ці дії від самого початку мали на меті знищити українську культуру та українську ідентичність.

Росія завжди сприймала українців як загрозу. Тому вважаю, з точки зору покарання за цей геноцид, російська держава повинна взяти на себе повну відповідальність. Необхідна цілковита культурна розплата всередині

самої Росії. Росіяни повинні повністю відкинути імперські та колоніальні підтексти сучасного російського проєкту, сучасної російської держави, сучасної російської культури та сучасної російської ідентичності. Росіяни мають багато роботи...

Боюся, якщо ми дозволимо окремим злочинцям зняти тягар з російської держави чи російського політичного проєкту, то зробимо ведмежу послугу не лише українцям, а й усім народам, існуванню яких Росія продовжуватиме загрожувати. Російський колоніалізм та імперіалізм не починається і не закінчується в Україні. Росія хотіла б знищити багато інших народів навколо неї і всередині неї. Щоб запобігти цьому, необхідно покласти відповідальність безпосередньо на державу, на державні органи і на Росію як концепцію.

(...). Значна більшість американців однозначно підтримує Україну, визнаючи, що Росія скоює воєнні злочини. 68% американців вважають, що Росія намагається здійснити геноцид в Україні, серед них – 85% демократів, 58% незалежних і 55% республіканців. Навіть більшість республіканців, на яких Росія нині найбільше націлена дезінформацією та пропагандою, вважають, що вона чинить геноцид в Україні.

Але ми бачили, що спроби Москви підтримати якогось кандидата мали неоднозначні результати. Не завжди виходить так, як вони хочуть. Байден не був бажаним кандидатом для Росії на попередніх виборах і переміг. Тож нема гарантій, що буде обрано саме ту людину, якої вони хочуть.

Проте навіть коли Трамп був обраний на свій перший термін, він не зміг змінити курс американської зовнішньої політики. Він зміг сповільнити його, зміг стати неприємністю, також зміг змусити наших союзників поставити під сумнів нашу відданість демократії і нашим зобов'язанням. Але цього було недостатньо, щоб повністю змінити напрям нашого політичного процесу. Тому, думаю, важко спрогнозувати, що саме президентство Трампа означатиме для України і для цієї війни.

Важливо, що коли розмовляєш з республіканцями у Вашингтоні, з політичними експертами, які є республіканцями, то однозначно їхня критика на адресу адміністрації полягає в тому, що США роблять недостатньо для підтримки України.

(...). Коли чую, як українці говорять про «хороших росіян» і про те, чи існують «хороші росіяни», я вбачаю в цих розмовах визнання того, що, приймаючи російську ідентичність, ви неминуче увічнюєте певний тип ставлення, який є небезпечним для народів у Росії та навколо неї.

Реальність, на жаль, така, що сучасна російська ідентичність є імперською. Існує колоніальне ставлення до народів на периферії Росії та в межах російських кордонів. Навіть якщо завтра вона програє війну й виведе з України свої війська, то все одно залишатиметься імперським проєктом.

Чеченці не хочуть бути частиною Росії. У РФ є багато народів, котрі, якби дали їм можливість повного суверенітету без помсти з боку Кремля, прийняли б його.

Тож Росія все ще залишається цілком імперським проектом. Власне, це остання імперія, якій не дали розпастися. І поки вона не розвалиться, думаю, росіяни мали б фундаментально відкидати сучасний політичний стан Росії, сучасну ідею Росії та сучасні кордони Росії.

Пам'ятаю розмови з деякими росіянами, яких зустрів у Амстердамі багато років тому, ще до повномасштабного вторгнення. Вони були нажахані вторгненням 2014 року. Вони роздумували над тим, що означає бути росіянами, обурювалися тим, що самі вони називали імперським менталітетом. І не могли зрозуміти, де починається їхня імперська ментальність і де вона закінчується.

Мені важко відійти від уявлення того, що ця війна ведеться Росією і російськістю. Тому що сучасна Росія потребує цієї російської імперської ідентичності. Російський колоніалізм ніколи не вмирав, російська імперія ніколи не розпадалася. Я вважаю, що, зрештою, ця війна ведеться від імені кожної окремої людини, яка приймає будь-який елемент чи будь-який аспект російської ідентичності.

Отже, думаю, ми повинні усвідомити, що це набагато більше, ніж конкретний режим чи конкретна політична система. Це питання про те, як російський проект дійшов до того, чим він є, як може змінити курс і що можемо зробити ми, аби майбутнє російського політичного проекту і концепції Росії було позбавлене колоніального підтексту.

[\(Українське Радіо\)](#)

15 жовтня в Польщі відбулися парламентські вибори.

Історик, доцент Київського національного університету імені Шевченка Андрій Руккас:

Зараз щось прогнозувати дуже важко, тому що можливі три сценарії:

1. формування коаліції провладної партії
2. формування коаліції з боку опозиційних сил
3. і навіть дострокові вибори.

Безумовно, так чи інакше, українська тема в них звучатиме. І політична боротьба, пов'язана з формуванням коаліції, буде достатньо гострою. Українські питання є одними з питань великого політичного протистояння в Республіці Польща.

Питома вага української риторики там не є аж такою великою, як нам здається. Насправді в Польщі є велика кількість своїх проблем, зокрема у них є проблеми взаємовідносинах з Європейським Союзом, а також із сусідньою Німеччиною, що, звичайно, більше впливає на зовнішню і внутрішню польську політику. В них є свої економічні труднощі, певні регіональні та геополітичні аспірації. І українські питання є одними з елементів внутрішніх

і зовнішньополітичних викликів, з якими Польща стикається. Тобто українські питання відіграють певну роль, але мені здається, ми трошки перебільшуємо їхню роль для поляків.

Польща потребує робітників. Якщо українці легально отримують у Польщі заробітну платню, виходять на роботу, платять податки, включаються в економічні процеси в цій країні, то таких людей Польща готова приймати й такі люди їй потрібні. Якщо люди перебувають на утриманні польського бюджету, то для пересічного поляка питання виникатимуть. У зв'язку з війною в Україні економічний рівень життя простого поляка дещо погіршився. І це, звичайно, впливає на його політичні міркування. Найпростіше питання, «чого ми маємо давати гроші українським біженцям, які тут проживають, нічого не роблять, натомість краще даймо нашим соціально незахищеним верствам населення». Тобто в такому випадку можуть виникнути питання до таких українських біженців. Але якщо це фізично здорова, працездатна особа, яка включилася в трудові процеси, платить податки, є частиною цієї великої польської економіки, або якщо це молода людина, яка навчається в польських вищих навчальних закладах і надалі не планує повертатися в Україну, а планує залишатися в Польщі або в країнах ЄС та включатиметься в економічні трудові відносини, то таким людям навряд чи щось загрожує. Такі люди не становлять особливого інтересу з боку простих польських виборців. Для польських виборців більшим інтересом та економічною загрозою є люди, які перебувають на повному утриманні польського уряду і відповідно перебувають на повному утриманні польського бюджету. От для таких біженців може щось змінитися.

Після певного періоду погіршення взаємовідносин знову настане період потепління. Подивіться, як розвивалися польсько-українські відносини впродовж усіх 30 років незалежного існування України. У нас були складні періоди гострих дискусій, після яких наставали потепління і дуже близькі приятні взаємовідносини, візити президентів, обійми, взаємні пробачення. Але потім наставав період похолодання в наших відносинах, який знову змінювався періодом потепління. Тобто це сценарій наших взаємовідносин.

(...). Звичайно, найлегше здобувати політичні дивіденди, роздмухуючи питання, які не потребують глибоких історичних чи економічних знань. І на цьому можна здобути додаткові відсотки під час електоральної боротьби. А якщо можна, значить, хтось обов'язково намагатиметься. Тому Волинське питання так чи інакше буде підніматися на порядок денний. Під кожен річницю Волинської трагедії в липні кожного року буде це питання порушуватися і будуть вимагати якихось додаткових вибачень з боку української сторони. Подивіться, як навіть у цьому році були досить недолугі заяви з боку певних польських чиновників середнього рангу, за яких польській владі потім довелося просити пробачення в українській державі.

Тобто так чи інакше це буде з'являтися. Але до цього треба ставитися спокійно і не очікувати від Польщі більше, ніж ми можемо очікувати.

([Український кризовий медіа-центр](#))

Оголошення війни Ізраїлем у зв'язку з терористичним актом зі сторони Сектора Гази призвело до мобілізації впродовж короткого часу 360 тисяч резервістів.

Військово-політичний експерт Євген Дикий:

У нас часто в медіа пишуть, що вони отримали електронні повістки. Це не так. Ізраїльські резервісти отримали мобілізаційні розпорядження, в яких вказано, в яку саме частину направлятись, де збірний пункт і навіть посада у тій частині. Кожний з них відкрив вдома свою шафу, а там зібраний армійській рюкзак, висить форма і в більшості випадків стоїть базова стрілецька зброя. Взяли все це і поїхали за своїми електронними розпорядженнями.

Така система робиться не за один день. Ізраїль її вибудовував приблизно 70 років. Але основа цієї системи в тому, що там всі служать строкову службу. Чоловіки – 3 роки, жінки – 2 роки. І це бойова служба, де вивчають військовим спеціальностям, а не фарбуванню парканів.

Чи можливо щось подібне в Україні? Саме ізраїльська модель є більш релевантною для нас. Деякі моменти не зайдуть. Наприклад, обов'язкова служба для жінок. Також, 3 роки в наших умовах надмірно. Рік чи півтора з головою вистачить. В усьому іншому саме ізраїльська система: обов'язковість строкової служби, а далі реальна служба в резерві, а не перебування на обліку. Це передбачає, що кожного року виконуєш певні обов'язки. Це те, що нам однозначно треба копіювати.

Росіяни від України відчепляться тільки якщо ми їх розіб'ємо. А для того, щоб це сталося, більше українців має піти воювати. Наш власний історичний досвід мав нас цьому навчити. Був початок двадцятого століття, коли за Українську народну республіку не знайшлося достатньої кількості бажаючих воювати. Ці люди вижили, спокійно дали окупувати свою територію. Москалі зробили мобілізацію, пригнали достатню кількість біомаси, завоювали територію. А ті, хто не пішов воювати, після цього і загинули. Їх потім виморили голодом, вивезли в Гулаги, розстрілювали у 1937-му. Імперія все одно їх потім дістала. Ті ж, хто пішов воювати за УНР, у більшості своїй або загинули, або пішли на еміграцію. Історія в даному разі повторюється.

([Український кризовий медіа-центр](#))

15 жовтня в Польщі відбулися парламентські вибори.

Кандидат політичних наук з Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie та Instytut Europy Środkowej Якуб Ольховський назвав абсолютним рекордом кількість громадян, які прийшли на виборчі дільниці.

Серед найголовніших висновків – надзвичайна мобілізація багатьох соціальних груп, які до цього не були активно залучені у політичні процеси. В першу чергу це молодь. Поляки продемонстрували, що саме зараз є час для змін. Правляча партія не змогла переконати населення країни, що вона має гарне бачення того, як розвиватись державі.

Експерт-міжнародник Станіслав Желіховський:

Які б не були проблеми і якою сильною не була влада протягом останніх восьми років, ми бачимо, що у Польщі дають можливість іншим політичним силам отримати важелі в управлінні державою. Щодо перших призерів, то несподіванки не було. У порівнянні з передвиборчими опитуваннями дещо піднялась «Громадянська платформа», а «Право і справедливість» не здобула той кількості голосів, на яку розраховувала. Здивували цифри партії «Конфедерація свободи і незалежності». Ще влітку її пророчили третє місце, але в результаті вона посіла лише п'яте місце.

Експерт центру політичних студій «Доктрина» та Українсько-Польської медіаплатформи Анатолій Курносів:

Два роки минуло з часу початку дискусії в Європарламенті з приводу рішення польського Конституційного суду щодо верховенства польського права. Один з меседжів Варшави полягав в тому, що йдеться не лише про польське право і судову реформу, а і про певну європейську солідарність. Моравецький у цьому зв'язку говорив: Німеччина добудовує Північний потік-2, який напряду загрожує Польщі та країнам Балтії, і чому не говоримо про солідарність на цьому прикладі?

Кандидат політичних наук, доцент НТУУ КПІ імені Ігоря Сікорського Євген Магда:

Україна має відмовитись від реактивної позиції і зробити ставку на проактивну. У нас немає іншого виходу, оскільки російсько-українська війна нас далі підштовхуватиме до більш активних дій на міжнародній арені, і Польща за всіма показниками є країною, з якою можемо налагодити діалог. Тому Україна має запропонувати концепцію нового прометеїзму, спираючись на прометеїзм, який був сто років тому, і враховувати нові геополітичні реалії. Це треба робити шляхом відповідних кроків у Балто-Чорноморському регіоні, розхитування росії та сприяння взаємодії Польщі та України в нинішньому політичному контексті. Україні в нинішній ситуації вже на часі простягнути руку країнам Вишеградської четвірки, ініціювавши з ними хоча б політичні консультації.: Просто очікувати, що в Братиславі та, можливо, Варшаві будуть звучати не надто приємні для офіційного Києва заяви, не є показником зрілості української дипломатії.

Додатки

Додаток 1

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №692/2023](#)

Про відзначення державними нагородами України
За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та
територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового
обов'язку **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

ПАДАЛИЦЮ Радіона Юрійовича — майора

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

БІБІКА Артема Сергійовича — підполковника

ВАРЛАМА Руслана Зориславовича — майора

РУБАНА Сергія Івановича — підполковника

ТАРЕЛЬНИКА Дмитра Анатолійовича — майора

ШАЛОТУ Вадима Геннадійовича — підполковника

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

ГАРКАВЕНКА Миколу Івановича — старшого солдата

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

БАБИЧА Віктора Григоровича — штаб-сержанта

ВОСКОБОЙНИКОВА Олександра Сергійовича — старшого лейтенанта

ГАЛАЩУКА Олександра Сергійовича — молодшого сержанта

ГЕРАСИМЕНКА Сергія Анатолійовича — солдата

ГЕРУСА Павла Валерійовича (посмертно) — солдата

ГОРБАЧОВА Олексія Олександровича — лейтенанта

ДЕМЧЕНКА Дмитра Михайловича — солдата

ЖИБЕРА Романа Івановича — старшого солдата

ЗВІГОЛЬСЬКОГО Дмитра Олександровича — молодшого лейтенанта

ЗЛОБІНА Олексія Андрійовича (посмертно) — солдата

ЗОЛОТУНЦЯ Андрія Олександровича — старшого сержанта

КЕЙДАЛЮКА Андрія Івановича (посмертно) — молодшого лейтенанта

КОВАЛЬОВА Олександра Михайловича — головного сержанта

КОНАРЄВА Іллю Олександровича — старшого лейтенанта

КОПИЛА Віталія Петровича — солдата

ЛУКАША Сергія Юрійовича — молодшого лейтенанта

МАЙМУЛУ Юрія Вікторовича — старшого солдата

МЕРВУ Вадима Олеговича — молодшого лейтенанта

МУЗАЛЬОВА Ігоря Васильовича — старшого солдата

НАЗАРОВА Артура Едуардовича (помертно) — головного сержанта
ОНОПРІЄНКА Дениса Олександровича — старшого солдата
ПОЗНАХІРКА Сергія Анатолійовича — солдата
САВОЧКУ Сергія Федоровича (помертно) — солдата
САДЖИНСЬКОГО Назарія Ярославовича — старшого лейтенанта
СТАСЮКА Олександра Юрійовича (помертно) — старшого солдата
ХИТИКА Дмитра Валерійовича (помертно) — солдата
ЦУКАНА Василя Васильовича — солдата
ШЕВЕЛЯ Павла Олексійовича — старшого солдата
ШЕСТОПАЛА Вадима Сергійовича — солдата
ЩЕРБАКОВА Андрія Володимировича — старшого лейтенанта
ЩЕРБИНУ Владислава Валерійовича — лейтенанта

Нагородити орденом Данила Галицького

БАРАННИКА Вадима Анатолійовича — майора
ЛЕСИКА Владислава Вадимовича — майора
ХОМЕНКА Олексія Віталійовича — полковника
ЯКОВЕНКА Романа Сергійовича — майора

Нагородити медаллю “За військову службу Україні”

АЛЯДІНА Романа Сергійовича — старшого солдата
БАЛАНОВИЧА Василя Юрійовича — старшого солдата
БІЛОКОНЯ Андрія Вікторовича — старшого солдата
БІЛЯВСЬКОГО Олега Володимировича — капітана
ВОРОНІНА Владислава Валерійовича — старшого лейтенанта
ГОГУНСЬКОГО Артема Віталійовича — старшого сержанта
МІСЮРУ Віталія Юрійовича — молодшого сержанта
НОСАЧА Миколу Леонідовича — капітана
ПАВЛОВСЬКОГО Олександра Олександровича — молодшого сержанта
РОЗУМЕНКА Михайла В’ячеславовича — солдата
СИДОРЕНКА Олександра Васильовича — старшого солдата
СИЗОНЕНКО Вікторію Вадимівну — молодшого сержанта
ТОПЧІЯ Павла Віталійовича — молодшого сержанта

Нагородити медаллю “За бездоганну службу” III ступеня

МАРЧЕНКА Олександра Вікторовича — полковника
ЧЕПУРДУ Олега Миколайовича — майора

Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”

ШЕВЧЕНКА Дмитра Валентиновича — старшого лейтенанта.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

16 жовтня 2023 року

Додаток 2

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №693/2023

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького I ступеня

ГУЛЯКА Юрія Васильовича — капітана

ОРИНЧИНА Андрія Романовича — полковника

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

МЕДВЕДЄВА Владислава Олександровича — майора

МЕДВЕДЮКА Ігоря Миколайовича — старшого лейтенанта

МОТРИЯ Олександра Володимировича — полковника

ТИМОФЄЄВА Олега Романовича — майора

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

БІЛОГО Володимира Михайловича — капітана

ВОЗНЮКА Тараса Васильовича — молодшого лейтенанта

ГАДЖУКА Дмитра Миколайовича — майора

ЗАЙЧУКА Ігоря Олександровича — молодшого лейтенанта

КОВАЛЯ Володимира Миколайовича — капітана

КОВАЛЬОВА Євгена Леонідовича — молодшого лейтенанта

МАТЮШЕНКА Дмитра Івановича — молодшого лейтенанта

ПАЛИВОДУ Олександра Максимовича — старшого лейтенанта

РЕМЄТОВА Рустама Хемраєвича — майора

РУДЕНКА Сергія Яковича — майора

САМОЙЛЕНКА Віталія Олександровича — молодшого лейтенанта

СКОРИКА Геннадія Вікторовича — майора

СТАРШКА Ростислава Віталійовича — молодшого лейтенанта

СТАРОСТЕНКА Івана Сергійовича — лейтенанта

ФОМІНА Владислава Владиславовича — старшого лейтенанта

ЦІЛЦЬКОГО Костянтина Юрійовича — молодшого лейтенанта

ЧЕРНЕНКА Віктора Геннадійовича — молодшого лейтенанта

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

ДЗЮБУ Володимира Федоровича — молодшого сержанта

ПИСАРЕНКА Романа Олександровича — старшого сержанта

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АВАНЕСОВА Дмитра Олександровича — старшого солдата

АДАМЧУКА Назарія Миколайовича (посмертно) — солдата

АКІЛІНУ Назара Івановича (посмертно) — солдата

АСТАХОВА Сергія Олександровича — молодшого сержанта

БАРАНОВА Олега Вікторовича — солдата

БАТУРИНУ Юрія Васильовича (посмертно) — старшого солдата

БЕНЮКА Володимира Івановича — молодшого лейтенанта
БІЛЕЦЬКОГО Артема Юрійовича — головного сержанта
БОЙКА Віталія Миколайовича — штаб-сержанта
БОНДУРІВСЬКОГО Андрія Сергійовича — лейтенанта
БУТИМА Івана Івановича (помертно) — солдата
БУЧАЦЬКОГО Ігоря Васильовича (помертно) — солдата
ВАЛЬКОВА Миколу Івановича — сержанта
ВОЛИНЦЯ Андрія Олександровича — старшого сержанта
ГОДУНА Олександра Сергійовича (помертно) — солдата
ГОРБАЧЕВСЬКОГО Василя Володимировича (помертно) — солдата
ГОРДИНЯКА Тараса Івановича — старшого солдата
ГОРЄЛОВА Сергія Миколайовича — головного сержанта
ГОРЯЄВА Сергія Сергійовича — молодшого сержанта
ГУРЖИЄНКА Юрія Петровича — старшого сержанта
ДАЧКОВСЬКОГО Ігоря Вікторовича (помертно) — солдата
ДОВБИША Андрія Андрійовича — молодшого сержанта
ДОВГОПОЛОГО Євгенія Володимировича — молодшого сержанта
ДОЛГОГО Сергія Олексійовича — солдата
ЄЛІПЕНКА Михайла Андрійовича (помертно) — старшого солдата
ЗАДОРЖНОГО Василя Юрійовича (помертно) — старшого солдата
ЗАРЯДУ Олександра Васильовича — старшого солдата
КАРМАШОВА Юрія Юрійовича — молодшого сержанта
КИБКАЛА Сергія Миколайовича — головного сержанта
КЛИМКА Андрія Андрійовича (помертно) — молодшого сержанта
КОВАЛЬЧУКА Богдана Миколайовича — старшого сержанта
КОЖЕМЯКІНА Коловрата Олеговича — молодшого сержанта
КОРОЛЯ Василя Романовича — старшого сержанта
КОСТІВА Богдана Павловича — сержанта
КРАЙНЯКА Віталія Сергійовича (помертно) — солдата
КУЛІША Олександра Івановича (помертно) — солдата
ЛИПАДАТУ Юрія Тимофійовича (помертно) — солдата
ЛІСАЙЧУКА Михайла Анатолійовича (помертно) — солдата
ЛЯШКЕВИЧА Олександра Андрійовича (помертно) — солдата
МАЛИШКА Дениса Олеговича (помертно) — солдата
МАМЧУРА Михайла Михайловича — старшого солдата
МАРЧЕНКА Миколу Володимировича (помертно) — старшого сержанта
МИХАЙЛОВА Миколу Васильовича — старшого солдата
МРАКА Сергія Володимировича — старшого солдата
НАДОЛИНЦЯ Сергія Володимировича — молодшого сержанта
ОНІЩУКА Тараса Володимировича (помертно) — солдата
ПІВОВАРОВА Ігоря Олександровича — солдата
ПІСКУНА Віталія Олександровича — майстер-сержанта
ПІДКЕВИЧА Андрія Петровича (помертно) — старшого солдата

ПІДКЕВИЧА Петра Володимировича (помертньо) — молодшого сержанта
ПЛЕВАКА Едуарда Павловича — солдата
ПОГЛЯДА Володимира Анатолійовича (помертньо) — солдата
ПОПИКА Максима Миколайовича (помертньо) — солдата
РОЗГОНЮКА Михайла Петровича — штаб-сержанта
РОМАНЮКА Артема Петровича — старшого солдата
САБАТА Василя Васильовича — старшого сержанта
САВЕНКОВА Дениса Олексійовича — старшого солдата
САФРОНОВА Геннадія Ігоровича — солдата
СОБКА Миколу Миколайовича — молодшого сержанта
СОЛОВІЯ Степана Ярославовича (помертньо) — старшого солдата
СТАРЧАКА Степана Андрійовича — старшого солдата
ТКАЧУКА Віктора Івановича — солдата
ТКАЧУКА Дмитра Олександровича — старшого лейтенанта
ТОВАРНІЦЬКОГО Василя Богдановича — солдата
ТУРЧИНА Михайла Ігоровича (помертньо) — молодшого сержанта
ТЮТЮННИКА Михайла Манолійовича — солдата
УСА Миколу Олександровича — старшого сержанта
ФЕДОРЧУКА Владислава Миколайовича — молодшого сержанта
ХОДОРИЧА Сергія Сергійовича (помертньо) — солдата
ЧЕРНЕНКА Юрія Ігоровича — старшого солдата
ЧУБКУ Юрія Івановича — молодшого сержанта
ШВЕДУ Василя Ігоровича — старшого солдата
ШКОНДУ Володимира Дмитровича — солдата
ШУБІЧА Віталія Олександровича — солдата
ЯЦЕМИРСЬКОГО Ігоря Михайловича — майстер-сержанта
Нагородити орденом Данила Галицького
НАДІЧА Євгенія Олексійовича — майора
Нагородити медаллю “За військову службу Україні”
ВІННІКОВА Олександра Володимировича — лейтенанта
ВОЛОСИНЧУКА Олександра Сергійовича — солдата
ГАЛЬМАНЧЕНКА Івана Сергійовича — солдата
ГОЛОФЕЄВА Романа Олеговича — солдата
ГОРОДИШТ’ЯНА Георгія Володимировича — солдата
ГРЕСЬКА Андрія Вячеславовича — молодшого сержанта
ДЕПУТАТІВА Олексія Павловича — старшого солдата
ДЗЮБЕЦЬКОГО Андрія Андрійовича — старшого солдата
ДИБАША Олександра Вікторовича — старшого солдата
ЖЕЖЕРУНА Костянтина Володимировича — старшого солдата
ЩЕНКА Валерія Олександровича — молодшого лейтенанта
КАЛИНЮКА Василя Сергійовича — солдата
КОВАЛЬЧУКА Віктора Вікторовича — молодшого сержанта
КОСТЮЧЕНКА Віталія Васильовича — старшого лейтенанта

КРАВЧЕНКА Антона Олеговича — солдата
ЛИПКУ Володимира Васильовича — штаб-сержанта
МАШТАЛПА Павла Юрійовича — солдата
ПЕЛИПАСЯ Руслана Олександровича — капітана
ПЕРЕПЕЛИЦЮ Сергія Миколайовича — капітана
РІЖКОВОГО Мар'яна Павловича — солдата
СКИБУ Ігоря Геннадійовича — солдата
ТРЕТЯКА Дмитра Михайловича — капітана
ФЕДЬКА Вячеслава Вікторовича — старшого сержанта
ФЕСЕНКА Сергія Леонідовича — старшого солдата
ФУРСУ Владислава Вікторовича — старшого солдата
ШАРАВАРУ Віктора Вікторовича — капітана
Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”
БЕЖИКА Олександра Вікторовича — молодшого сержанта
ГАНЧЕВСЬКОГО Сергія Валентиновича — майора медичної служби
ГОЛОДА Олега Віталійовича — головного сержанта
КЛІМОВА Володимира Івановича — сержанта
КОШОВОГО Сергія Сергійовича — майора
ЛЯЛІНА Євгенія Леонідовича — молодшого сержанта
МІХАЛЄВІЧА Андрія Олексійовича — солдата
МУРІНЮКА Вадима Михайловича — головного сержанта
ПЕКАРСЬКОГО Дениса Геннадійовича — лейтенанта
РЕМЕНЮКА Руслана Віталійовича — старшого солдата
РОМАНКА Вадима Ігоровича — солдата
СОРОЧИНСЬКОГО Володимира Сергійовича — солдата
УСЕНКА Владислава Миколайовича — сержанта
ХАНЕНКА Максима Анатолійовича — солдата
ШАПОВАЛА Віктора Івановича — молодшого сержанта
ШКОЛЬНОГО Олександра Сергійовича — старшого солдата.
Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ
16 жовтня 2023 року

Додаток 3

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №694/2023](#)

Про відзначення державними нагородами України
За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

КАРНАУХА Володимира Володимировича — майора

КОВГАНА Євгена Вікторовича — майора

КОРОСТІЛЕНКА Андрія Віталійовича — підполковника

Нагородити орденом “За мужність” I ступеня

ВОВКА Олександра Леонідовича — майора

ЛЕЩЕНКА Євгенія Руслановича — капітана

ПРИХОДЬКА Сергія Вікторовича — майора

СІЛЯВУ Сергія Олександровича — майора

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

АФАНАСЬЄВА Сергія Геннадійовича — підполковника

МАХІНЬКА Максима Ігоровича — капітана

ОЛІМЧУКА Олександра Геннадійовича — капітана

ПОПКА Ярослава Юрійовича — капітана

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

БАКА Івана Зіновійовича (посмертно) — солдата

БЕРКОВСЬКОГО Віталія Ростиславовича (посмертно) — солдата

БІЛОШАПКУ Євгенія Івановича — капітана

ВЕЛІЧКА Віталія Юрійовича (посмертно) — старшого солдата

ГАВРИЩУКА Богдана Ігоровича — старшого лейтенанта

ГРАНКІНА Артура Олександровича — солдата

ДРАБИКА Михайла Івановича (посмертно) — головного сержанта

ЄРМОЛІНА Станіслава Володимировича — майора

ЖИГАЛА Юрія Михайловича (посмертно) — солдата

ЩЕНКА Руслана Валерійовича — майора

КАВКУ Олексія Юрійовича (посмертно) — старшого солдата

КГАЄВСЬКОГО Олега Валерійовича — майора

КІСЕРУ Андрія Богдановича — солдата

КОРБЕТА Павла Олександровича — майора

КУРАКОВА Олексія Івановича (посмертно) — старшого сержанта

ЛЕГЕЙДУ Анатолія Олександровича — підполковника

НАУМЕНКА Віталія Миколайовича (посмертно) — солдата

ПЕТРЕЧКА Олега Івановича (посмертно) — солдата

ПЕТУХОВСЬКОГО Сергія Миколайовича (посмертно) — старшого сержанта

ПОВОРОЗНИКА Олексія Валентиновича — старшого лейтенанта

ПРОХОРОВИЧА Максима Віталійовича (посмертно) — солдата

РАЧКА Дмитра Руслановича — старшого лейтенанта

РИМАРОВИЧА Ярослава Вікторовича — підполковника

РОМАНЮКА Михайла Васильовича — старшого солдата

СЕМЕНОВА Сергія Геннадійовича — полковника

СМЕТАНЮКА Ярослава Богдановича — солдата

СОКОЛЬВАКА Леоніда Михайловича (посмертно) — солдата

ТАНЦА Дмитра Дмитровича — лейтенанта

ФІЧКІНА Романа Володимировича — капітана

ХАРЧЕНКА Олександра Володимировича — старшого лейтенанта

ЧЕРНУШИЧА Ігоря Ігоровича — капітана

ЯКОВЛЄВА Сергія Ігоровича (помертньо) — старшого солдата
Нагородити орденом Данила Галицького
АКУЛІЧА Володимира Вікторовича — полковника
ГОВТВУ Сергія Анатолійовича — капітана
КЛИМЕНКА Віталія Ігоровича — старшого лейтенанта
Нагородити медаллю “За військову службу Україні”
БЕРЕЗЮКА Степана Григоровича — солдата
ВЕРШИГОРУ Вадима Анатолійовича — солдата
ВИННИКА Івана Ігоровича — солдата
ГЛАДИШКА Василя Васильовича — капітана
ГУКА Андрія Івановича — солдата
ДЕВ’ЯТКІНА Валерія Івановича — підполковника
ЖИРА Валерія Михайловича — молодшого сержанта
КРЕСТЬЯНОВА Романа Вікторовича — старшого сержанта
КУЛІША Євгена Вікторовича — старшого солдата
ЛЕСЬКІВА Руслана Михайловича — старшого солдата
МАЗУРА Максима Олександровича — старшого лейтенанта
ПЕРШИНА Владислава Вікторовича — підполковника
ПРОНІНА Петра Володимировича — підполковника
РАДОВИЧА Юрія Михайловича — старшого лейтенанта
РЕШЕТНЯЧЕНКА Ростислава Юрійовича — старшого солдата
РИШКАНИЧА Романа Олександровича — солдата
СЕМЕНЮКА Вадима Васильовича — старшого лейтенанта
ЧАВАГУ Ігоря Івановича — солдата
ЯВОРСЬКОГО Романа Федоровича — сержанта
Нагородити медаллю “За бездоганну службу” III ступеня
КУЗЬМІНА Михайла Георгійовича — підполковника
Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”
КІР’ЯНОВА Юрія Геннадійовича — підполковника
КОПЕЙКА Сергія Леонідовича — майора
КРАВЧЕНКА Олексія Валерійовича — підполковника
МАРКЕВИЧА Віталія Владиславовича — солдата
НАКОНЕЧНОГО Анатолія Анатолійовича — майора
ПИЛИПЧУКА Олексія Васильовича — майора
ПОЛЩУКА Євгена Вікторовича — старшого солдата
ПОНОЧОВНОГО Петра Станіславовича — солдата
ПРОКОПИВНЮКА Федора Олександровича — молодшого сержанта
РІЖКА Романа Леонідовича — головного сержанта
СОЛОДОВА Дмитра Анатолійовича — старшого лейтенанта
ФЕНЮКА Олександра Руслановича — старшого солдата.
Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ
16 жовтня 2023 року

Додаток 4

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №698/2023

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку **постановляю**:

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

ЧАГАРИНСЬКОГО Владислава Юрійовича (помертно) — старшого лейтенанта

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

ДУБОВІКОВА Олександра Сергійовича (помертно) — лейтенанта

ЗАДНІПРЯНОГО Михайла Олеговича (помертно) — молодшого лейтенанта

НАКОНЕЧНОГО Дениса Романовича (помертно) — молодшого лейтенанта

ПАВЛІНА Олександра Михайловича (помертно) — молодшого лейтенанта

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

АРТЕХУ Юрія Васильовича (помертно) — солдата

ВІННІКА Олексія Петровича (помертно) — солдата

ДАНЧА Олександра Афанасійовича (помертно) — солдата

КУЙБІДУ Віталія Анатолійовича (помертно) — старшого солдата

ТАРАНДУШКУ Євгенія Олександровича (помертно) — солдата

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АБЕССОНОВА Андрія Васильовича (помертно) — старшого солдата

БАБЕНКА Олександра Сергійовича (помертно) — солдата

БАЛУТУ Олександра Миколайовича (помертно) — солдата

БАРТОША Олега Володимировича (помертно) — солдата

БАШИНСЬКОГО Максима Анатолійовича (помертно) — солдата

БЕНЬКОВСЬКОГО Олега Олександровича (помертно) — старшого солдата

БИСТРИЦЬКОГО Вадима Анатолійовича (помертно) — солдата

БІКМУХАМЕТОВА Руслана Юмагалійовича (помертно) — молодшого сержанта

БІЛОГО Сергія Сергійовича (помертно) — солдата

БОГАТЬКА Сергія Анатолійовича (помертно) — солдата

БОЙКА Дмитра Миколайовича (помертно) — солдата

БРУСЕНКА Володимира Валерійовича (помертно) — солдата

БРУСОВА Дмитра Леонтійовича (помертно) — солдата

БУРАЧЕНКА Володимира Володимировича (помертно) — молодшого сержанта

БУРОВА Сергія Олександровича (помертно) — солдата

ВАКУЛІЧА Івана Семеновича (помертно) — солдата

ВАЛЬКОВА Івана Олександровича (помертно) — солдата

ВАСИЛЕНКА Євгена Леонідовича (помертно) — старшого солдата

ВЕРЖАКА Олександра Сергійовича (помертно) — солдата

ВОЙТЕНКА Андрія Олексійовича (помертньо) — солдата
ВОЛОШИНА Дмитра Вікторовича (помертньо) — солдата
ВОРОБІЙОВА Романа Миколайовича (помертньо) — молодшого сержанта
ГАРМАТІНА Віталія Васильовича (помертньо) — солдата
ГВОЗДЕЦЬКОГО Тараса Володимировича (помертньо) — солдата
ГЛАДЧЕНКА Дмитра Валерійовича (помертньо) — солдата
ГНАТЮКА Андрія Вячеславовича (помертньо) — солдата
ГОЛУБА Владислава Володимировича (помертньо) — солдата
ГОРБАТЕНКА Олександра Сергійовича (помертньо) — солдата
ГРАВЧЕНКА Дениса Миколайовича (помертньо) — солдата
ГРИГОРЕНКА Василя Сергійовича (помертньо) — солдата
ГРИГОР'ЄВА Сергія Сергійовича (помертньо) — солдата
ГРИГОР'ЄВА Юрія Андрійовича (помертньо) — солдата
ГУМЕНЮКА Леоніда Васильовича (помертньо) — солдата
ДАНЧЕВСЬКОГО Олега Анатолійовича (помертньо) — солдата
ДЕМЧУРА Віктора Степановича (помертньо) — солдата
ДЕРЕЩУКА Андрія Володимировича (помертньо) — солдата
ДЗІРУНА Володимира Васильовича (помертньо) — солдата
ДЗІСЯ Максима Сергійовича (помертньо) — солдата
ДІЛЬДАРОВА Андрія Олексійовича (помертньо) — солдата
ДІМІТРОВА Івана Івановича (помертньо) — солдата
ДОБОША Михайла Михайловича (помертньо) — солдата
ДЯЧЕНКА Юрія Валентиновича (помертньо) — солдата
ЗАВГОРОДНЬОГО Івана Вікторовича (помертньо) — солдата
ЗАДОРОЖНЬОГО Сергія Юрійовича (помертньо) — сержанта
ЗЛОБІНА Дмитра Володимировича (помертньо) — солдата
ІВАНОВА Романа Станіславовича (помертньо) — солдата
ІГНАТЮКА Олександра Олександровича (помертньо) — солдата
ІЩЕНКА Руслана Анатолійовича (помертньо) — солдата
КАДИРЄВА Валерія Володимировича (помертньо) — солдата
КАРДАШЕВСЬКОГО Богдана Михайловича (помертньо) — солдата
КАРПЕЛЬОВА Василя Івановича (помертньо) — солдата
КАРПУТЕНКА Сергія Миколайовича (помертньо) — старшого солдата
КАСТА Максима Антоновича (помертньо) — солдата
КИСАРЧУКА Олександра Олександровича (помертньо) — солдата
КИЯШКА Віталія Миколайовича (помертньо) — солдата
КЛИМЕНКА Кирила Олександровича (помертньо) — солдата
КОВАЛЬОВА Сергія Геннадійовича (помертньо) — молодшого сержанта
КОВБАНА Романа Андрійовича (помертньо) — солдата
КОВТУНА Олександра Володимировича (помертньо) — солдата
КОЖОКАРА Андрія Вікторовича (помертньо) — сержанта
КОЛОМІЙЧУКА Вадима Олеговича (помертньо) — солдата
КОНОВАЛЬЧУКА Василя Олеговича (помертньо) — сержанта

КОРЕНЮКА Володимира Івановича (помертно) — солдата
КОСІНОВА Станіслава Володимировича (помертно) — солдата
КРАВЧУКА Андрія Олександровича (помертно) — солдата
КРАВЧУКА Євгена Петровича (помертно) — солдата
КРАВЧУКА Олександра Михайловича (помертно) — солдата
КРИВЕНКА Павла Анатолійовича (помертно) — солдата
КУБАРИЧА Петра Івановича (помертно) — молодшого сержанта
КУБРАКОВА Дениса Олексійовича (помертно) — солдата
КУДИРКА Богдана Олеговича (помертно) — солдата
КУЗНЄЦОВА Володимира Юрійовича (помертно) — солдата
КУЛША Олександра Валерійовича (помертно) — солдата
КУЛЯБКА Віталія Олександровича (помертно) — солдата
КУРБАНОВА Артура Ібрагімовича (помертно) — солдата
КУРГУЗОВА Сергія Андрійовича (помертно) — старшого солдата
КУРІЯ Андрія Васильовича (помертно) — молодшого сержанта
КУРЛОВА Владислава Леонідовича (помертно) — солдата
КУТЕЦЬКОГО Юрія Володимировича (помертно) — солдата
ЛАГОДІНА Владислава Геннадійовича (помертно) — солдата
ЛАЗАРЕВА Ігоря Миколайовича (помертно) — солдата
ЛЕОНОВА Вадима Валентиновича (помертно) — солдата
ЛИЗОГУБА Миколу Олександровича (помертно) — солдата
ЛІСОВСЬКОГО Костянтина Сергійовича (помертно) — солдата
ЛІЩУКА Сергія Васильовича (помертно) — солдата
ЛОГІНОВА Віталія Сергійовича (помертно) — солдата
ЛУЧІНА Володимира Івановича (помертно) — солдата
ЛЯШУКА Андрія Юрійовича (помертно) — солдата
ЛЯЩЕНКА Володимира Вікторовича (помертно) — солдата
МАДІСОНА Дмитра Володимировича (помертно) — старшого солдата
МАКСИМЕНКА Євгенія Юрійовича (помертно) — солдата
МАЛЮКА Тараса Васильовича — молодшого сержанта
МАРТЮШЕВА Олександра Олександровича (помертно) — солдата
МАРЧЕНКОВА Богдана Юрійовича (помертно) — солдата
МАСЮКА Андрія Михайловича (помертно) — солдата
МАТВІЙЧУКА Едуарда Федоровича (помертно) — солдата
МАШТУ Юрія Ростиславовича (помертно) — солдата
МИРЗУ Олександра Васильовича (помертно) — молодшого сержанта
МІТЄВА Анатолія Васильовича (помертно) — солдата
МОРОЗА Сергія Мстиславовича (помертно) — солдата
МУРАВСЬКОГО Олександра Васильовича (помертно) — солдата
МУРТУЗОВА Тараса Віталійовича (помертно) — солдата
НАДОЛЬНЯКА Ігоря Володимировича (помертно) — старшого солдата
НАЗАРЕВИЧА Олександра Анатолійовича (помертно) — солдата
НОВІКОВА Олександра Олеговича (помертно) — молодшого сержанта

НОСАЧУКА Максима Олексійовича (помертньо) — молодшого сержанта
НОСОВА Артема Віталійовича (помертньо) — старшого солдата
ОЖИГАНОВА Сергія Владиславовича (помертньо) — солдата
ОСИПЕНКА Анатолія Вікторовича (помертньо) — солдата
ОХРІМЕНКА Віталія Володимировича (помертньо) — старшого солдата
ПАЛІЯ Михайла Костянтинівича (помертньо) — солдата
ПАЛЯНИЦЮ Романа Миколайовича (помертньо) — солдата
ПАШКОВСЬКОГО Миколу Георгійовича (помертньо) — солдата
ПЕРЕКЛИТУ Володимира Ігоровича (помертньо) — солдата
ПЕТРІВА Віталія Миколайовича (помертньо) — штаб-сержанта
ПИЛИПОНЮКА Андрія Михайловича (помертньо) — солдата
ПІДДУБНОГО Романа Олександровича (помертньо) — солдата
ПШЦИДУ Кирила Станіславовича (помертньо) — солдата
ПОТІПКА Івана Сергійовича (помертньо) — солдата
РЕВУ Віталія Вікторовича (помертньо) — солдата
РОМАНОВА Сергія Володимировича (помертньо) — солдата
РОПАКА Максима Олександровича (помертньо) — солдата
РУДИКА Сергія Євгенійовича (помертньо) — старшого сержанта
САВРАСЯ Юрія Миколайовича (помертньо) — солдата
САМОЛЮКА Сергія Івановича (помертньо) — молодшого сержанта
САНДУЛЕНКА Павла Володимировича (помертньо) — солдата
САТАНОВСЬКОГО Євгена Олександровича (помертньо) — старшого солдата
СВАТКА Дмитра Васильовича (помертньо) — солдата
СВЕТЛОВА Максима Володимировича (помертньо) — солдата
СВЯТУНА Станіслава Владиславовича (помертньо) — солдата
СЕМЬОХІНА Вадима Анатолійовича (помертньо) — солдата
СЕРГЄЄВА Миколу Григоровича (помертньо) — солдата
СКЛЯРЕНКА Сергія Олександровича (помертньо) — солдата
СМЄЛОВА Максима Миколайовича (помертньо) — солдата
СОЛТАНА Артема Івановича (помертньо) — солдата
СТЕПАНКЕВИЧА Сергія Олександровича (помертньо) — солдата
СТЕПАНЮКА Григорія-Гайка Давидовича (помертньо) — солдата
СУСЛА Антона Анатолійовича (помертньо) — молодшого сержанта
ТАПАНОВА Рената Асхатовича (помертньо) — солдата
ТАТАРІНЦЕВА Сергія Олександровича (помертньо) — солдата
ТИМОШЕНКА Олександра Васильовича (помертньо) — солдата
ТРАЧУКА Олександра Миколайовича (помертньо) — солдата
ФАЙЗІЄВА Алішера Рашидовича (помертньо) — солдата
ФЕДОНЮКА Володимира Володимировича (помертньо) — солдата
ФЕДОРАКА Владислава Олександровича (помертньо) — старшого солдата
ФІРЧУКА Володимира Юрійовича (помертньо) — молодшого сержанта
ХІМКУ Йосифа Богдановича (помертньо) — солдата

ХОДИРСЬВА Олексія Олександровича (помертно) — солдата
ЦАРЮКА Миколу Миколайовича (помертно) — солдата
ЦВЕТКОВА Юрія Геннадійовича (помертно) — молодшого сержанта
ЦИБЕНКА Олександра Анатолійовича (помертно) — солдата
ЧЕРНЯКА Іллю Миколайовича (помертно) — солдата
ЧЕРТОВСЬКОГО Артема Олеговича (помертно) — солдата
ЧИМАЄВА Олександра Миколайовича (помертно) — солдата
ЧОРНОГО Олега Сергійовича (помертно) — солдата
ЧОРНОГО Сергія Миколайовича (помертно) — солдата
ШЕВЧЕНКА Віталія Вікторовича (помертно) — солдата
ШИКЕРУКА Романа Володимировича (помертно) — солдата
ШУЛЕПОВА Руслана Олександровича (помертно) — солдата
ШУЛЯКА Ігоря Григоровича (помертно) — солдата
ШУШКОВСЬКОГО Сергія Олександровича — солдата
ЩАБЕЛЬСЬКОГО Миколу Анатолійовичу (помертно) — солдата
ЮЩУКА Ярослава Івановича (помертно) — солдата
ЯКОВЕНКА Юрія Івановича (помертно) — солдата
ЯЦЕВ'ЮКА Сергія Сергійовича (помертно) — старшого солдата.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

19 жовтня 2023 року